ATFK :: BPFK :: EMK :: FMK :: GEO :: KTK :: MÉK

VIVAT ACADEMIA

A Nyugat-Magyarországi Egyetem lapja

2005 : 1 : JANUÁR - FEBRUÁR

Szent Iván éjjelén, június 22-én éjfélkor

Pongrácz Farkas az általa tervezett fotelszerű székben

A kollégium

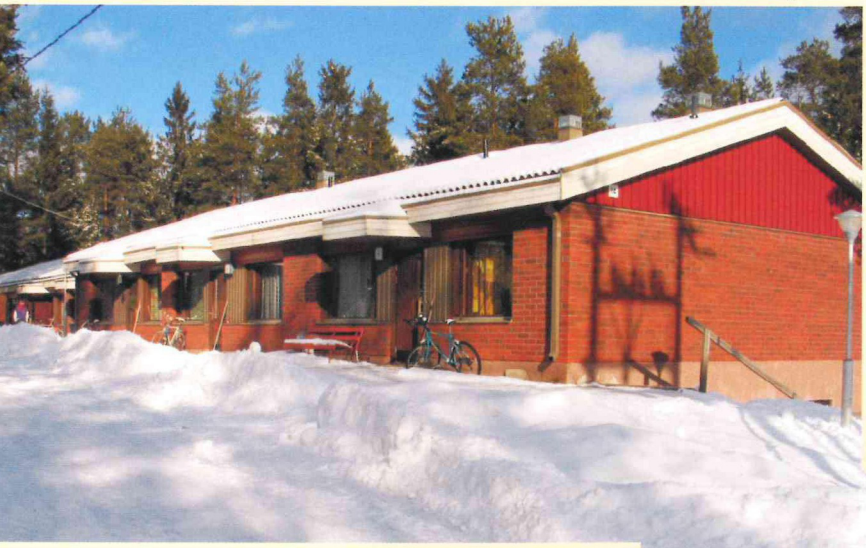

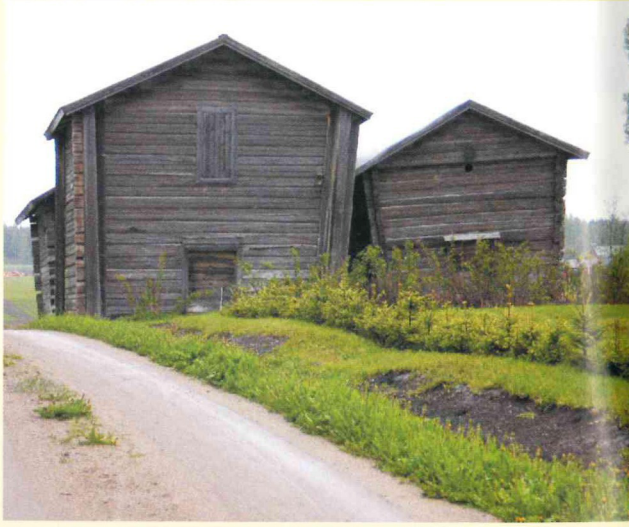

Mezőgazdasági tárolók a faluban

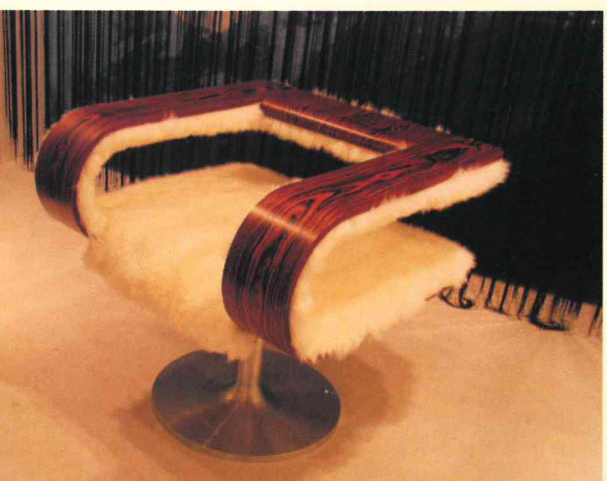

A stockholmi bútorvásáron

TARTALOM

2 Dr. Balázs Ervin a MÉK tiszteletbeli doktora
3 Kari TDK Móváron
4 Gombok, ceruzák matematikája - Interjú Zsámboki Károlynéval
6 TDK - hírek
7 TDK-műhely az FMK-n
8 Egyetemek mérlegen - Jól vizsgázott a NYME
9 Heuréka, levizsgáztunk! - MÉK
10 Kínában jártunk - GEO
12 Finnek? ugortam - Pongrácz Farkas (AMI) Finnországban
14 Rualpro nemzetközi oktatási projekt
15 Egy csodálatos ötlet - ATFK
Az "ART" filmklub programja BPFK
16 Interjú Dr. habil. Makai Sándorral
18 Egy hallgató rendhagyó élete - ATFK
20 100-an adták vérüket
atfk.nyme.hu
21 Marimbakészítés számítógéppel - FMK
22 A társadalmi kirekesztődés hatása az egyénre és a gazdaságra - KTK
23 Kék vérűek az iskolapadban - KTK
24 Ha a főigazgató vizsgázik - ATFK
25 Karrier keksz 7.
26 Nagyszülői örökség - interjú dr. Csizmadia Lászlóval - ATFK
27 Szép mese, szép beszéd, szép dal - BPFK
HÖK-INFÓ
28 Koyaanisquatsi - filmajánló
R.E.M. - zeneajánló
29 Fröccsöntő Sasok Baráti Társasága
30 Mit jelent nekem a Selmeci hagyomány?
32 Az Építéstan selmeci élete
33 Miről (és hogyan) beszél a fa?
34 Óévbúcsúztató
Hogyan lesz a játékból művészet?
Adventi hangverseny
35 Kiállítás a központi könyvtárban
Nyitott kapuk napja az ATFK-n
36 Dr. Orbán József a Közalkalmazotti Tanács új elnöke
38 In memoriam Gyimóthy János
40 Kuktató : farsangi pulykasült, mákos-diós beigli

HA A CÍMLAP BESZÉLNI TUDNA...

Győrben talán a legismertebb a vaskakas legendája. A mai napig is létező tárgy, toronydísz, melyet a törökök kovácsoltattak és kettős kereszttel megtoldva, ma is őrzik a győri múzeumban.

A monda szerint Szinán nagyvezér, aki a várat elfoglaló győri csapatokat vezette, megjövendölte, hogy míg e kakas meg nem szólal, Győr török kézen marad. A győztes ostrom éjszakáján aztán a vaskakas valóban kukorékolni kezdett - hangját azonban a monda szerint valamelyik bátor magyar vitéz "kölcsönözte" neki. A címlapon szerepelő másolat, Győr egyik impozáns terén, a Dunakapu téren található.

VIVAT ACADEMIA
A Nyugat-Magyarországi Egyetem lapja

Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Kar - Győr,
Benedek Elek Pedagógiai Főiskolai Kar - Sopron,
Erdőmérnöki Kar - Sopron,
Faipari Mérnöki Kar - Sopron,
Geoinformatikai Főiskolai Kar - Székesfehérvár,
Közgazdaságtudományi Kar - Sopron,
Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar - Mosonmagyaróvár

III. évfolyam, 1. szám
2005. január - február

Főszerkesztő: Hargitai Gábor, hargitaig@nyme.hu
Olvasószerkesztő: Tóth Mariann mtoth@nyme.hu
A szerkesztőbizottság:
Dr. Albert Levente, lalbert@emk.nyme.hu (EMK)
Balázsik Valéria, be@geo.cslm.hu (GFK)
Dr. Bácsatyai László, bacsaty@emk.nyme.hu (EMK)
Dr. Borbély József, nnika@ktk.nyme.hu (KTK)
Gecseyné dr. Papp Katalin, papp@atif.hu (ATIF)
Hajnal János, janika@fmk.nyme.hu (FMK)
Horváth Attila ahorvath@atif.hu (ATIF)
Horváth Balázs. elnok.fmk.hok@fmk.nyme.hu (FMK)
Lengyel Zita zitalengyel@777westel.hu (EMK)
Raffai Balázs raphi@freemail.hu (FMK)
Szemerey Tamás tszemerey@fmk.nyme.hu (FMK)
Dr.Tenk Antal tenka@mtk.nyme.hu (MÉK)
Tóth András toth.andras@bepf.hu (BEPF)
Állandó munkatársaink:
Bősze Viktória karrierelemző, karier@nyme.hu
Dr. Fónayné dr. Tihanyvári Éva jogtanácsos, jogasz@nyme.hu
Címlap: ATFK

A szerkesztőség címe:
9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.
Tel.:99/518-357; 518-365
e-mail:vivatacademia@nyme.hu

Kiadja: Nyugat-Magyarországi Egyetem
9400, Sopron, Bajcsy-Zsilinszky út 4.

Felelős kiadó: Prof. Dr. Faragó Sándor rektor

Design: Szarka Judit Gabriella és Szarka Zsófia Adrienn
A tördelés a NyME Kommunikációs Irodájában történik
Levilágítás: PrePress Grafikai Stúdió, Sopron
Felelős vezető: Sziklai Zsolt ügyvezető

Nyomás: Lővér-Print Nyomdaipari Kft., Sopron
Felelős vezető: Priszinger Imre ügyvezető
ISSN 1589-8091
Terjeszti a Nyugat-Magyarországi Egyetem

BEMUTATJUK A MEZŐGAZDASÁG- ÉS ÉLELMISZERTUDOMÁNYI KAR ÚJ TISZTELETBELI DOKTORÁT

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karán 2004-ben Dr. Balázs Ervin akadémikus, habilitált egyetemi magántanár, a Mezőgazdasági Biotechnológiai Kutatóközpont Környezeti Biológiai Biztonsági Kutatóintézet igazgatója kapott tiszteletbeli (honoris causa) doktori címet. A VIVAT ACADEMIA Szerkesztő Bizottsága ebből az alkalomból kérdezte munkájáról, jövőbeni terveiről.

Dr. hc. Dr. Balázs Ervin akadémikus

-Professzor úr nagyon fiatalon "eljegyezte" magát a tudománnyal: öt évvel a kertészmérnöki diploma megszerzése után PhD doktori-, 1988-ban (40 évesen) MTA doktori fokozatot szerzett. Mi indította a tudományos kutatói pályára?

-Tizenéves koromban érdeklődésemet a filmművészet és a molekuláris biológia kötötte le. Abban az időben még csak elterjedőben volt a televízió, így szabadidőm nagy részét olvasással töltöttem. A hatvanas évek filmművészetében meghatározóak voltak a francia új hullám és az olasz filmszakma ma már klasszikusnak számító képviselői. Ezen alkotások olyan nagy hatással voltak rám, hogy magam is filmrendező akartam lenni. Tapasztalván a hazai politikai diktatúra polipjaként ellenőrzött művészetet, el is riasztottak eme törekvéseimtől, bár még ma is nagy tisztelettel adózom az akkori magyar filmművészet kiemelkedő alkotásainak. Gimnáziumi biológia tankönyveink akkor még csak természetrajzot, úgynevezett "klasszikus biológiát" tartalmaztak. A liszenkói szovjet diktátumoknak köszönhetően hivatalosan csak azt tanulhattuk, miközben szinte minden évben a Nobel díj bizottság az új biológia eredményeit honorálta, a genetikai kód megfejtését és sorolhatnánk a többi korszakalkotó tudományos felfedezést.

Azt, hogy végül a biológia mellett döntöttem azt hiszem az a - ma már naivitásnak tekinthető - gondolat irányította, hogy a természettudományokban nincs direkt szerepe a politikának.

-Életrajzában olvasom, hogy több külföldi egyetemen (USA), illetve intézetben (Franciaország, Svájc) járt kutatói ösztöndíjjal. Mit jelentettek ezek az utak további munkája szempontjából?

-Tudományos pályámon meghatározó volt, hogy igen fiatalon a NAÜ ösztöndíjával egy évet az Amerikai Egyesült Államok egyik leghíresebb és legjobb egyetemén, a CORNELL-en dolgozhattam. Itt a saját bőrömön tapasztalhattam, milyen egy igazi kutató egyetem. Ez a tanulóév, melyet úgy tekintettem, mint annak idején a céhlegények vándorútját, meghatározó volt későbbi tudományos pályámon, megnyitván a kapukat szinte mindenütt a világon. Később a strasbourgi sejtbiológiai intézetben, majd a bázeli Friedrich Miescher Intézetben az európai szellem gazdagsága nyűgözött le. De a pár hetes helsinkii tanulmányutak is rányomták bélyegeiket pályafutásomra. Azt vallom, hogy egy tudományos pályára készülő fiatalnak kézbe kell fognia a vándorbotot, hogy minél szélesebb körű tudás birtokában legyen. Vallom ezt még az elektronikus korszakban is.

-1995-ben az MTA levelező-, 2001-től az MTA rendes tagja. Mi volt az a tudományos tevékenység, amivel olyan fiatalon (47 évesen) a tudományos hierarchia "csúcsára" érkezett?

-Ma amikor a napi gyakorisággal számolnak be a genetikailag módosított növényekkel kapcsolatos eredményekről, szóljon az e növények termesztésének térhódításáról, vagy az ezekkel kapcsolatos környezetvédelmi aggályokról, szóba kerül az úgynevezett 35S promoter, mely a beépített gén működését hivatott irányítani. A nyolcvanas évek elején egy nemzetközi kutatócsoport tagjaként mi bizonyítottuk be, hogy a karfiol mozaik vírus eme szabályozó szakasza képes bármely gén működését biztosítani, többek között magasabb rendű növényben. Azt hiszem ez volt az az eredmény, amelynek elismerése (többek között) hívta fel a figyelmet arra, hogy az agrártudományok új korszakba lépett.

-1987-89 között az MTA Növényvédelmi Intézet Biotechnológiai Csoportjának igazgatója, 1991-2000 között a Mezőgazdasági Biotechnológiai Kutatóközpont főigazgatója, 2001-től pedig a Mezőgazdasági Biotechnológiai Kutatóközpont Környezeti Biológiai Biztonsági Kutatóintézet igazgatója, vagyis közel 20 éve elsőszámú vezető. Hogyan sikerült összeegyeztetnie a tudományos kutató tevékenységet a vezetéssel óhatatlanul együtt járó adminisztratív terhekkel?

-Alapvető megközelítés volt számomra, hogy az adminisztráció elengedhetetlen szükséges rossz, és törekedtem arra, hogy ne az adminisztrácó határozza meg a kutatást, hanem fordítva.

-Ön szerint milyen ma Magyarországon a tudomány, a tudományos tevékenység presztizse?

-A feltett kérdések közül talán ez az a kérdés, amely a legfájóbb pontra mutat rá. Akkor, amikor a társadalom a tudomány minden vívmányának eredményeit élvezi (televizó, internet, mobiltelefon stb), a tudomány megbecsülése szinte minden fórumon megkér-

dőjelezett (erre utal az a tény is, hogy a mai fiatalok nem érdeklődnek e pálya iránt), a valóság show-k pillanatnyi álomvilágában révülve.

-Napjainkban éles viták zajlanak a génmanipulált (GM) szervezetek mezőgazdasági szerepéről. Professzor úrnak mi az álláspontja ebben a kérdésben?

-Tudományos hitvallásomnak köszönhetően, a válaszom egyértelmű: az új technológia mellett török lándzsát, azt is aláhúzva, hogy a világ élelmezésének gondját nem a GM technológia hivatott egyedül megoldani és nem ez az egyedüli járható út. A tudomány azonban ezt tartja a legjobb megoldásnak. Szeretném itt azt is megerősíteni, hogy a történelem során ez volt az első alkalom, amikor a tudományos közélet, maguk a tudósok kérték kormányaikat, hogy a GM technológiát szabályozzák, még mielőtt az széleskörű bevezetésre kerül. Magam is kezdeményezője, sőt aktív részese voltam a hazai géntörvény megalkotásának, nem beszélve a Cartagena Biosafety protokoll írásában kifejtett tevékenységemről.

-A tiszteletbeli (honoris causa) doktori fokozat odaítélésének indoklásában az áll, hogy mint habilitált egyetemi magántanár "a molekuláris biológiai, biokémia, genetika terén végzett kiemelkedő tudományos és szervező tevékenységéért, valamint a Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karral kialakított eredményes együttműködés elismeréseként" adományozzák ezt a címet. Professzor Úr miben látja ennek az együttműködésnek a lényegét?

-Ha jól emlékezem, mintegy tíz évvel ezelőtt a natali egyetem nemzetközileg elismert botanika professzorával (Dr. Johannes van Staden-el, aki később szintén honoris causa professzora lett az Egyetemnek) tettem látogatást Mosonmagyaróváron. Akkor néhány nap alatt személyes közelségbe kerülhettem az Egyetem "progresszív erőivel". Anélkül, hogy az Egyetem kiváló tanári karának egyes neveit említeném egyértelmű volt számomra, hogy egy igen nyitott, tudományosan elkötelezett tanári karral találkozhattam. Ettől kezdve különös figyelmet szenteltem az Egyetem eme tevékenységét illetőleg is. Lehetőségeim szerint támogattam tudományos oktatói tevékenységét, külföldi ösztöndíjakkal, nemzetközi tanfolyamok szervezésével, vagy hazai és nemzetközi együttműködéseinek kialakításával.

-Milyen témákkal foglalkozik jelenleg és melyek a jövőbeni tervei?

-Vallom, hogy egy tudományos pályán dolgozó kutató időnként témát váltson "nehogy ne lássa egy idő után a fától az erdőt". Így napjainkban új kihívásként elvállaltam az MTA Martonvásári Mezőgazdasági Kutató Intézetben egy alkalmazott genomikai program alapítását. Ez azt hiszem olyan új feladat, ismét egy olyan kihívás, amely lehetőséget biztosít arra, hogy új dimenziókba helyezhessem a hazai agrár kutatást.

-A VIVAT ACADEMIA Szerkesztő Bizottsága és a magam nevében szívből gratulálok a tiszteletbeli doktori fokozat elnyeréséhez. Kívánjuk, hogy nagyon sokáig kamatoztathassa e megtisztelő címet a magyar tudomány, valamint az Alma Mater javára, és természetesen saját örömére.

Köszönöm a beszélgetést.

Dr. Tenk Antal

KARI TDK UTÁN - ORSZÁGOS TDK ELŐTT MÓVÁRON

"A tudományos kutatói pálya sok gyötrelemmel, sok munkával, időnként nagy örömökkel, de néhány nap múlva már ismét problémákkal terhes pálya." (Straub F. Brúnó)

Starub F. Brúnó akadémikusnak fentebb idézett gondolataival nyitotta meg Dr. Neményi Miklós tudományos dékánhelyettes a Nyugat - Magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karán a 2004. november 22-én megrendezésre kerülő Kari Tudományos Diákköri Konferenciát. A Kari Tudományos Diákköri Konferenciák eddigi történetében a mostani iránt nyilvánult meg a legnagyobb érdeklődés: az alább felsorolt hat szekcióban összesen 59 előadás hangzott el.

Szekciók:

■ I. Agrárökonómiai és Környezettudományi; ■II. Agrárszociológiai és Munkatudományi; ■III. Állattudományi és Takarmányozási; ■IV. Európai Uniós Ismeretek; ■V.Élelmiszertudományi és Marketing; ■VI. Növénytudományi.

Mosonmagyaróváron a hallgatók tudományos diákköri tevékenysége több évtizedes múltra tekint vissza. Az 1870-es évek elején már Szakestélyeket tartottak, innen datálódik az évente megrendezett Tudományos Diákköri Konferencia.

Neményi Professzor megnyitójában többek között azt hangsúlyozta, hogy a hallgatóknak ez a tevékenysége a kari tudományos kutatómunka szerves része. Túlmutat a felsőoktatásra egyre jellemzőbb "tömegképzésen", tipikusan elitképes, amely megalapozhatja a majdani MSc képzést és egyben a PhD tanulmányok "előiskolája" is.

A Kari Tudományos Diákköri Konferencián szerepeltek közül 30 hallgató szerzett jogot arra, hogy a 2005. tavaszán sorra kerülő Országos Tudományos Diákköri Konferencia valamelyik szekciójában szerepeljen.

Az OTDK célja, hogy a legkiválóbb egyetemi és főiskolai hallgatók tudományos eredményeiket bemutathassák országos fórumon, ezáltal is ösztönözve őket az intézményi TDK keretei között végzett tudományos tevékenységre. Támogassa és elismerje a felsőoktatási diáktudományos tevékenység résztvevőit: oktatókat, kutatókat és mindenekelőtt a tehetséges hallgatókat, valamint segítséget adjon a kutatómunkában való továbbhaladáshoz és a tudományos pályán való elinduláshoz.

Úgy érzem, hogy büszkék lehetünk az eredményekre, amelyeket konzulens tanáraink segítségével értünk el. Szeretnék köszönetet mondani mindenkinek, aki hozzájárult a Konferencia létrejöttéhez: a Kari Tudományos Diákköri Tanácsnak, konzulenseinknek és a már említett bíráló bizottsági tagoknak. Utoljára, de nem utolsó sorban köszönet illeti Dr. Krász Ádám egyetemi adjunktus urat, fáradságot és időt nem kímélve látta és látja el a nem kis elfoglaltságot jelentő Kari TDK elnöki funkciót.

A Konferencia sikeresen zárult, a fiatalok munkáikkal azt bizonyították, hogy a szakma méltán számíthat rájuk!

Az OTDK-án mindenkinek sok sikert kívánok!

Vincze Judit
III. évf. ÉAM hallgató

GOMBOK, CERUZÁK MATEMATIKÁJA

A Magyar Kultúra Napján rangos elismerést, Brunszvik Teréz- díjat vehetett át Zsámboki Károlyné Dr.Kámán Zsuzsanna a Benedek Elek Pedagógiai Főiskolai Kar docense, matematika-fizika-pedagógia szakos tanár.

A boldog nagymama Bencével

A MAGYAR KISDEDÓVÁS ÚTTÖRŐJÉRŐL ELNEVEZETT KITÜNTETÉSSEL A KISGYERMEKNEVELÉS TERÉN KIMAGASLÓ EREDMÉNYT ELÉRŐ SZAKEMBEREK MUNKÁSSÁGÁT ISMERIK EL. DOCENS ASSZONY AZ ÓVODAI NEVELÉS ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS KÉPZÉS KORSZERŰSÍTÉSÉÉRT FOLYTATOTT KUTATÁSI EREDMÉNYEI, S AZ ERRE ÉPÜLŐ FREINET SZELLEMŰ ÓVODAI PROGRAM ELISMERÉSEKÉNT RÉSZESÜLT A DÍJBAN. A VIVAT ACADEMIA A NAGY ESEMÉNY ALKALMÁBÓL KERESTE FEL AZ ÜNNEPELTET.

-MI VOLT AZ ELSŐ LÉPÉS, AMELY A NEVEZETT DÍJ ELŐZMÉNYÉNEK TEKINTHETŐ, S MI ÁLL A SZOKATLAN HÁRMAS SZAK VÁLASZTÁSÁNAK HÁTTERÉBEN ?

-Véletlen, bölcsészkari folyosón tett sétának köszönhető. Egy szórólap felkeltette az érdeklődésem és utánanéztem hogyan lehetne bölcsésszé is válni, s olyan dolgokkal foglalkozni a matematika-fizika mellett, amelyek az emberi személyiséghez, annak megismeréséhez állnak közel. Így vettem föl a pedagógia szakot is az Eötvös Lóránd Tudományegyetemen. A diplomám megszerzésével egy időben a Magyar Tudományos Akadémia pedagógiai kutatócsoportja írt ki ösztöndíjas pályázatot, amelyet elnyertem. Az elkövetkező 3 évben kiváló szakemberekkel dolgozhattam együtt, például Mihály Ottóval ,aki vezéralakja volt a paradigmaváltás korai szakaszának. Olyan team-be kerültem, ahol fontos volt az érték, az emberi érték és a kutatások minősége is. Ez a minőségi munka nyomta rá a bélyegét az egész pályámra. Megszerettem az írást már akkor és most visszagondolva úgy érzem, hogy az a hat könyv, amelynek önálló vagy társszerzője voltam az elmúlt években, az mind-mind ugyanazzal az örömmel és lelkesedéssel íródott, mint amely az Akadémián töltött 3 év alatt töltött el. A sorsom úgy alakult - család és gyerekek -, hogy búcsút kellett mondanom a helyszíntől, de a szellemiségtől nem mondtam búcsút mind a mai napig.

-SOPRONBAN A BERZSENYI GIMNÁZIUM TANÁRAKÉNT ISMERTÉK MEG, AZ EGYIK LEGKEDVESEBB TANÁR VOLT, AMI NAGY SZÓ EGY MATEMATIKA-FIZIKA SZAKOS TANÁR ESETÉBEN, HISZ EZEK A "MUMUS" TÁRGYAK. MIT TETT AZÉRT, HOGY ELOSZLASSA SOK GYEREK IDEGENKEDÉSÉT A MATEMATIKÁVAL SZEMBEN?

-Az ember születése pillanatától csírájában magában hordozza azokat a lehetőségeket, amelyeket még talán nem is ismer. Számomra a legfontosabb az volt, hogy minden gyerekhez a saját szintjén, a saját világában gondolkodva szóljak a matematika nyelvén. Szerintem minden pedagógiai eljárás hamis, amely nem a nevelendő személyiségre épít. Elsősorban a tanítványaim voltak a fontosak és soha nem a matematika. Talán ezt érezték meg a diákok és ezért volt könnyű velük elfogadtatni a tárgyat. Sikerült a közös hangnemet megtalálni egymással és elfogadták, hogy amit én szeretek az biztosan szép és jó. Nyilván szakmai felkészültség is szükséges, de mindenképp az attitűd, a hozzáállás segít abban, hogy a gyerekek számára a matematika ne "mumus" legyen. Sikerélményt próbáltam biztosítani, ami az ő saját fejlettségi szintjükhöz képest előrelépést jelentett. Minden apró siker fontos volt, elismerést hozott a diákoknak. Ily módon sikerült lépcsőről-lépcsőre építeni ezt a tudományt. El kell ismerni, hogy a matematika mesterséges, deduktív úton felépített, absztrakt gondolkodást kívánó tudomány, amely középiskolában már viszonylag kevés konkrét dologra épül. A legfontosabb számomra soha nem a kész ismeretek bemagoltatása volt, hanem a gondolkodás fejlesztése, ami viszont csak úgy lehetséges, ha arra figyel az ember, ami a tanítvány számára elfogadható , a saját gondolatvilágába beépíthető. Akarata ellenére senkit nem lehet nevelni, legfeljebb formális tudásra kényszeríteni.

-MEGREFORMÁLTA A MATEMATIKAI ÓVODAI NEVELÉST NEMCSAK A KISGYEREKEK, HANEM AZ Ő NEVELÉSÜKRE KÉSZÜLŐ FŐISKOLAI HALLGATÓK KÖRÉBEN IS.

- Amikor a főiskolára kerültem, a 3-7 éves korosztály matematikai nevelésének gondját vállaltam és a főiskolai hallgatók felkészítését, módszertani képzését. A hallgatók szívesen fogadják, hogy nem a középiskolai formális matematikával foglalkozunk, hanem a matematika legjátékosabb, legújabb fejezeteivel, amelyek természetes módon vihetők be az óvodai matematikai nevelésbe. Ilyen a topológia, a gráfelmélet, a kombinatorika, relációk és a geometria olyan részei, amelyek Bólyai János nevéhez fűződnek módszereiben, mint a parkettázás módszere , vagy a mozaik-háló készítése. El lehet felejteni a régi kudarcokat és új lappal kezdeni a matematikai próbálkozásokat. Videofelvételeket készítettem - sokszor saját magam - a gyerekekről , hogy a hallgatók elhiggyék nekem, képes egy óvodás gyerek a két kezével, az ujjainak a két állapotával / becsukja vagy kinyitja az ujjait /, jártasságot szerezni a kettes számrendszerben. Ezek mind olyan példák a hallgatók számára, amelyek lelkesítik őket, s örömmel végzik az óvodai matematikai nevelést.

-A MATEMATIKA TANÁRI TAPASZTALATOK, A TERMÉSZETTUDOMÁNYOS SZEMLÉLET TALÁLKOZOTT CELESTIN FREINET PEDAGÓGIAI RENDSZERÉVEL.

-Freinet szerint a gyerekek testi-lelki szükségleteit, s az őket

körülvevő környezet összes tapasztalatát figyelembe véve lehet a legjobban megállapítani, hogy mire van szükségük. E pedagógiával való megismerkedés nagy hatással volt rám és kolléganőmre Eperjessy Barnánéra, s ketten -jól kiegészítve egymást-, megpróbáltuk a gyakorlatvezető óvónőkkel is megismertetni az értékeit. Freinet azt vallotta, hogy a gyermek egyszeri, megismételhetetlen személyiség és a nevelése tulajdonképpen nem más, mint a személyiségének a szabad kibontakoztatása, ezért olyan környezetet kell neki biztosítani, amely ihlető, s a maga gazdag világával a tapasztalatszerzés tárháza lehet. A matematikáról azt mondta, hogy át kell élni, ahogy felbukkan az életünkben, tehát nem a tankönyvek tananyagára szorítkozva próbálta a nevelést megvalósítani, hanem "iskolakerülő sétákra" vitte a gyerekeket, s a szerzett tapasztalatokra építette fel az alapismereteket, amelyek tele voltak élet-közeli, természet-közeli, saját bőrön átélt élményekkel

-Határon innen és túl az óvodapedagógusoknak nagyon sokszor volt alkalma az Ön előadásai során a fenti ismeretek megszerzésére. Az egyik legnépszerűbb előadási téma mind a mai napig a " Gombok, ceruzák matematikája"...

-Ebben is arról van szó, hogy a matematikát át kell élni úgy, ahogy felbukkan az életünkben, s mi az, ami egy óvodás gyermek életében felbukkan, ami hozzátartozik a mindennapjaihoz. Egyszerű végiggondolni a gyermek napirendjét, az őt körülvevő környezetet és semmi más dolga nincs az óvónőnek, mint a gyereket körülvevő világ formai, mennyiségi tapasztalataira irányítani a figyelmét. A gombokkal való játék is úgy kezdődött, hogy esztétikusnak találjuk azokat a gombokat, amelyek még talán nagyanyáinktól valók és gyűjtögettük őket. A gyerekeknek is nagy örömet okoz egy ilyen eszközzel való tevékenység, és nagyon messzire el lehet jutni a gomb eredeti funkciójától, ha játékokat kezdeményezünk. Például legyenek a gombok fizetőeszközök, annyi forintot érjenek, ahány lyuk van rajtuk és akkor aznap az óvodában a boltos játékban gombokkal játszunk. A gombok sokasága a gyerekeket eleve arra készteti, hogy valamiféle osztályozást hajtsanak végre köztük, tehát halmazba sorolják. Ők természetesen nem így élik meg, hanem úgy, hogy boltot nyitnak és a boltban rendetlenül nem lehet a vevők elé tálalni a gombokat, nyilván csoportosítani kell őket. Ennek a matematikai tartalmát mindnyájan ismerjük, ezek ekvivalencia-relációk, rendezési relációk, s a gyerek számára mindez játék. A gombokkal természetesen gombfocizni is lehet és minden olyan tevékenység, ami a gyereknek kedves, érdekes módon mindjárt matematikai tartalmat is hordoz. Hiszen a gomb körformája, gurulása, mozgása, hangja magával a tevékenységgel együtt jár, ezekre a megfigyelésekre sokszor fel sem kell hívni a gyerek figyelmét, hanem spontán módon megmaradnak az élmények, s egy másik tevékenység kapcsán asszociációk sorozatán keresztül előbukkannak, megerősítik ezeket a tulajdonságokat és így alapozzák például a kör fogalmát. A ceruzákról meg mindenki jól tudja, hogy henger formájukkal nagyon fontos matematikai tudnivalót jelentenek a gyerekeknek. Ők ebből csak azt élik meg, hogy a ceruzákat is lehet válogatni, rajzolás közben sokféle módon felhasználni, hosszabb-rövidebb vonalakat lehet velük húzni, a ceruzáknak a mérete, vastagsága mind-mind matematikai tartalom.

-A rendszerváltás óriási változást eredményezett az óvodai és az iskolai gyakorlatban is. Számtalan nevelési program készült és a szülők nem tudják, hogy melyiket válasszák. Mi szól a Freinet-szellemű óvoda és iskola mellett?

-Freinet a reneszánsz pedagógusok gondolatait vitte tovább, akik mind azt szerették volna, hogy nyitott legyen az iskola, s a nevelés a világra, ismerje meg a gyerek a világot. Nem véletlenül a legutóbbi matematika-módszertan könyvemnek is az a költői címe, hogy " Bence világot tanul". / Bence az első unoka / Freinet szellemisége határok nélküli, nemzetközi mozgalom épült a pedagógiája köré. Nagyon sok híve van a pedagógiájának, pontosan a természet-közeliség és az élet-közeliség miatt. Fontos egy gyerek számára a természet- és élet-közeli közeg, amelyben otthon érzi magát. Nem mesterséges világot teremtünk neki, hanem a természetes nevelést visszük be az óvodai és iskolai életbe. Az a lényeg, hogy saját bőrön szerzett tapasztalattal induljon a gyerek a tudományok világa felé. A másik fontos érték a szabad önkifejezés sokféle lehetősége. Szabad alkotás zenében, fogalmazásban, beszélgető-körök kapcsán, a megnyilvánulásnak nagyon sok lehetősége képben, hangban, szóban. Ez mind segíti a gyereket abban, hogy a megélt élményeit valamilyen módon feldolgozza és nagyon sokféle technikával ezek olyan művekké válnak a mi számunkra, amelyek művészi értékűek is. Ez a szabad önkifejezés talpraesettséget biztosít a gyereknek, kommunikatív képességeit fejleszti, így az iskolára való felkészülés egyáltalán nem jelent külön tennivalót, figyelmet az óvodapedagógus számára, hanem természetes egységben valósul meg a személyiségnek egy olyan szintű fejlettsége, amely alkalmassá teszi a gyereket arra, hogy az iskolában ne legyen gondja a sikeres tanulással.

-Brunszvik Teréz azért nem ment férjhez, hogy az életét a magyar gyerekek nevelésének szolgálatába állíthassa. Ön férjnél van, két gyereket nevelt értelmiségivé, egyikük az utódja is. A diákbálokon hallgatók és oktatók Csodálták a versenytáncosnak is beillő, egymást átszellemülten figyelő Zsámboki házaspárt. Sokan emlékeznek nemcsak a tudására, hanem az elmaradhatatlan mosolyára is. A sikeres életet, a harmóniát úgy gondolom nemcsak önerőből, hanem egy kivételes társsal lehetett elérni. Mi ennek a szövetségnek a titka?

-16 éves voltam, amikor megismertem a férjemet, mindketten a Berzsenyi Dániel Gimnázium tanulói voltunk. Pesten az egyetemi évek alatt is összekapcsolódott életünk minden mozzanata, minden pillanata. Az az érdekes, hogy bár villamosmérnöki diplomát szerzett a műegyetemen, olyan nagyra tartotta a pedagógiát, és egyben annyira élvezte az én munkámat, hogy elhatározta, ő is beiratkozik az ELTE-re Bölcsészettudományi Karra, s elvégezte a pedagógia szakot. Ha nem is mélyedt el a témában, a gyerekeink ,s az unokáink nevelésében és az én munkám megítélésében azt tudom mondani, hogy nemcsak férjként, hanem szakemberként is mellém tudott állni. Köszönöm a kérdést.

-A Vivat Academia szerkesztősége nevében gratulálok, kívánom, hogy még sokáig közvetíthesse a megmaradó értékeket, s szolgáljon példaként a jövő pedagógusai számára.

Tóth Mariann

HÁZI TDK A GEO-BAN

A dolgozatok készítői: Dobrai Miklós, Szelestey Ákos, Lukács Róbert és Fehér Szabolcs fotó: Bödő Viktória

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Geoinformatikai Főiskolai Karán 2004. december 5-én került megrendezésre a Tudományos Diákköri Konferencia. A házi TDK-n három dolgozat került bemutatásra. A diákköri dolgozatok viszonylag kis számának oka lehet a kissé korai időpont. Az elmúlt évek tapasztalata alapján hallgatóink sokkal inkább "mozgósíthatók" egy sikeres vizsgaidőszakot követően. Örömteli viszont az a tény, hogy ebben a tanévben elsőként akadt vállalkozó TDK dolgozat írására az újnak mondható ingatlan-nyilvántartó szak tehetséges hallgatói között. Reméljük ezt a nyitást a továbbiakban bátor követők teszik teljesen természetessé.

A bemutatott dolgozatok mindegyike más-más témában született, a maga szűkebb szakterületén mindhárom munka dicséretet érdemel. Akiknek az a nem könnyű feladat jutott, hogy rangsorolják és jutalmazzák a dolgozatokat - tartalmuk és a bemutatás alapján - a következők voltak:

Levezető elnök: Dr. Csepregi Szabolcs főiskolai tanár
Zsűri elnöke: Dr. Márkus Béla egyetemi tanár
Zsűri tagjai: Dr. Németh Gyula főiskolai tanár
Dr. Vincze László főiskolai docens
Boros Gábor III. évf. hallgató

Döntésük alapján a következő eredmény született:

I. Dobrai Miklós-Szelestey Ákos III.évf.
A GNSS infrastruktúrára épülő RTK mérések felhasználhatósága az alappontsűrítésben
Konzulens: Dr.Busics György főiskolai docens
II. Fehér Szabolcs III.évf.
Történelmi várostérképek térinformatikai feldolgozása
Konzulens: Dr.Szepes András főiskolai docens
II. Lukáccs Róbert II.évf.
Állami tulajdon ingatlanokon
Konzulens: Dr. Papp Iván főiskolai adjunktus

A dolgozatok közül az első helyezett pályamunka OTDK-n való bemutatását javasolta a zsűri.

A Főiskola, a Diákönkormányzat valamint támogatóink jóvoltából a dolgozatok készítői pénzjutalom mellett tárgyi jutalomban is részesültek. Ezek különböző szép kivitelű térképek és kiadványok voltak, melyeket szakvállalatok felajánlásaiból állítottunk össze. Az eredményes tudományos diákköri tevékenységet elősegítő támogatásukat ezúton is köszönjük.

A dolgozatok készítőinek gratulálunk és további sikeres munkát kívánunk.

Balázsik Valéria

XVII. ORSZÁGOS TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA

Pedagógiai, Pszichológiai, Közművelődési és Könyvtártudományi Szekciója Győrött

Az országos rendezvényhez intézményünk is kapcsolódott, így a. Pedagógiai, Pszichológiai, Közművelődési és Könyvtártudományi Szekció 2005. március 21-23.között kerül megrendezésre a Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Karon

"... azok közül, akik tanulmányaikban
elő tudják segíteni a magyar ifjúságot,
én a legkisebb,
de azok közül, akik elő akarják segíteni,
a legnagyobb vagyok."
/Apáczai Csere János/

2004. decemberében 196 dolgozat érkezett intézményünkbe. A dolgozatokat, adataik feldolgozása után, elküldtük az előzetesen bejelentkezett bírálókhoz.

Az OTDT-vel történő adategyeztetést követően, 2005. február 28.-ig valamennyi résztvevőt kiértesítjük a pályaműve elfogadásáról.

A dolgozatok a pályázó által a nevezési lapon megjelölt szekció szerint soroltuk be a pedagógia, pszichológia, közművelődési és könyvtártudományi szekciók alszekcióiba.

A pályamunkákat 2005. február 13.-ig két lektor értékeli a bírálati szempontoknak megfelelően számszerűen minősítve. A konferencián a bemutatásra kerülő dolgozatokat szakmai zsűri bírálja el. A bemutatott dolgozatok összesített pontértéke a következőkből tevődik össze: a házi konferencia, a külső lektorok és a szakmai zsűri pontszáma.

MŰSZAKI MECHANIKA ÉS TARTÓSZERKEZETEK INTÉZET MINT TDK MŰHELY A FAIPARI MÉRNÖKI KARON

Tavasszal kerül megrendezésre a 27. OTDK, ahol a Faipari Mérnöki Kar 10 előadással szerepel a konferencia agrár, a műszaki és a pedagógiai szekciókban. A Műszaki Mechanika és Tartószerkezetek Intézet egyike azoknak az intézeteknek, ahol évről-évre rendszeresen készülnek TDK dolgozatok és sikeresen szerepelnek a kari konferenciákon és onnan továbbjutva képviselik a kart az OTDK-n. Ennek kapcsán kérdeztük Dr. Szalai József egyetemi tanárt, aki évek óta sikeres TDK műhelyt vezet, a TDK munkáról.

-Mikor került kapcsolatba először a TDK munkával? Hogyan működött akkor?

-Munkába lépésemet követően 2-3 évvel már vezettem TDK hallgatók munkáját. Eddigi 30 évi munkám során 30-40 között volt a TDK-zó hallgatók száma. Voltak sikeresek, de olyanok is, akik feladták, bár a feladást mindig a saját kudarcomnak tekintettem. A fiatalok tudományos munkavégzése különös feladatokat ró nemcsak a hallgatóra, de az oktatóra is. A kutatás tanulása, a kutatás tanításának didaktikája igen összetett feladat. Ha feladta valaki, utólag mindig tudtam, hol hibáztam el, de a hibát már nem lehet korrigálni.

A TDK munka jellege az idők folyamán alig változott. Témaválasztás, irodalmazás, problémafelvetés, a megoldási folyamat kidolgozása, elvégzése, a dolgozat megírása. Ma - és ez korábban még nem volt - igen fontos szerepet játszik a munka szinte minden szakaszában a számítástechnika. Ez nagy áldás és nagy átok, de elkerülhetetlen. Egy alapvető változás azonban adódott. A TDK munka finanszírozását szinte 100 %-ban az a tanszék vagy intézet vállalja magára, ahol a hallgató a munkát végzi. Nagy szerencse, hogy vannak kutatást támogató alapítványok (Faipari Egyetemi Kutatási Alapítvány; Erdészeti, Faipari és Papíripari Nemzetközi Ösztöndíjas alapítvány), melyeknek ezúton is köszönetet mondok.

-Hogyan talál most hallgatókat a tanrendi kötelezettségen felüli munkára, milyen témákkal foglalkoznak a hallgatók?

-Korábban legtöbbször a hallgatók maguktól jelentkeztek, a néhányuk témát is hozott. Már évtizedek óta azonban Intézetünk írja ki a kutatásra érdemesnek talált feladatokat. Ezek közül válogathat a hallgató. Az a különleges, hogyha elkezdünk valamivel intenzíven foglalkozni, előbb-utóbb annyi érdekes kutatási témánk lesz, hogy a probléma nem az, mit kutassunk, hanem, hogy melyiket adjuk fel.

Intézetünkben - nevünknek megfelelően - olyan témákat tudunk vállalni, amelyek valamilyen módon mechanikával foglalkoznak, illetve amelyek megoldásához a mechanika (valamint a matematika, matematikai statisztika) eszköztárát kell alkalmazni. Konkrétan olyan témák kerülhetnek sorra, amelyek a faanyag, faalapú anyagok, faszerkezetek mechanikai tulajdonságaival, viselkedésével foglalkoznak.

-Miért előnyös az intézet, illetve a hallgatók szempontjából kötelezettségen felüli plusz munkát végezni?

-Azért, mert nincs olyan öröm, amelyért nem kell tenni semmit. Mert minden, amit egyszer megtanulunk, valamikor hasznunkra válik. Mert minden befektetett munka és energia megtérül. Én pl. nem lennék most az MMTI oktatója, ha annak idején nem jelentkeztem volna Hajdu Endre tanár úrnál TDK munkára (természetesen nem azzal a szándékkal, hogy egyszer majd itt szeretnék dolgozni). Intézetünknek egyébként az a megrögzött szokása, hogy - nagyon kevés kivétellel - csak olyan hallgatót fogadunk el intézetünk diplomatervezőjének, aki korábban már TDK munkát végzett. Így a diplomaterv dolgozatban legalább másfél-két év munkája fekszik, ami egyik biztosítéka a diplomamunka magas színvonalának.

-Milyen problémákat lát, milyen a TDK munka megbecsültsége, mit üzen/kíván a TDK-s hallgatóknak?

-A TDK munka, a TDK-ban résztvevő személyek megbecsülése nincs arányban a befektetett munka nagyságával (bár éppen 2004. decemberében a házi Tudományos Diákköri Konferencián viszonylag sokan voltak, oktatók, hallgatók egyaránt). Mintha a TDK-zók elszigetelődnének és valami külön kasztot alkotnának, akik munkáját a kívülállók valami tiszteletteljes borzalommal nézik és óvakodnak, hogy el ne kapják ezt a fura betegséget. A tudományos diákköri munka a legmagasabb rendű oktatási feladat. Nem egyszerűen ismereteket adunk át, hanem gondolkodásra, tudományos gondolkodásra próbáljuk ránevelni a hallgatókat. Ha ezt az oktatók jobban megértenék, nagyobb lehetne a diákköri munkát végzők száma.

Azt el kell ismernem, hogy a mindenkori kari dékáni vezetés mindig elismeri és hangsúlyozza a TDK-ban résztvevők (hallgatók, témavezetők) munkáját, teljesítményét, s szűkös anyagi helyzetétől függően anyagilag is honorálni igyekszik.

Én a TDK-zó hallgatóimnak minden konferencia előtt elmondom, hogy az elkészült dolgozattal már nyertek, nem az a fontos, hogy valami helyezést vagy kitüntetést kapjanak.

Hankiss János "Hajnali három" c. esszéírásából idézek egy fontos gondolatot: "Mindenkit tisztelek, aki alkot: mert fennakad azon, amin más elsiklik, szépséget talál abban, ami mellet mások ásítva elsétálnak, mert teljesebb, égőbb és élőbb a világ, ami körülveszi. Rendet tudnak teremteni a rendetlenségben/káoszban. ... irigylem őket az alkotásért, mert ez a lét egyedül emberhez méltó formája. Úrrá lenni az anyagon, a világon: a kiválasztottak isteni tulajdonsága." Hát rajta!

EGYETEMEK MÉRLEGEN - JÓL VIZSGÁZOTT A NYME

Értékes diploma, pozitív egyetemi légkör, elégedett hallgatók

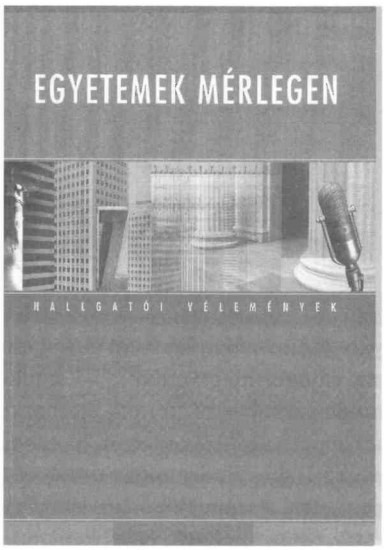

Idén a felsőoktatási tájékoztatókkal együtt látott napvilágot a Magyarországon első alkalommal megjelenő - nemzetközi tapasztalatokra építő - Egyetemek mérlegen című kiadvány. A könyv az Univ-Press-ranking 2003 pályaorientációs és képzés-véleményező szociológiai felmérés alapján, összehasonlító áttekintéssel elemzi a magyar egyetemekről kialakult hallgatói véleményeket.

Kiadása szakmai szolgáltatás az egyetemek vezetői és a továbbtanulni szándékozó fiatalok számára, melynek nem célja az egyetemek objektív értékelése és a pontos adatok ismertetése. A kötet azt kívánja feltárni, hogy a hallgatók hogyan érzik magukat az egyetemen, mit kapnak abból, amit vártak, és amit az intézmények számukra kínálnak. "Ettől válik tárgyilagossá a sokféle egyéni vélemény: kellően sokak vélekedésének eredője így lesz hű lenyomata az egyetemek szolgáltatásainak. Mi önmagunkban nem vennénk a bátorságot, hogy megítéljük az egyetemeket. Egy-egy egyetemi karról csak azt mondjuk el, miképpen értékelik a saját hallgatói s utána ezeket az önképeket, hasonlítjuk össze. Lehetséges persze, hogy sokan tévednek egyszerre egyformán - de az is igencsak tanulságos lehet, hogy miben és miért" - olvasható a bevezetőben.

Az első fejezet a pályaválasztást, befolyásoló tényezőket tárgyalja, melyek az egyéni szakmai érdeklődés, a család, a felsőoktatási intézmény presztízse, a pénzkereseti lehetőségek, a tanárok ösztönzése, a barátok, ismerősök véleménye és az intézmény lakóhelyhez való közelsége. A szakterületi különbségek jól értelmezhetőek a válaszokban, szignifikánsan elkülönülnek a szempontok az adott szakterületre jelentkezett felvételizők között.

A bölcsészettudományi és természettudományi karok hallgatói számára fontosnak bizonyult a lakóhely közelsége, ami azért meglepő, mert a hallgatók összességét tekintve ez a szempont háttérbe szorult. A intézmény presztízse elsősorban a műszaki karok hallgatóit, a jogász és közgazdászhallgatókat befolyásolta erőteljesebben. A oktatás színvonalát ugyancsak a műszakisok, továbbá az orvostanhallgatók tartották igazán fontosnak. Lényeges döntési szempontnak bizonyult a középiskolai tanulmányi eredmény az agrárhallgatók körében. A jogászok egyebek között azt is döntőnek érezték, hogy ismerőseik is ugyanarra az egyetemre felvételiztek, amit végül ők is választottak.

A második fejezet tárgyalja részletesen a 2003-ban készült, nappali tagozatos egyetemisták véleményét reprezentáló kutatást, melynek célja az egyetemi hallgatók pályaválasztással kapcsolatos motivációinak és saját intézményükkel szembeni attitűdjeinek megismerése, illetve az egyes szakterületeken képzést nyújtó egyetemi karok összehasonlítása volt.

A kutatás az empirikus szociológia hagyományos technikáinak alkalmazásával, kérdezőbiztosok segítségével zajlott, melynek során 4946 egyetemistát kérdeztek meg. A kérdezés helye bármely egyetemhez kötődő helyszín lehetett, kivételt képeztek ez alól a kollégiumok, elkerülendő a kollégisták felülreprezentáltságát.

A vizsgálatba bevont intézményi kört a legjelentősebb létszámú és presztízsű szakterületek és a meghatározó, összevetésre lehetőséget adó intézmények, típusokba sorolható egyetemei karok alkották. Ezek voltak: a bölcsészettudományi, természettudományi, műszaki, általános orvosi, agrártudományi, jogtudományi valamint közgazdaságtudományi karok.

Ennek megfelelően a Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki, Faipari Mérnöki és Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karai az agrártudományi szekcióban, a Közgazdaságtudományi Kar a közgazdaságtudományi karok között kapott helyet.

Az Érvényesülési stratégiák és munkaerő-piaci kilátások alpontban a kutatás azt vizsgálta, hogy a hallgatók milyen perspektívát látnak befektetésük, képzési erőfeszítéseik megtérülésére. Ebben az intézmények karrierépítési szolgáltatásai jelentenek fontos tényezőt, ahogy az is, milyen további tanulmányokat látnak szükségesnek már diákéveik elején is. Összességében az egyetemi hallgatók többsége pozitívan ítéli meg munkaerő-piaci esélyeit, mind hazai, mind európai perspektívában.

Az egyetemi karok presztízse címmel ellátott fejezet az intézményértékelés során a saját intézményük értékelésén túl az általuk legjobbnak, legszínvonalasabbnak ítélt egyetemi kart is meg kellett nevezniük. Ennek eredményeképpen saját szekciójában az összes intézmény hallgatóit figyelembe véve az EMK az 5., az FMK a 8., a MÉK a 10., a KTK a 7. helyezést érte el.

A diplomák értékéről nyilatkozó hallgatók feltűnően jó véleménnyel vannak az EMK-ról, a diploma elismertségét mind hazai, mind külföldi összehasonlításban jónak tartják. Az agrárintézmények átlagához viszonyítva a tanulmányi követelményeket rendkívül nehéznek ítélik. Az FMK hallgatói szintén jónak ítélik meg a diplomájuk munkaerő-piaci értékét. A MÉK-en alacsonynak találják ugyan a felvételi követelményeket, de az itt szerzett diploma szerintük nemcsak hazai, hanem gyakran komoly nemzetközi elismertségnek örvend. A közgazdaságtudományi karokról általánosan pozitív vélemény alakult ki, alapvetően kedvező a vélemény-sávon belüli mozgás.

A magyar egyetemi hallgatók általánosan elégedettek azzal, miként segíti őket az intézmény. Gyengébb értékelést kapnak a

karok azonban, ha az intézmények szerepét konkrétan az egyetem alatti munkához jutás illetve a végzés utáni elhelyezkedés elősegítésében ítélik meg. E témában, mely A hallgatók intézményi menedzselése alcímet viseli, a legpozitívabban a műszaki egyetemisták vélekednek, míg a közgazdasági, természettudományi és agrár karok vegyes képet mutatnak. Az oktatók segítőkészsége alapján a tíz legjobb értékelést kapott intézmény összesített listáján az Egyetem Faipari Mérnöki Kara a kiváló 5.-6. helyezést érte el.

"Döntően elégedett hallgatókkal találkozunk Sopronban, ahol a hallgatóktól legjobb értékelést kapott karok működnek. A Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karával minden vizsgálati szempont alapján elégedettnek bizonyultak a diákok. Két esetben egyértelműen ez a kar kapta a legjobb "minősítést", ami az önálló szakmai munka megfelelő kereteinek a meglétét mutatja: a szakmai önképzési lehetőségekkel (3,55) és az egyéni szakmai érdeklődés kielégítésének lehetőségeivel (3,75) is nagyon elégedettek a diákok. (...) a tanár-diák kapcsolat megítélése a Nyugat-Magyarországi Egyetem Faipari Mérnök Karának hallgatói között a legjobb (3,74), a soproni diákok viszont az intézményi szintű szakmai alapképzés feltételeivel elégedetlenek kissé (3,26)." - szerepel a szakterületi kutatási eredményekben.

Találunk olyan intézményeket is, amelyek a hallgatói menedzselés terén összességében meglehetősen rossz értékelést kapnak, de például az egyéni szakmai érdeklődés, illetve a szakmai önképzési lehetőségek kielégítésének intézményi keretei megfelelőnek mondhatók. Ilyen a NYME mosonmagyaróvári Mezőgazdaság-és Élelmiszertudományi Kara (3,29 ill. 3,38). Mivel ezek az intézményi jellemzők azonban a szakmai előrejutás igen fontos tényezői, ezért az összesített listán elért gyengébb szerepléstől függetlenül az itt tapasztalt pozitív hallgatói vélekedések mindenképpen figyelemreméltóak.

A számítógéppel való ellátottság alapján a tíz legjobb értékelést kapott intézmény összesített listáján az Egyetem Erdőmérnöki kara a 8. helyen szerepel, 3,67-es átlagértékkel.

Az egyetemi légkör szempontja szerint a tíz legjobb értékelést kapott intézmény összesített listáján a Nyugat-Magyarországi Egyetem karai rendkívül jól szerepelnek: Erdőmérnöki Kar 1-2. hely, (4,38) a Szegedi Tudományegyetem Gazdaságtudományi karával azonos pontszámmal, Közgazdaságtudományi Kar 4. hely (4,32), Faipari Mérnöki Kar 6. hely (4,25), Mezőgazdaság-és Élelmiszertudományi Kar 9-10. hely (4,13). A legtöbb agrárkaron az általános egyetemi légkörről jobb a vélemény, egyértelmű az elégedettség. Valamennyi kart figyelembe véve a második legjobb a Faipari Mérnöki kar, ahol a diákok igen jónak tartják a hallgatói-oktatói viszonyt (3,72). Kiemelkedően jó véleménnyel vannak az általános egyetemi légkörről (4,25) viszont az étkezési lehetőségeket meglehetősen rossznak ítélik (2,84). Az Erdőmérnöki Karon pozitív az egyetemi légkör, sőt az összes szakterület intézményi pontszámait figyelembe véve itt a legmagasabb az elégedettségi mutató (4,38). Az étkezési lehetőségek tekintetében egyezik a két kar megítélése, jellemző a kritika (2,81).

Rendkívül pozitívan vélekednek az intézmény légköréről a hallgatók Egyetemünk Közgazdaságtudományi Karán (4,32) is.

Bősze Viktória

HEURÉKA, LEVIZSGÁZTUNK!

A Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar hallgatóinak gondolatai az első félév vizsgaidőszakáról, a vizsgákon szerzett tapasztalatokról.

Réder Katalin

Réder Katalin: Egyetemi tanulmányaimat a 2004/2005. tanévben kezdtem az Élelmiszer-Minőségbiztosító Agrármérnöki Szakon. Mivel nem tudtam, hogy milyen nehézségekkel kell megküzdenem, volt bennem egy bizonyos fokú félelem. A kezdeti nehézségek ellenére minden akadályt sikerült leküzdenem.

Az Egyetem mindennapjaiban az tetszik, hogy sokkal szabadabb, nyitottabb - gondolok itt az előadásokra -, nincsenek olyan kötött szabályok, mint a középiskolában. Persze ez nem azt jelenti, hogy nem adjuk meg a tiszteletet az oktatóknak, társainknak és magának az Egyetemnek. Hogy a vizsgaidőszakomat megkönnyítsem, megpróbáltam minden lehetséges tárgyból a megajánlott jegyet megszerezni, ez részben sikerült.

A vizsgáimat nem egymáshoz közeli időpontokra tettem, hanem megpróbáltam arra törekedni, hogy a felkészülési idő alatt megfelelően meg tudjam tanulni a tananyagot. Mivel mindenre elegendő felkészülési időt hagytam, nem okoztak gondot a vizsgák, elsőre sikerültek, UV pedig nem lett.

A kreditrendszert még nem tudtam megszokni. Félévente fakultációk nélkül nehéz a 30 pontot összegyűjteni. Összességében elégedett vagyok első félévi eredményeimmel, ami nem jelenti azt, hogy a későbbiekben ne akarnék azokon javítani.

Németh Orsolya
GAM. III. évf. hallgató

Németh Orsolya: A 2004/2005. tanév első félévi vizsgaidőszak több szempontból is vízválasztó számunkra. Az egyetemi tanulmányok felénél járva most kell eldöntenünk, hogy milyen irányban szeretnénk szakosodni.

A fakultatív tantárgyak közül a Díszhal tenyésztést választottam, mert már régóta foglalkoztatott ez a témakör.

Véleményem szerint a kreditrendszer több átjárhatósági lehetőséget biztosít. Viszont azok számára, akik nem tudják jól beosztani a rendelkezésre álló idejüket, akár 8 évig is járhatnak ide.

Idén a Gazdasági Agrármérnöki Szak III. évfolyamának Statisztika vizsgái sokkal jobban sikerültek, mert hallgattunk az előző évfolyam tanácsaira. Ezért a tárgy vizsgáztatója, Dr. Csatai Rózsa tanárnő szóbeli dicséretben részesítette az évfolyamunkat.

A vizsgasikerekhez hozzájárult az évfolyam hallgatói között kialakult kölcsönös segítségnyújtás, amely könnyebbé tudta tenni a vizsgaidőszakokat mindegyikünk számára. Ezúton köszönöm meg évfolyamtársaimnak a tőlük kapott támogatást és hasznos segítséget!

KÍNÁBAN JÁRTUNK - GEO

A Magyar-Kínai Kormányközi Tudományos és Technológiai Együttműködés (röviden TéT) keretein belül 2004. novemberében meglátogattuk a taiwani partokhoz közel eső Fujian tartomány fővárosában, Fuzhouban székelő Fujian Általános Egyetemet

Prof. Dr. Márkus Béla átadja a vendéglátó rektornak az NyME ajándékát

Az egyetem alapítása, 1907 óta több változáson, átszervezésen esett át. Jelenleg az általános tudományok és művészetek egyetemeként 24 intézet tartozik hozzá, ahol 69 különböző szakon ajánlanak mesterképzést, továbbá 18 szakon PhD iskola is üzemel. A komplex oktatási programnak köszönhetően BA, MA és PhD valamint posztdoktori képzésben vehetnek részt a diákok. Jelenleg az 1232 fős tanári karból 50% rendelkezik professzori, docensi és tudományos főmunkatársi fokozattal. további érdekessége az egyetemnek, hogy saját óvodája, általános és középiskolája is van. Ahhoz, hogy elképzeljük az arányokat, azt hiszem elég, ha csak annyit mondok, a teljes diáklétszám 50 000 körül van. Az egyetem rendkívül büszke arra, hogy a több, mint 100 kínai egyetem közül legutóbb elnyerték a rangos harmadik helyezést a kiválósági listán.

A vendéglátók és a Geoinformatikai Kar közötti tudományos együttműködés az első évben a következő területekre terjedt ki, mely a következő két évben tovább fog bővülni:

Ökológiai környezet megfigyelése távérzékeléssel, SPOT és TM felvételek felhasználásával. A kutatás elvégzése után reményeink szerint a TM és SPOT felvételekre épülő háttér információkat rövidesen fel tudjuk építeni. Ezek az információk gyors ütemben tükrözik vissza a környezet jellemzőit a következő három területen: minőség, terhelhetőség, regenerálódási kapacitás.

E száraz tények után megpróbálom összefoglalni mindazt, amit közel 1000 digitális fényképen is megörökítettem.

Négy fős csoportunk (Jancsó Tamás, Prof. Márkus Béla, Guszlev Antal, Dr. Udvardy Péter) nagy várakozással nézett az út elé. Szerencsére Prof. Jinmimg Sha mindenben segítségünkre volt.

Nekem korábban - több, mint 10 éve - a szintén rangos, és a geodéziában, távérzékelésben nemzetközi szinten is elismert Wuhani Műszaki Egyetemen már volt szerencsém látogatást tenni. Bíztam benne, hogy az akkor megszerzett tapasztalatokat a mindennapi életben majd kamatoztatni tudom.

Az alig 10 órás repülőút után megérkeztünk Pekingbe, ahol egy napot eltöltve a GEO pólója feltűnt a kínai Nagy Falon is. Másnap tovább indultunk Fuzhouba.

Elég kevés információval rendelkeztünk a város és tartomány történelméről, de az Interneten olvasott adatok alapján izgalmasnak tűnt, hiszen ebben a tartományban található Guangzhou városa is, ami nevezetes hely, ugyanis innen indult a történelmi tanulmányainkból már jól ismert 'Selyemút'.

Az első megdöbbentő tény, ami fogadott minket a repülőtéren, hogy belecsöppentünk egy kellemes nyári, 23-25 fokos klímába (Fuzhou a 26. szélességi fokon fekszik), amit nehezen, de egy félóra múlva már megszoktunk és természetesnek vettünk, és rendkívüli módon kellett erőltetni agysejtjeinket, ha el akartuk képzelni, milyen lehetett itthon az akkori -4 fok körüli "kellemes" télelő.

Vendéglátóink láthatóan rögtön kellemes élményeket akartak nekünk szerezni, és egy éjszakára egy tengerparti luxus nyaralóba vittek minket, ami egy 70 km2 körüli kis szigeten - Langqi szigetén - található. A sziget egyben tudományos együttműködésünk teszterülete is, ezen a szigeten környezetvédelmi okokból nem folyik ipari tevékenység. A cél távérzékelési adatok alapján nyomon követni a környezetérzékenységet, a környezetterhelhetőséget és regenerálódást.

A következő napon megérkeztünk Fuzhou-ba, annak is teljes közepébe (nekünk úgy tűnt a tömegből ítélve). Lassan szoktattuk magunkat a gondolathoz, hogy itt lesz a lakhelyünk az elkövetkezendő két hétben.

A következő napok sűrűn váltakozó látogatásokkal, tudományos és protokolláris megbeszélésekkel és vacsorákkal teltek. A képen látható, amint Prof. Márkus Béla átadja a vendéglátó rektornak az NyME ajándékát.

Beható ismereteket szereztünk nemcsak a kínai oktatatási rendszer, a távérzékelés, a földügyi nyilvántartás helyzetéről, hanem többek között a kínai szakácsművészet remekeivel és a vásárlás rejtelmeivel (mindenhol alkudni kell, még a nagy bevásárló központokban is) is megismerkedtünk, vagyis fokozatosan szívtuk magunkba a kínai kultúrát. A mindennapi kommunikációban a legmegdöbbentőbb számunkra az volt, hogy az angol, német és egyéb nyelveken szerzett tudásunk itt nem sokat ért. Mivel én korábban már jártam Kínában és pár hónapot tanultam is nyelvtanárnál, a csoport azonnal kinevezett a delegáció tolmácsának, ami enyhén szólva túlzás volt. A teljes szókincsem kínaiul jó, ha eléri a 3-400 szót. Ebből

Fujian tartomány térképeinek tanulmányozása

következően delegációnk egyszerűnek tűnő kérdései (mint pl. :"Kedves Tamás, kérj egy jó kis gombalevest, sok zöldséggel!") vacsorarendeléskor, komoly akadályok leküzdése elé állított, mely végül is a több ezer éves módszerrel (kézzel-lábbal mutogatás) mindig megoldódott. Az evőpálcika használata kezdetben apróbb nehézséget okozott, de később már annyira jól boldogult a csapat vele, hogy felháborodtunk, ha kést-villát akartak adni, gondolván, hogy nem tudjuk használni ezt az ősi, kínai találmányt. Magyaros kiejtéssel le is írom, hogyan kell tudtára adni a pincérnek, ha képesek vagyunk használni az evőpálcikát: Vo huj jung kuáj-cö (ha Kínában járunk, feltétlenül próbáljuk ki, tízből egy esetben meg is fogják érteni).

Egyébként, ha vásárlás közben valamit sikerült kínai nyelven közölnünk és azt meg is értették, akkor drámai volt a változás: nem mertek becsapni.

A látogatási listáról lassan elfogyott az összes hivatal és egyetemi kar és a két hét gyorsan elrepült és már azon vettük észre magunkat, hogy Ferihegyen landolunk. Na jó, egy kicsit túlzok! A visszaút összesen, az átszállásokkal és várakozással együtt egy napot vett igénybe és kb. 9500 km-t gyűrt le a Boeing gép.

Itthon pár nappal később kaptuk a hírt, hogy a következő két évre beadott együttműködési pályázatunk megkapta a támogatást és folytathatjuk a tudományos-kutató munkát. A két egyetem között időközben megszületett egy általános együttműködési megállapodás is, mely több fontos területre terjed ki.

JAVASOLT PROGRAMOK A KÖVETKEZŐ KÉT ÉVBEN

"Az előző évi projekt folytatása a következő célkitűzések szerint:

Célkitűzések 2005-2006 évre:

(1) Az előző projekt alapján a szintetizáló-analizáló modell továbbfejlesztése öko-környezeti rendszerekhez

(2) A távérzékelési adatokhoz igazodva az öko-környezeti modell kiértékelésének ellenőrzése

(3) A kifejlesztett távérzékelési háttér-érték alkalmazása öko-környezetben.

(4) A "Virtual Geographical Environment" alkalmazása nyitott, skálázható, rugalmas rendszerként

Technológiai tapasztalatok megosztása a következő két cél érdekében:

1.igazolni a felállított öko-környezeti modell alkalmasságát más országokban

2.létrehozni a lehetőséget arra, hogy más érdeklődő partnerek különböző országokból is bekapcsolódjanak a projektbe

"Diákok és oktatók cseréje (professzor, PhD, MSc, BSc). PhD ösztöndíj kétoldalú finanszírozása. A közös projektek forrásainak előteremtéséhez pályázni lehet a kínai helyi és tartományi önkormányzatoknál.

"A GIS, GPS és a Távérzékelés kulcselemeknek tekinthetők Fujian tartomány fejlesztésében. Alkalmazási területek: idegenforgalom, utazási logisztika, digitális város, digitális egyetemváros, virtuális földrajzi környezet.

"Magyar Nyári Egyetemen való részvétel 2005-ben. (BSc - önfinanszírozás, MSc, PhD - kínai egyetemek támogatásával. Az utazási költség fedezése külső forrásból származik, a szállásköltséget a vendéglátók állják). Meghívott kínai professzorok előadása.

"Tudásmenedzsment szeminárium Magyarországon (2006. március)

"Közös konferencia rendezése 2006 végén. Téma a Természetvédelem és Térinformatika.

"e-Learning: földrajztanárok távoktatásos térinformatikai képzése

Mindezek alapján bízunk benne, hogy egyetemünk részére egy gyümölcsöző kapcsolat kezdődött el és több kutatónak, oktatónak, PhD hallgatónak lesz még alkalma kiutazni, tudományos projektekben részt venni, ezzel is tovább öregbítve az intézményünk hírnevét.

Jancsó Tamás

A vendéglátó egyetem honlapja:
(http://www.fjnu.edu.cn/iccs/English/English.htm)

(Képösszeállításunk a B2 színes oldalon található.)

FINNEK? UGORTAM...

Derékig érő hó, kevés fény, tisztaság és egyszerű gondolkodás. Ezekkel az érzésekkel vágtam neki Suominak. A hely, ahol sűrű fenyvesek borítják a dombokkal alig tagolt síkot, ahol nyaranta a csodás naplemente sosem tűnik el, és telente a hó és a félhomály csendje borítja a tájat.

A Socrates az Európai Bizottság oktatást támogató programja, melynek Erasmus nevű alprogramja a felsőoktatási intézmények számára nyújt támogatásokat. Az Erasmus program segítségével egyetemünk sok oktatója és hallgatója gyarapította ismereteit és szerzett tapasztalatokat az EU tagországaiban. Hallgatóink számára különösen nagy lehetőség a résztanulmányok támogatására elnyerhető Erasmus ösztöndíj. Annál inkább sajnálatos, hogy egy adminisztratív mulasztás folytán a 2004/2005-ös tanévben egyetemünk valamennyi kara elesett ettől a lehetőségtől, és nem vehet részt a szerződéses kapcsolatok révén az oktatói/hallgatói mobilitási programban.

Pongrácz Farkas, az Alkalmazott Művészeti Intézet formatervező szakos hallgatója a 2003/2004. tanév második szemeszterét töltötte egy olyan intézményben, ahol a Nyugat-Magyarországi Egyetemről még nem járt hallgató. A finnországi Seinäjoki Polytechnic-kel egyetemünk hosszú ideje szerződéses kapcsolatban áll. Szervezetileg ehhez az intézményhez tartozik a Jurva nevű városkában működő School of Culture and Design, amely méretét és profilját tekintve a mi Alkalmazott Művészeti Intézetünk "párja" lehetne. Pongrácz Farkas a két intézmény közti kapcsolat megalapozására ideális személynek bizonyult. Hazatérése után a finn iskola több oktatója, valamint intézményi koordinátora levélben fejezte ki örömét és elismerését, hogy ilyen tehetséges magyar diákot fogadhattak, s ennélfogva szívesen látják művészhallgatóinkat a jövőben is.

Finnország egy északi vidék, melynek népe a természettel él együtt szoros harmóniában. Az éghajlat mássága, az elemek állandó, fenyegető jelenléte és az északi élet körülményei sajátos, tiszta gondolkodást alakított ki. Fegyelmezettségre, racionalitásra, egyszerű gondolkodásra sarkallta a finn népet. Tanulni és megismerni ezt a gondolkodást, ezért vállalkoztam az útra.

Sopron testvérvárosában és a Nyugat Magyarországi Egyetem testvériskolájában Finnország déli harmadán található Sejnäjoki városának Egyetemén nyertem Ersamus ösztöndíjat a 2004-es tanév tavaszi félévére. A kapcsolat kialakítása és a bürokratikus lépcsők végig járása igen rögös volt még úgy is, hogy egyetemünkről minden lehetséges emberi segítséget megkaptam. De a nehézségek ellenére annál üdítőbbnek hatott a finnek mindenre kiterjedő vendégszeretete, gondoskodása. A több hónapos levelezés eredményeként már biztosan tudtam minden apró részletet az ottani életemmel kapcsolatban. Arról, hogy a repülő melyik terminájától milyen busz, majd vonat visz tovább, hogy milyen ebédem lesz, és hogy mikor tudom majd használni a kollégium szaunáját. És tényleg. Mikor leszálltam a vonatról két kedves mosolygós arc várt a finn éjszakában egy nagy zsák keksszel és finn-omsággal, hogy tovább vigyenek egy valóban világvégi helyre, ahová már naponta csak egy busz közlekedett.

A levelezéshez hasonlóan anyai gondoskodás fogadott az iskolában. Hatod magammal voltam cserediák, és úgy törődtek velünk, mint valami magas rangú vendéggel. Segítséget kaptunk minden kérdéses intézni valóhoz, és hiányunk sem lehetett semmiből.

Az anyaegyetem méretében és identitásában hasonló a soproni NyME-hez. A mag az egyetemi városban, Sejnäjokiban működik a faipari karral. Ehhez a bázishoz kapcsolódnak más településeken a közgazdasági, élelmiszeripari, informatikai, művészeti karok.

Ez a művészeti kar, ahová jelentkeztem, majd 60 km-re feküdt az anya-várostól egy Jurva nevű faluban. Ide robogtam egy terepjáró furgonnal első éjszakámon vendéglátóimmal, és kissé tört angolsággal, sűrű bólogatások között megegyeztünk arról, hogy igenis nyelvrokonok vagyunk.

A sulitól kb.50 m-re levő földszintes kollégiumházakban kaptam saját szobát. Öten laktunk egy-egy ilyen házban. A házakhoz szaunaépület is tartozott. Ezek a szauna alkalmak kiválóak voltak megismernem lakótársaimat egy-egy sör mellett. A sulitól induló és egy éjszaka is működő, kivilágított sífutópályát üzemeltett a falu, ami egy közeli tóhoz vezetett. Ezt vasárnaponként a helybeli horgászok csapatai vették birtokukba, kis lékeket vágva a vastag jégbe, játéknak ható pecabotjaikkal egymás után kapkodták ki a halcsemegét, majd a lapos déli napsütésben, a tóparton rakott roston pirongatták a zsákmányt, megbeszélve a hét dolgait.

A diákélet szokásai hasonlóan az itthonihoz, meghatározó és sajátságosan egyedi formát öltöttek. Az egyetemi diákszokások az összetartozást hirdetve, náluk is egyenöltözetet írnak elő. Bár nem a hagyományőrzés tiszteletére mint inkább hagyományos egyetemi bulik megtisztelésére. Csodálkozva néztem egyik este finn csoporttársamra, aki egy fekete autószerelő overállban jelent meg az esti kolbászsütésen. A látványt még az tetézte, hogy egy foltnyi szabad felület sem volt azon a ruhán, mindenhol színes felvarrós stemplik borították. Minden stempli egy-egy bulira kiadott embléma, vagy jel volt, ami az alkalom emlékét hirdette viselője ruháján. Egyik alkalommal mi is hivatalosak voltunk egy északibb városban, Kemiben tartandó nagy egyetemi happeningre. Vonattal mentünk és olyan érzésem volt mint a balek hét első napján. A modern finn IC-n overállos emberek foglalták az utolsó kocsikat. Minden egyetem minden kara külön színű overállt hordott, az orvostan-

hallgatók fehéret a szoc.ped.-ek rózsaszínűt, ki zöldet és ki sárgát.

A jurvai suli több épülettel műhelyekkel, előadókkal, számítógép laborokkal olyan szinten volt felszerelve, ami bármelyik iskolánknak becsületére válhatna. Ez az épületegyüttes textil és ruhatervező szakiránynak valamint egy fa- és bútoripari formatervező szakiránynak adott otthont. Hatalmas fém- és faipari műhellyel, szerszámokkal, anyagokkal, ami csak kellhetett a tervezéshez-modellezéshez az ott volt, vagy hoztak.

A félévben a csoportunkban ki-ki egy több funkciós ülőalkalmatosságot tervezett és modellezett 1:1-ben. Én fiatalok számára tervezetem ezt a bútort. Egy fotelszerű széket amiben szinte fekve lehet ülni és tévézni, olvasni vagy bármit, majd ha szükség úgy adja egy fordítással munka- vagy teaasztalként használható.

A feladat keretében, hogy képben legyünk, tanáraink elvittek minket a környékbeli, illetve távolabbi design-bútorgyárakba. Egy hasonló tanulmányút kapcsán eljutottunk a stocholmi Skandináv Bútorvásárra is. A Bútorvásáron egy külön csarnokban csak design iskolák állítottak ki diploma és egyéb évközi feladataikból. Frissek ropogósak ennivaló holmik voltak. Tisztán egyszerűen és jó értelmű funkcionalitással formáltak a legszebb fákból és kelmékből. Ezekben a bútorokban még fellelhető valamiféle egyedi vagy sajátosan északi karakterű gondolkodás. Valami amitől még 50-100 év múlva is azt mondhatjuk: "Igen, a skandináv bútor!" Ez a gondolkodásbeli különbség amitől az északi és a finn mentalitás olyan egzotikusnak hat...

Suomi Egyszerűsége

A természet atmoszférája tükröződik az ott lakókon. Harmóniában élnek vele, ami mai urbanizálódott életünkhöz képest már egy egészen más dimenzió. Ők így hívják maguk között a vidéket, ahol élnek: Suomi Egy nép akik mindennapjait szorosan meghatározza a természet ereje, szeszélye, vagy éppen talán ajándéka. A hosszú tél már október környékén beköszönt rohamosan hosszabbodó éjszakáival, hideg esőzésével. A fény a legfontosabb kincsé válik. Az emberek kicsit el is fordulnak a világtól, komor csendes meditáció ez amely enged gondolkodni a fontosról, a valódiról az életről, a világról.

A finn emberre nem jellemző semmiféle hivalkodás, szürke eminenciásként teszi a dolgát. És tényleg a Jurva falucska az egyetemen kívül csupa-csupa kis faházakból állt. Hasonló felépítésű mind, rozsda vörös falakkal fehér keretes ablakokkal apróbb termetű kutyával az udvaron. Kerítés sehol. Hiszen nem is lenne funkciója a hóban úgyis csak a takarított úton lehet közlekedni, egyébként meg mit is védene. Hasonló kaliberű autók az udvarokon, de a régebbi évjáratból, és az ajtó mellé támasztott síléc és egyéb holmik sem kellenek másnak.

A fa a finn élet alapeleme. Fenyő borítja az ország majd egész szárazföldjét a lapp tundra kivételével. Ez a fenyő a hideg égöv miatt csak lassabban fejlődik mint más közép-európai társa, ettől sokkal sűrűbb és erősebb lesz a szerkezete. Ezek a tulajdonságok teszik egyedivé, értékessé a finn fenyőt. A gazdaság jelentős hányada a fakitermelésből és feldolgozásból él. A fa közelsége meghatározza a finn gondolkodást. A fával való mindenfajta kapcsolat magas szakértelmet és alázatot kíván a szakembertől az anyag felé. A megmunkálás fejlett technológiát és a fából készült termék olyan forma harmóniát kell, hogy hordozzon ami megszólít és ami alkalmassá teszi azt akár több emberöltőnyi életre. A finneknél a bútorkészítés, illetve tervezés több generáció óta művelt és finomított szakma, amit a fiatalok az Őket körülvevő tárgykultúraként élnek meg. Ez a szemlélet és környezet teszi a "skandináv bútort" mind a mai napig fogalommá. Olyan kecses formákat elegáns vonalakat és tiszta funkcionalitást hordoznak ezek a bútorok amit nem tud utánozni más. Pont a fogyasztói társadalom tárgykultúráján lemérhetőek ezek a gondolkodásbeli különbségek. Amikor olyan mértékig éljük fel világunkat, hogy már a szemetet sincs hová rakni. És csupa eldobásra szánt terméket használunk ami persze kőolaj származék műanyagból készült és jóformán soha nem bomlik le, akkor érdemes oda figyelni arra, aki őrzi a valódi dolgok gondolatát és hagyományát és hajlandó arra áldozni, hogy környezete hasznára váljon.

Az északi tárgykultúra méltán nevezetes visszafogottságáról, hűvös eleganciájáról, tisztaságáról. Ez az egyszerűség és tisztánlátás ami a sallangoktól mentes szinte funkcionalitásra kristályosodott, jellemzi a finn ember gondolkodását, környezetalakítását. Ezeket a tárgyakat látva egyértelmű, hogy ez a visszafogottság milyen harmóniát és békét tud teremteni. De a zűrzavarból megtalálni azt a keskeny utat elhagyva minden feleslegeset talán a legnehezebb. Azoknak adatik meg akik mindennapi életüknél fogva rá vannak kényszerítve az egyetlen legfontosabb út megtalálására. És nekik biztosan világos, hogy az egyszerűségből fakadó szépség, forrása egy kiegyensúlyozott emberhez méltó életnek.

Menni-menni világgá! Ezt tanácsolom minden diáktársamnak, hogy ismerjen meg más kultúrákat, főleg, azért, mert van rá lehetőség.

Pongrácz Farkas
NyME-AMI V. évfolyamos formatervező hallgató

Külön szeretném megköszönni a sok segítséget, közbenjárást és szervezést Dékán helyettesünknek aki a koordinátori feladatokat intézte nekem: Wesztergom Viktorné Ilonának! Valamint a finn vendéglátóimnak és Eija Pennanen-nek! Köszönet az anyagi támogatásért: Az Erasmus rendszernek A Tempus Közalapítványnak Az egyetemi Erdészeti, Faipari, Papíripari Nemzetközi Ösztöndíjas Alapítványnak Az Építés Fejlődésért Alapítványnak

(Nem feltétlen a reklám miatt említem Őket, hanem a köszönet miatt és a felhívás miatt. Diáktársaim forduljatok hozzájuk és más fórumokhoz is bátran, hasonló utak megvalósításához!)

A Suomi Egyszerűsége -hez használt irodalom:
Koczogh Ákos- Otthon,Finnországban
Charlotte & Peter Fiell- Scandinavian Design
Tapio Wirkkala- Eye, hand and thought

(Képösszeállításunk a B1 színes oldalon található.)

RURALPRO NEMZETKÖZI OKTATÁSI PROJEKT

Az Európai Unióban a mezőgazdaság támogatása mellett egyre inkább a vidékfejlesztésre helyeződik a hangsúly. Magyarország uniós tagságával jogosulttá vált az EU Strukturális Alapjainál rendelkezésre álló források igénybevételére, amennyiben az adott feltételeknek megfelel.

A nemzetközi kapcsolatok bővítése, ápolása különösen kiemelt szereppel bír a Nyugat-Magyarországi Egyetem Mosonmagyaróvári Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karán. A Kar Agrárgazdaságtani és Marketing Tanszéke, valamint Európai Uniós Oktatási Központja évek óta számos európai uniós projektben működik közre tevékenyen.

2002-ben kezdődött az Eureka - Fenntartható vidékfejlesztés Európában elnevezésű angol nyelvű képzési modul, ahol is a projekt résztvevői azt tűzték ki célul, hogy az érintett partnerintézmények és a külföldi és hazai felsőfokú oktatási intézmények hallgatóit az EU vidékfejlesztési és regionális politikájával, a rendelkezésre álló pénzügyi alapokkal, illetve a pályázatírás módszertanával megismertessék.

Ez évben fejeződött be az ADORE- Felnőttképzés, mint a vidékfejlesztés eszköze elnevezésű, GRUNDTVIG program keretén belül megvalósult projekt, mely szintén az Unió vidékfejlesztési politikájának megismertetését és oktatásának elterjesztését hivatott elősegíteni.

Ezen két projektre alapozva idén egy újabb több éves nemzetközi oktatási modul kidolgozása kezdődött meg, melyben az osztrák Természeti Erőforrások és Alkalmazott Élettudományok Egyetem (Bécs - korábbi BOKU), a holland HAS Den Bosch Egyetem (s'-HertogenBosch), a finn North Karelia Polytechnic (Puhos), a lengyel Mezőgazdaságtudományi Egyetem (Warsaw) vesz részt. Hazánkat a csornai Csukás Zoltán Mezőgazdasági szakközépiskola, valamint a Nyugat-Magyarországi Egyetem Mosonmagyaróvári Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kara képviseli.

A projekt célja a középfokú és felsőfokú oktatási intézmények tanárainak, oktatóinak és szakértőinek felkészítése az Európai Unió fenntartható vidékfejlesztési és regionális politikájának kihívásaira.

2004. november 15-21. között került sor a projekt első megbeszélésére Finnországban, Puhos-ban, Joensuutól 70 km-re. A hat intézmény 18 képviselője a finn partner North Karelia Polytechnic rendezésében megvalósuló workshop keretén belül tanácskozhatott. Karunkat Dr. habil. Nagy Frigyes, c. egyetemi tanár (igazgató, NYME-MÉK, Európai Uniós Oktatási Központ), Dr. Goda Mátyás, egyetemi adjunktus (NYME-MÉK, Agrárgazdaságtani és Marketing Tanszék), valamint Pusztainé Káldi Judit, tanszéki mérnök (PhD hallgató, NYME-MÉK, Európai Uniós Oktatási Központ) képviselte ezen a megbeszélésen.

Az egy hetes intenzív tanácskozás keretén belül sor került a résztvevő intézmények bemutatkozására, elkezdődött a képzés tantervének kidolgozása, valamint az alkalmazandó módszerek megvitatása, hiszen a hat tagországban különféle oktatási módszereket alkalmaznak, melyeknek összehangolása szükséges ahhoz, hogy egy közös nemzetközi oktatási modul beindulhasson és sikeresen működhessen. Az intenzív munka mellett azonban lehetőség nyílt arra - és erre a szervezők nagyon ügyeltek - hogy a külföldi kollégák megismerjék a finn oktatási rendszert, a finn kultúrát valamint a különböző szokásokat. Az egy hetes "brainstorming" véget ért, de a közös munka nem, mert a partnerek különböző kommunikációs csatornákon keresztül tovább folytatják a munkát.

A következő tanácskozásra 2005. márciusában kerül sor, ahol is a mosonmagyaróvári partner lesz a házigazda. Az első képzés pedig a tervek szerint 2005 őszén indul.

Pusztainé Káldi Judit
PhD hallgató, tanszéki mérnök

SKUBI PROGRAMAJÁNLÓ A II. FÉLÉVRE

KUPÁK, VERSENYEK

Csocsó	febr. 14. hétfő	Paradicsom
Darts	febr. 21. hétfő	Pince Klub
Teremfoci	febr. 23. szerda 12-18.30	
Fekvenyomó	márc. 9. szerda	
Úszás	márc. 16. szerda	
24 órás kosár	várhatóan márc. 17-18.	
Futás	ápr. 13. szerda	
24 órás foci	ápr. 21-22. csüt.-péntek	

+ folytatódnak a Dühöngő Kupák (foci, kosár, röpi)
További információkat a későbbi plakátokon
és a http://hok.nyme.hu oldalon találhattok! NYME HÖK
Sport és Kulturális Bizottság

EGY CSODÁLATOS ÖTLET

Egy csodálatos ötlet, kezdeményezés jelent meg főiskolánkon. Hallgatónk, Bogdán Attila, elindított egy folyamatot, mely oly önzetlen, melyre még nem volt példa korábban. Beszélgettem "öregdiákokkal", jó emberekkel és félelmetes, de kiderült, hogy nem volt még ilyen jótékonysági gyűjtés iskolánk történetében.

A zárthelyi dolgozatok közepette, vizsgák előtt, embereknek van energiája és akarata, hogy azon törje hetekig a fejét, hogy miképp tudna segíteni, emberséget csempészni ebbe a felszínes, erőltetett, a média karácsony mögé bújt, gusztustalan fogyasztáskampánnyal burjánzó világába. Azt hiszem, ez a tett több mint dicséretes.

Felemelő érzés volt látni, ahogy gyűltek az ajándékok, hallgatóink hozták a plüssállatokat, ruhákat, színes ceruzákat, mindent, ami az ő gyerekkorukból nem hiányzott, természetes volt. Ám azoknak a gyerekeknek, akik gyermek- és lakásotthonokban élnek, ez ismeretlen, váratlan meglepetés, ajándék. Nincs rá semmiféle szó, mennyire fontos és szép dolog, ami történt.

A gyerekekhez eljutottak az ajándék, a csöppnyi emberségért kicsit mindenki jobb emberré vált, a szervezési hibák korrigálódnak, a lelkesedés növekedett és a szervezők ígérik, hogy nem ez volt az utolsó gyűjtés.

Az interjú egyik szervezővel, Nagy Imolával készült. Ő mesélt az est és gyűjtés céljáról és fontosságáról.

Miért pont ilyen módon valósult meg a jótékonysági adományozás? Számodra mit jelentett mindez? Elsősorban, mert szeretem a gyerekeket, úgy érzem, hogy fontos számukra a segítség, igénylik a szeretetet.

Kinek az ötlete volt a jótékonysági gyűjtés? Bogdán Attila volt az, aki megálmodta, szólt embereknek a tervéről, és egyre többen érezték fontosnak, hogy amit Attila kitalált, az megvalósuljon.

Milyen ajándékok érkeztek? Rengeteg könyv, ruhák, plüssállatkák, faliképek, füzetek, tanszerek és olyan dolgok, melyekre azt hiszem, hogy a gyerekeknek nagy szükségük lehet.

Hova kerülnek az ajándékok? Az elején úgy volt, hogy több helyre, de mivel annyi nem jött össze, így az ajándékokat a Cirill és Metód Alapítvány lakásotthonában élő gyermekeknek adtuk át.

Az érzést, melyet mi, szerencsés emberek akkor, abban a pillanatban megéltünk, azt szavakkal vagy egy írással visszaadni nem tudom.

Talán a néhány kép kicsit rámutat és érzékelteti azt a boldogságot, melyet a gyerekek, a szülők és mi is éreztünk. Azt kívánom, hogy ez az önzetlenség, ez a szeretet, ez a segíteni akarás soha ne vesszen el, sőt csak erősödjön bennetek, ha bármikor és bárhol körülöttetek egy ilyen kezdeményezés elindul. Végezetül a gyerekek nevében is köszönjük a támogatásotokat!

Bárdó

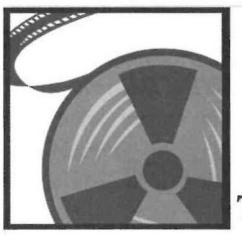

A BPFK "ART" FILMKLUBJÁNAK TAVASZI PROGRAMJA

TANÁRAINK KEDVENC FILMJEI

február 8-án Dr. Szála Erzsébet ajánlásával
Ron Howard: **EGY CSODÁLATOS ELME**
február 15-én Dr. Teleki Béla ajánlásával
Andrew Stanton: **NEMO NYOMÁBAN**
február 22-én Dr. Katona György ajánlásával
Stanley Kubrick: **2001 ŰRODÜSSZEIA**
március 1-én Hauser Ferenc ajánlásával
Jim Jarmusch: **FLORIDA, A PARADICSOM**
március 8-án Patyi Gábor ajánlásával
Lukas Moodysson:**LILJA 4-EVER**
március 22-én Jávorszky Edit ajánlásával
Jane Champion: **ZONGORALECKE**
március 29-én Dr. Rajki Károly ajánlásával
Tímár Péter: **CSAPD LE CSACSI!**
április 5-én Egedi Cecília ajánlásával
Scott Hicks: **RAGYOGJ!**
április 12-én Tárnok Péter ajánlásával
Sidney Pollack: **TÁVOL AFRIKÁTÓL**
április 19-én Gödéné dr. Török Ildikó ajánlásával
Robert Redford: **A SUTTOGÓ**
május 3-án Kovács-Gombos Gábor ajánlásával
Huszárik Zoltán: **SZINDBÁD**
május 10-én Dárdai Árpád ajánlásával
Francesco Rosi: **CARMEN**

A VETÍTÉSEK KEDDENKÉNT 20-KOR KEZDŐDNEK A BPFK E/1-BEN. MINDENKIT SZERETETTEL VÁRUNK!

Oktatók és hallgatók újfajta találkozására teremt lehetőséget a BEPF "ART" FILMKLUB új sorozata. Amint az ősszel hallgatóink "hozták" el kedvenc filmjeiket, tavasszal tanáraink ajánlják filmélményeik egy kedves darabját viszont. Vállalkozó kedvű vezetőink és oktatóink kedd esténként egy rövid "Miért szép?"-pel indítanak film előtt, de film után sem rohannak el, hanem örömmel beszélgetnek a látottakról a nézőközönséggel. Immár hagyománnyá vált, hogy a magyar filmművészetet reprezentáló alkotáshoz, valamely "külsős oktatót" (rendezőt, forgatókönyvírót, főszereplőt) hívunk. Az elmúlt évben Deák Krisztina, Závada Pál és Eperjes Károly is a filmklub vendége volt, most a Csapd le csacsi! című film kapcsán Tímár Péter, rendezővel tölthetünk el egy humoros estét.

BEMUTATJUK A BELORUSZ MEZŐGAZDASÁGI AKADÉMIA TISZTELETBELI DOKTORÁT

Dr. habil. Makai Sándor 2004 őszén kapta meg tiszteletbeli (honoris causa) doktori címét a Belorusz Mezőgazdasági Akadémiától, 2005. január 1-től pedig a köztársasági elnök egyetemi tanárrá nevezte ki. A jeles események alkalmából kérdeztük munkájáról és jövőbeni terveiről.

Dr. hc. Dr. Makai Sándor

-Mikor és hogyan indult az a szakmai kapcsolat, amely 2004 őszén a tiszteletbeli doktori cím adományozásához vezetett?

-Szakmai kapcsolatunk 1981-ben kezdődött, amikor a tíz éves, sikerekben gazdag nagyüzemi termelésben eltöltött időszak után, megalapozott szakmai gyakorlati tapasztalatokkal, egy állattenyésztő szakmérnöki- és egyetemi doktori diplomával felvértezve a Magyar Tudományos Akadémia, az ösztöndíjas aspirantúrára történő sikeres felvételi vizsga után, a kandidátusi fokozat megszerzésének színhelyeként, a Belorusz Mezőgazdasági Akadémia Gyepgazdálkodási Tanszékét jelölte meg.

Egyedüli magyarként a tizenhat ország aspiránsai között, ezen az óriási egyetemen (akkoriban a tizenhét fakultásán közel tizennégyezer diák, kandidátus - és nagydoktor aspiráns, tanult, ill. végezte kutatómunkáját a világ számos országából) hamar rá kellett jönnöm, hogy itt nemcsak az én tudományos munkámat, szaktudásomat fogják értékelni, hanem rajtam keresztül Magyarországét is. Ehhez még hozzá kell tenni, hogy ebben az időszakban a magyar mezőgazdaság a világ élvonalában volt, mintaként szolgált a volt Szovjetunió minden köztársaságának, így Belorussziának is.

A konkrét kutatómunkám mellett számos előadásra kértek fel a mezőgazdaság-tudomány szinte minden területéről, melyek nem csak ismertséget, de új, konkrét szakmai kapcsolatok kialakítását is eredményezték. Már az aspirantúra második évében elkezdtük a szuperkorai kukorica fajták vizsgálatát, a korszerű állattartási és takarmányozási technológiák adaptálását, de lehetőségeim szerint segítséget nyújtottam minden karnak, intézetnek, vagy tanszéknek, akik a legkülönbözőbb szakmai kérdésben fordultak hozzám. Ebben az időszakban több tudományos konferencián, szakmai rendezvényen vettem részt Kijevbe, Leningrádban, Moszkvában, melyek még szorosabb kapcsolatok létrejöttét eredményezték.

1984-ben a sikeres védést követően, nem elfelejtve a megszeretett közösséget, szinte minden évben meghívást kaptam a Belorusz Akadémián, vagy annak társintézményében a Minszki Agrárműszaki Egyetemen megrendezett tudományos konferenciákra, szakmai rendezvényekre. 1998-ban kezdeményezésemre került aláírásra az a tudományos együttműködési megállapodás Karunk és a Minszki Agrárműszaki Egyetem Agronómiai Fakultásával, mely lehetőséget biztosított a hallgatók, kutatók kölcsönös cseréjére. E megállapodás, mely a mai napig is érvényben van - lehetőséget adott arra, hogy hat hallgató és két oktató három hetet az Egyetemen, illetve a Minszki Gyógynövény Kutató Intézetben töltsön, megismerje az ott folyó munkát, szakmai kirándulások keretében meglátogassa azokat a kutatóintézeteket, amelyekben komoly növénynemesítői, talajtani- és növényvédelmi kutatómunkát folytatnak. A megbecsülés és tisztelet jeleként értékeltük, hogy hallgatóinkat ezen intézmények akadémikus vezetői fogadták.

Viszonzásul a Karunkra érkezett belorusz diákok és oktatók szintén gazdag tapasztalatokkal tértek haza.

Dr. Ördög Vince professzor meghívására egy PhD hallgató három hónapra bekapcsolódhatott a Növényélettan- és Növényi Biotechnológia Tanszéken folyó kutatómunkába.

Az elmúlt húsz évben több alkalommal fogadhattuk mind a Belorusz Mezőgazdasági Akadémia, mind a Minszki Agrárműszaki Egyetem professzorokból és akadémikusokból álló küldöttségét, akik megismerték Karunk intézeteinek és vezető munkatársainak munkáját, vagy az itt megrendezett nemzetközi konferenciákon előadást tartottak.

-Az adományozó intézmény az indoklásban Professzor

Úr mely tevékenységét emelte ki, mint legfontosabbat?

-Elsősorban a két évtizedes nemzetközi tudományos kapcsolatok fejlesztésében kifejtett tevékenységemet, az általuk kiemelkedőnek ítélt oktatói, tudományos- és tudományszervező munkásságomat, mint volt "növendékük", a Belorusz Akadémia jó hírnevének, nemzetközi megbecsülésének növelését. A Mezőgazdaságtudományi Kar dékánja, az Akadémia tudományos rektorhelyettese tevékenységem méltatásában külön kiemelte, hogy nemzetközi tudományos kapcsolataimat, melyek Franciaország, Belgium és Spanyolország kutatóintézeteire is kiterjednek mindenkor kész voltam az intézményük megismertetése érdekében önzetlenül átadni, velük közös kutatási programokat kezdeményezni. E közös kísérleti munka eredményeként kerülhetett sor számos új gyógy- és alternatív növényfaj, a görögszéna, ginzeng és a földimandula honosítására, de a szuperkorai kukorica hibridek belorussziai vetésterületének növelése is kutatási együttműködésünk egyik nagyon fontos eredménye.

-Úgy tudom, hogy a Belorusz Mezőgazdasági Akadémia és a Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar között szerződésben rögzített együttműködés van. Mely területekre terjed ki ez az együttműködés?

-Intézményeink között létrejött együttműködési megállapodás a hallgatók, oktatók, kutatók kölcsönös cseréjére, közös kutatási programok kezdeményezésére, közös tudományos kiadvány megjelentetésére terjed ki. Megállapodtunk, hogy rendszeresen tájékoztatjuk egymást a tudományos konferenciákról és más szakmai rendezvényeinkről, melyeken mindkét fél az anyagi lehetőségei szerint részt vehet.

E megállapodás konkrét eredményeként jelent meg az elmúlt év végén egy közös angol nyelvű kiadványunk (Tudományos Közlemények Gyűjteménye) a Belorusz Mezőgazdasági Akadémia finanszírozásában, melyben a két intézmény professzorai, kutatói legújabb kutatási eredményeiket teszik közzé. Ebben az évben e kiadvány folytatásaként, rám hárul az a feladat, hogy a két intézményből érkező publikációkat összegyűjtsem, pályázati forrásból a megjelentetés költségeire az anyagiakat előteremtsem.

-Bár a szakterületemtől kissé távol esik, de azért azt tudom, hogy a gyepgazdálkodás mellett számos - kuriózumnak számító - növény nemesítésével, illetve honosításával foglalkozol.

-A sors hozta úgy, hogy a gyógynövények kutatásában -és felhasználásában, a Távol-Keleti gyógynövények honosításában nagy hagyományokkal rendelkező Minszki Gyógynövény Kutató Intézet kihelyezett Gyógynövénytermesztési Tanszékével egy épületben végeztem kutatásaimat. Szabadidőmet örömmel töltöttem el együtt e tanszék segítőkész munkatársaival, a számomra teljesen új növények tanulmányozásával.

Magyarországon eddig nem termesztett új növényfajok termesztését, adott esetben termesztésbevonását mindig nagy szakmai kihívásnak, kitartásom próbájának tekintem. Így volt ez abban az időben is, amikor az általam, ma már legértékesebbnek tartott gyógynövénnyel, a görögszénával kezdtünk foglalkozni. Megjegyzem, hogy e mediterrán származású növényfaj is belorussziai kötődésű. Munkánkat 23 éve kezdtük az akkoron számomra teljesen ismeretlen növénnyel. Mára, több hektáros vetések, államilag elismert fajta, fajtajelöltek, szabadalmaztatott termesztéstechnológia, mi több a származását meghazudtolva, áttelelő fajta bizonyítja kitartásunkat.

Szintén azonos kötődésű a valódi ginzeng termesztése, mellyel tizenkét éve foglalkozom. Hallgatóink is láthatták azt az Európában egyedülálló többhektáros ültetvényt, melyet egyébként szigorúan védenek különleges, idegenek számára titkos termesztés-technológiája miatt. Az új gyógynövényfajok introdukciójában egyébként egyedülálló az együttműködésünk. Tanulmányútjaim során tapasztaltam, hogy a gyógynövénykutatás eredményeit a nyugati országokban, (ma már Magyarországon is) a legnagyobb titokban tartják, azokat csak évtizedek múlva publikálják.

Nagy öröm számomra, hogy az általam alapított Gyógynövénytermesztési Tanszék több olyan növényfajt tudhat magáénak, melynek kutatásában- és hasznosításában európai vonatkozásban is az élen járunk.

-Pestiesen szólva: "ha egy üzlet beindul..." Ezt azért mondom, mert a közeli napokban megkaptad professzori kinevezésedet. Hogyan élted meg ezt a jeles eseményt?

-Magam és nagy családom is megérdemelt, szép karácsonyi ajándékként. Különösen jólestek volt tantóimnak, tanáraimnak, iskolatársaimnak, szülővárosom lakóinak és munkatársaimnak őszinte megnyilvánulása, köszöntő és bíztató szavai.

-Befejezésül arra kérlek, hogy röviden avasd be a Lap olvasóit a következő évekre elképzelt terveidbe.

-A díszdoktori cím adományozásáig hosszú út vezetett. Talán büszke lehetek arra, hogy ötvenöt évesen egy nagy múltú, 1836-ban alapított, Európában és a világ számos országában elismert egyetem hatodik díszdoktora lettem.

Munkámban, életvitelemben nem tervezek különösebb változtatást. Az elért eredményeim és emberi tulajdonságaim ilyen mértékű, "impact faktorokban nem mérhető" visszaigazolása után azt gondolom, hogy ez érthető.

Több időt és energiát szeretnék azonban fordítani arra, hogy kutatómunkám eddigi eredményei könyvek formájában is megjelenjenek.

Óvár szülötteként gyermekkorom óta kötődöm ehhez az intézményhez. Végigkísértem, édesapám révén átéltem fénykorát, annak minden nehézségeivel együtt. Arra fogok törekedni, hogy megőrizzük, helyreállítsuk elvesztett-, vagy időlegesen feladni kényszerült értékeinket, melyek kizárólag ennek az intézménynek voltak sajátjai. Ennek érdekében minden hasonlóan gondolkodó kollégával kész vagyok együttműködni.

-Amikor megköszönöm a beszélgetést, egyben megragadom az alkalmat, hogy a VIVAT ACADEMIA Szerkesztő Bizottsága és a magam nevében gratuláljak tiszteletbeli doktori címedhez és professzori kinevezésedhez.

Kívánjuk, hogy mindkettőt kamatoztasd Alma Matered hasznára és a Magad örömére.

Dr. Tenk Antal

EGY HALLGATÓ RENDHAGYÓ ÉLETE

Gáspár Szilviával, az ATF Kar negyedéves levelezős, tanító szakos hallgatójával beszélgetek. Szent Ágoston Vallomásaiból idézek: ugyanis ahhoz az életúthoz, amelyről riportalanyom vallomást tett, ez a gondolat illik: "...kíváncsiság égette egyre inkább szememet is a színpad és a nagyok játékai felé"1.

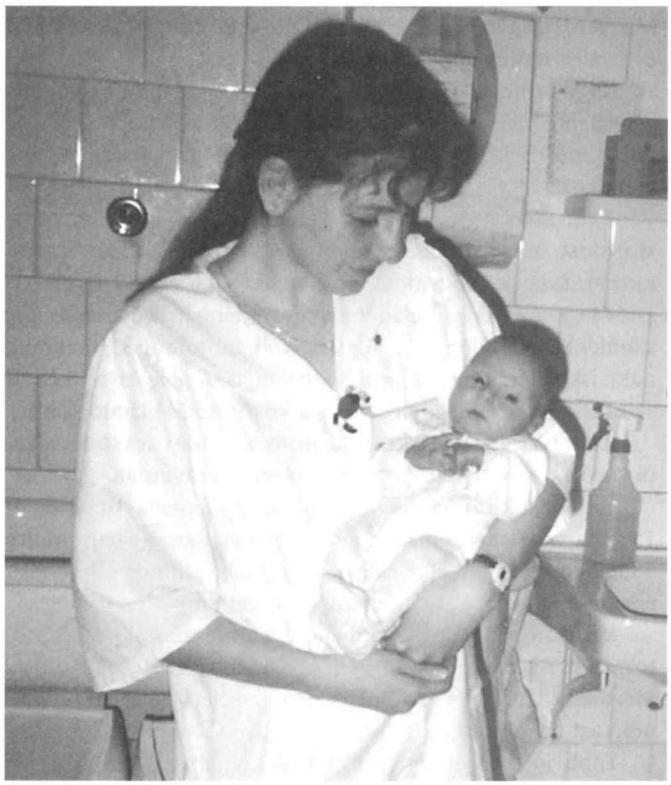

-Legelőször, a gimnázium elvégzése után, orvosi egyetemre szerettem volna jelentkezni - kezdte a visszaemlékezést Szilvia. Azután meggondoltam, s inkább egy egészségügyi szakiskolába mentem. Korábban semmi kapcsolatom az egészségüggyel nem volt. Biológia-kémia tagozatos gimnáziumba jártam a Rózsadombon, és csak azt tudtam, hogy a biológiát szeretem meg a gyerekeket. Végül a csecsemő- és gyermekápoló szakot választottam, oda kerültem és elvégeztem. Az első év (3 éves képzés volt ez) végén elkezdtem dolgozni a Heim Pál Gyermekkórházban, ott volt a gyakorlóhelyünk. Különböző osztályokon jártam, de legjobban a csecsemőgyógyászat tetszett. Nyáron teljes munkaidőben dolgoztam - így kezdődött. Az egészségügy és a gyerekek iránti szerelem indított arra, hogy a kórházban olyan programokat valósítsak meg, amelyek kapcsolódhatnak a tanításhoz. Elkezdtem gitározni és énekelni tanulni, bevittem a gitáromat a kórházba, nagyon szerették a gyerekek. Először csak egyszerű dalokat, pl. a Micimackót énekeltünk. S ahogy én is fejlődtem, egyre több dalt meg verset tudtam, úgy lehetett közben játszani is: sólisztttel, gyurmával, rajzolással és egyébbel. Nagyon sokszor meg kellett szakítani a foglalkozásokat, mert olyan ápolási teendők voltak, amelyek miatt ezt nem lehetett folytatni. Akkor arra gondoltam, hogy majd kiteljesítem a tanításban akár napközi, akár szakkör szinten. Ilyen szándékkal jöttem el ide, a főiskolai karra. Fölvettek. Egy évig jártam a nappali tagozatra, amikor beteg lett a nagymamám. Másfél évig ápoltam őt, ezért át kellett jelentkeznem levelező tagozatra.

-Használta, hasznosította az egészségügyi tapasztalatait? Milyen nehézségekkel kellett szembesülnie?

-Nehézségeket jelentett, mert a felnőttápolás nagyon más, mint a gyerekápolás. Hatalmas különbségek vannak nemcsak szakmailag, hanem lelkileg is. A gyerekekkel százszor egyszerűbb, mert nem kell őket meggyőzni.

-A személyes kötődés terhelte ezt a munkát?

-Igen. Bár ez furcsa, mert én úgy vagyok a kórházi gyerekekkel, hogy nem tudom valamilyen szinten nem a magaménak tekinteni őket. Sokat adott, rengeteget a Nagymama ápolása: olyan szoros kötődést, amely e nélkül nem alakulhatott volna ki. Nagymamával a viszonyom nagyon szép volt, előtte is szerettük egymást, de utána ez egészen megváltozott. Ez csodaszámba menő történet volt. Röviden elmondom: Nagyon beteg volt, s mikor ez kiderült, próbáltam a nem létező kapcsolataimat mozgósítani. Kérdezősködtem orvosok után, hogy derítsük ki, mi pontosan a baja. 81 éves volt akkor, amikor ráébredtünk, hogy daganatos betegségben szenved. Megműtötték 81 évesen. Már ez csodaszámba ment, mert nem akarták elvégezni a műtétet, nekem kellett eldöntenem, a nagymamám rám bízta a döntést. Két lehetőség volt: vagy megpróbáljuk, megműtik és sikerül, vagy pedig nem próbáljuk meg és egy borzalmas, fájdalmas időszak vár rá. Úgy döntöttem, hogy megpróbáljuk. A műtét sikerült, de utána ezer komplikáció lépett fel. Rossz volt már a szíve is. Egy hónapot töltött még utána kórházban. Én szó szerint beköltöztem vele a kórházba, az intenzív osztályra. Egy idő után úgy láttam, hogy nem javul, nem is romlik az állapota, akkor fogtam magam és hazavittem, s otthon ápoltam tovább. Az infúziótól kezdve mindent megtanultam, amit kellett. Mikor egy kicsit rendbejött, elvittem Görögországba. Még a betegsége előtt hallottam egyszer, hogy nagyon szerette volna látni a tengert, ezért vállaltam vele az utazást. Életünkben először jártunk a tengernél. Fel voltam készülve: orvosi táskát vittem magammal injekciókkal, és ápoltam, mert folyamatosan magas láza volt. Olyan helyre utaztunk, ahol hegyek is és tenger is volt, hogy jó levegőn legyen, mert tüdőgyulladást is kapott közben. Egy hetet töltöttünk el. Az utazás előtt nagyon magas gyulladásos értékei voltak, antibiotikumra szorult. Majd visszajöttünk, és levettem a vérét és boldog voltam, hogy teljesen egészséges lett. Ez az én kis csodám.

-A nagymama él?

- Utána eltelt több mint fél év: teljesen tünetmentes és jól volt. Színháztörténész szeretnék majd lenni, állandóan szín-

házba jártam, aznap is mindent megcsináltam körülötte, majd elmentem a színházba. Mondtam neki, hogy aludjon jól, s mire hazaértem, meghalt. Leállt a szíve. Ez az én kis csodám.

-Messziről indítottunk. Mégis, hogy jutunk el a gyermekápolótól a színháztörténetig, a színháztörténészig?

-Ez úgy történt, hogy gimnáziumban nagyon-nagyon jó magyartanárom volt, sőt már az általános iskolában is. Két általános iskolába jártam. Az egyikben, az elsőben azért lehetett ötöst kapni, mert a könyvtárba könyveket vitt az ember, és én nem tanultam meg se írni, se olvasni. Amikor már nagyon rosszul érzem magam ebben a helyzetben, akkor a nagymamámék melletti gyakorló iskolába, a budapesti tanítóképző gyakorló iskolájába iratkoztam át hatodikosként. Úgy kerültem oda, hogy igazából hangosan olvasni nem tudtam, de nem tudtam helyesen írni sem. Borzalmas év volt. Az osztályfőnököm volt a magyartanárom és éjjel-nappal szinte engem korrepetált. Így tanultam meg nagyjából helyesen írni. Megtanultam olvasni, de a mai napig kísért. A gimnáziumi felvételin, amikor azt mondták, hogy egy mesét fel kellene olvasni, sírva fakadtam. Majd miután összeszedtem magam és felolvastam a szöveget, azt mondták, hogy szeretnének a versmondó versenyen is hallani. Így történt, hogy megtanultam írni, megtanultam olvasni nagy küzdelmek árán. A magyartanárom volt az, aki elkezdett minket színházba vinni. Onnantól kezdve tudtam, hogy szeretnék valamit az irodalommal, színházzal kapcsolatban tanulni, s így választottam a természetismeret és a magyar műveltségterületet a főiskolai karon. A természetismeret a biológia része, a magyar pedig az irodalom, színház.

-Sok kitérővel halad a célja felé. Hogyan tovább?

-Jött még egy vargabetű az életembe, mert hallottam egy szakról: a Debreceni Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kara mentőtiszt képzést indított. Ez az orvosi pályához hasonló feladatkör. Az ápolásban nagyon sokat segít, ha az ember nemcsak végrehajtja az utasítást, de tudja is, hogy mit csinál. Elmentem felvételizni úgy, hogy itt vizsgaidőszak volt. A matematika vizsgámról utaztam el Nyíregyházára éjszaka, és hajnalban felvételiztem biológiából, amit nem tanultam sok éven át, mert nem azzal foglalkoztam. Felvettek és nappalira járok most, harmadéves vagyok.

-Honnan van Önben ez a hallatlan tudatosság, erő, ami előbbre viszi?

-Valószínűleg ezt annak köszönhetem, hogy hatodikos koromban ott, akkor nekem szembesülnöm kellett a hiányosságaimmal - ez rettenetes érzés volt. Állandó feszültség és izgalom volt bennem, és tudtam, hogy nagyon akarom, és be akarom bizonyítani, hogy nekem ez megy. Végig kitűnő tanuló voltam utána.

-Hogy jutunk el a fináléhoz?

-Mindig érdekelt a színház, és arra gondoltam, hogy megnézem, mit tanulhatok. Van a Verszprémi Egyetem bölcsészkarán színháztörténész szak, szeretném megpróbálni diploma utáni képzésben. Ez a színházszerelem régóta tart, és amennyit csak tudok, színházba járok. A szakdolgozati témám ötlete is ebből ered: A megzenésített versek szerepe az irodalomtanításban.

-A kapcsolatot a kórházi gyerekekkel valamilyen módon tartja még?

-Dolgozom most is. Jelenleg az anyukámat ápolom. Mozgássérültek a szüleim mind a ketten. Az anyukám agyvérzéssel született, az apukám pedig gyermekbénulást kapott hároméves korában. Ők mind a ketten mozgássérültek. Ez - szerintem - minden kisgyereknek problémát okoz. Velem is így történt, "szégyelltem" őket. Mások voltak. Valószínűleg a bizonyítani akarásom ebből is adódik. Egy kicsit szerettem volna kitörni: saját magamnak is bizonyítani, nekik is bizonyítani, de leginkább a nagymamám volt fontos. Egyszerű emberek. S mikor látták, hogy mennyit tanulok, meg dolgozok a diplomáért, akkor kezdték értékelni.

-Nincs könnyű sorsa.

-Én ezekért a dolgokért hálás vagyok, mert nagyon sokat kaptam és tapasztaltam. Nehéz, de valahogy jó érzés az, hogy szükség van rám.

A csodák mellém szegődtek. Úgy adódott, hogy egyik csoporttársam (ők Erdélyben élnek) hozzám fordult segítségért. Unokatestvére gyermekének agydaganata volt, és Erdélyben nem vállalták el a műtétet. Akkor éppen két munkahelyen dolgoztam, az 1. számú Gyermekklinika Hematológiáján és a Heim Pál kórházban. Segédápolóként egy ilyen dologra vállalkozni nagyon kockázatos. Taj-szám nélkül, lakás nélkül ide eljönni egy kicsi gyerekkel! Kerestem egy alapítványt, kerestem egy orvost, aki elvégzi a műtétet, és a nagymamáméknál szállásoltam el őket. Végül is megműtötték a kislányt. Egy hónapja lett volna még hátra - azt mondták - ha nem sikerül a műtét. Nagyon hálás vagyok ezekért a lehetőségekért.

-Ha visszatekintek a beszélgetésünkre, akkor azt látom, hogy minden egyes mozzanata elsősorban a munkáról és a küzdelemről szól. Hol van Gáspár Szilvia, az álmodozó fiatal lány, aki vágyik a magánéleti boldogságra?

-Álmodozom, valóban. Csak nem olyan álmaim vannak, mint másoknak. Nem tudom, miért alakult így. Gyerekkoromban Az ismeretlen ismerős c. filmben statisztáltam, ekkor ismertem meg Halász Juditot. Vámos Miklós, Bródy János készítették a filmet. (Egy színésznőt játszik Halász Judit, aki a gyerekotthonból kihoz egy kisfiút.) Akkor, tízévesen úgy gondoltam, hogy szeretnék majd örökbe fogadni egy gyereket, Én akkor valahogy ezt eldöntöttem. Azóta is azon dolgozom, hogy az álmomat megvalósíthassam. Ennek a feltételeit megteremteni - ez az álmom.

-Úgy legyen.

G. Papp Katalin

100-AN ADTÁK VÉRÜKET

Hagyományokhoz híven idén is megrendezésre került Karunkon a Véradás napja. A több éve rendszeresen megrendezett eseményen több százan jelentkeztek véradónak, tavaly viszont igazi mélypontját érte el a rendezvény. Az idei tapasztalatokról Herczku Gábor szervezővel beszélgettem.

-Egykori szociálpedagógus hallgatóként is aktív szerepet vállaltál a kari véradásokban. Bár már nem vagy az intézmény diákja, hogyan segíted az itt tanuló lelkes aktivistákat?

-Főiskolai tanulmányaim befejeztével sikerült a Vöröskereszt városi szervezeténél elhelyezkednem, így a környék véradó rendezvényeinek szervezésében aktívan részt veszek. Hallgatói éveim alatt sokan jelentkeztek véradásra az intézményben tanulók közül, mára ez megváltozott. Úgy látom, mintha a fiatalok félnének ettől, vagy egyáltalán a tűtől és ezért inkább elutasítják a lehetőséget, hogy valakin segítsenek. Rendszeresen lehet hallani véradó rendezvényekről, ez köszönhető annak is, hogy közel 30%-kal megnőtt a vér felhasználása a közelmúltban.

-Mi történik a levett vérrel és milyen tapasztalatok értek az idei eseményen?

-Idén kereken százan adtak vért, ami fejenként 4,5 dl-t jelent. Az így leadásra kerülő mennyiség egy részét gyógyszerkészítésre használják, míg az alkotórészekre történő szétbontás mellett közvetlen használatra is szükség van az orvosi beavatkozásoknál. A helyben leadott vért a helyi egészségügyi intézmények használják fel, tehát ezzel közvetlen környezetünket is segítjük. Ennek fontosságát idén sokan megértették és külön öröm volt látni, hogy sok első véradó is jelentkezett, valamint az elsőéves hallgatók aktívan vettek részt az eseményen.

-Legközelebb mikor számíthatunk hasonló véradásos napra Karunkon?

-A véradásnak is szabályai vannak, általában 3 hónapnak kell eltelni e két véradás között. Várhatóan a tavaszi hónapokban, talán áprilisban ismét kiszállásos véradást rendezünk a Tanítóképző területén. Akkor is nagy szeretettel várjuk a hallgatókat. Külön köszönöm a Vöröskereszt Győr Városi Szervezete nevében is z részvételt és a szervezői munkát a Kar aktivistáinak.

Horváth Attila
NYME-ATFK
sajtóreferens

ATFK.NYME.HU

Büszkén mutathatom be Önöknek a Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Kar internetes megjelenését, mely immáron naprakész információkkal áll Karunk hallgatói és az érdeklődők rendelkezésére.

Külön öröm számomra, hogy a hét kar közül elsőként intézményünk szerezhette meg a jogot a helyi szerkesztői feladatokhoz, valamint szintén élen végeztünk a munka elvégzésével. A létrejött honlap további frissítését már Karunk végzi, ugyanakkor továbbra is minden technikai segítséget megkapunk az Egyetem Informatikai Csoportjától, személy szerint Pócza Gábor informatikustól. Ezúton is köszönjük a lehetőséget és a további fejlesztések terén is vállaljuk a leendő feladatokat.

Látogassanak el virtuális intézményünkbe, ahol a világ bármely részéről pontos információkhoz juthatnak a Kar életét illetően. Legyen az oktatási vagy hallgatói tevékenység.

Célunk, hogy a hallgatók aktív segítséget nyújtsanak az oldal szerkesztésében, hiszen írásaiknak és fényképeiknek megjelenési helyet biztosítunk. Az oktatás terén várhatóan a tanszékek is egyéni hozzáféréshez juthatnak, így első kézből tehetik fel az oldalra legfrissebb híreiket, eseményeiket.

Jó böngészést kívánunk az atfk.nyme.hu oldalon!

MARIMBAKÉSZÍTÉS SZÁMÍTÓGÉPPEL

A Duna TV 2005. január 10-i Heuréka c. műsora mutatta be a xilofon és marimba készítését. Horváth Miklós és Taschner Róbert végzős hallgatók és Divós Ferenc egyetemi docens beszéltek az akácfa e különös felhasználási lehetőségéről. Fogadják szeretettel ennek a riportnak a szerkesztett változatát.

Horváth Miklós játszik a marimbán

Divós Ferenc

A Faipari Mérnöki Karon a Fa- és Papírtechnológiai Intézetben foglalkozunk roncsolásmentes faanyagvizsgálatokkal. Ez többek között akusztikai vizsgálatokat jelent, rugalmassági moduluszt, nyíró rugalmassági moduluszt mérünk, faszerkezetek szilárdságbecslését végzünk.

Körülbelül 11 évvel ezelőtt megrendezett hangszerész kurzuson mutattuk be a hallgatóknak ezeket az akusztikai módszereket. A kurzusnak a végén egy műhelylátogatás kapcsán a hallgatók maguk kopogtatták meg a különböző faanyagokat, és azt vették észre, hogy az akácfának csodálatosan csengő, szép hangja van. És rögtön ezután a felismerés után meg azon a kurzuson hevenyészve összeállítottuk a legelső hangszert. Ezután mi tovább folytattuk az akácfának ilyen irányú megismerését. Rendelkezünk azzal a méréstechnikával, amivel ki tudjuk választani azokat a farudakat, amelyek akusztikai paramétereik felveszik a versenyt a legjobb fákkal mint. Pl. a Honduraszi rózsafa. Lépésről-lépésre jutottuk előre, és ma már ott tartunk, hogy koncert minőségű hangszert tudunk készíteni.

Az akusztikai vizsgálatoknak egy másik melléktermé tulajdonképpen az a fakupola, ami négy évvel ezelőtt épült meg az egyetemi kollégium mellett. Ennek az a különlegessége, hogy szilárdság szerint osztályozott faanyagból készült, és így a felhasznált keresztmetszeteket, a felhasznált faanyag mennyiségét jelentősen tudtuk csökkenteni. Mindössze 0,7 m3 fát használtunk fel a rácsszerkezetbe, amivel közel 70 m2 fedtünk le, ez az arány rendkívül jónak mondható, és egy könnyed szerkezetet eredményezett.

Horváth Miklós

A gimnázium után a Váci Zeneművészeti Szakközépiskolában érettségiztem, mint klasszikus ütős zenész, illetve 7 éves korom óta tanulok zenélni, hegedülni és hobbyból gitározom is. Amikor idekerültem az egyetemre és megismerkedtem Divós Ferenc tanár úrral, akkor már kész volt az a hangszer, amit ő készített, és éppen volt egy konferencia, ahol meg kellett szólaltatni a hangszert. Kerestek valakit aki értett hozzá. Kapóra jöttem én, bemutattam a hangszert. Innen jött a szerelem a hangszerhez, illetve a gyártáshoz.

A marimba fa lapú ütőhangszerek családjába tartozik, fém csövek, úgynevezett rezonátor csövek díszítik, amelyek nemcsak díszítő funkciót látnak el, hanem erősítő dobozként működnek a hangszeren.

Taschner Róbert

A gyártás legbonyolultabb része a hangolás, mely úgy zajlik, hogy csiszológéppel a hanglapnak az alját elvékonyítjuk, ezáltal csökken a frekvencia, és így érhetjük el azt az adott hangot amire szeretnénk behangolni. Segítségünkre van egy PC alapú hangoló program, mely a rezgés frekvenciáját mutatja, továbbá a felhamonikusainak az amplitudóját is kijelzi. Erről tudjuk leolvasni, hogy mennyire közelítettük meg a kívánt hangot, és így millió lépésben szép lassan tudjuk megközelíteni. Azért mondom, hogy millió lépésben, mert a csiszolás során hő fejlődik, ami szintén befolyásolja a hangzást. Ezért minden csiszolás és mérés után meg kell várni mire lehűl az anyag, majd szintén megmérjük. A hangolás nagyon-nagyon babra munka.

Divós Ferenc

Mikor ráéreztünk arra, hogy itt egy olyan ismeretanyag és tudás birtokában vagyunk amit piacosítani is lehet, akkor pályáztunk arra, hogy az egyetemen létrejött tudásanyagra épülő vállalkozást beindíthassunk. A pályázatot nyertük. Kétmillió forint vissza nem térítendő támogatást kaptunk alapvetően arra, hogy piackutatást végezzünk. Természetesen ez is nagyon fontos egy vállalkozásnál, hiszen az elkészített eszközt el is kell tudni adni. Sajnos az első meglepetés ott ért minket, amikor kiderült, hogy nyertünk a pályázaton, de ezt az összeget nekünk kellett volna meghitelezni, amire nem volt lehetőségünk. és így sajnálatos módon vissza kellett utasítani a megnyert pályázatot. Én azt hiszem, hogy a most végző hallgatóim között vannak olyanok akik ezt a vállalkozást sikerre fogják vinni.

A TÁRSADALMI KIREKESZTŐDÉS HATÁSA AZ EGYÉNRE ÉS A GAZDASÁGRA

A társadalom boldoguló tagjai hajlamosak azt feltételezni, hogy a szegénység egyéni hibák, személyiségi torzulások eredménye. Egyszerűbb ezzel magyarázni a társadalmi igazságtalanságnak ezt a formáját, mint vállalni a felelősséget.

Illusztráció az internetről

A szociológiai gondolkodás már régen túllépett azon a szemléleten, amely a szegénységet pszichológiai okokra vezeti vissza. Ezzel szemben a szegénység pszichológiai következményeire helyeződött a hangasúly. Maga a szegénység, és ezen belül is a szélsőséges szegénység a körülmények eredménye, amely olyan viselkedési formák kialakulásához vezet, amely megkönnyíti a szélsőséges nyomor elviselését, de szinte ellehetetleníti az abból való kiemelkedést.

Robert Castel a szegénységet a társadalmi integráció zavarának tekinti. A társadalmi hovatartozás három dimenzióját különbözteti meg: a munkát, a kapcsolati hálót (közösségi beágyazottságot), és a kultúrát. A társadalmi integráció szempontjából pedig három zónát különböztet meg. Az integrációs zónát, melynek tagjai biztos kapcsolati hálóval és stabil munkahellyel rendelkeznek. A sebezhetőségi zónában lévők esetében az egyik tényező bizonytalan. A kiilleszkedési zónába pedig azok tartoznak, akiknek se munkahelyük, se kapcsolatrendszerük nincsen.

Vagyis a társadalom megfosztja egyes tagjait az emberhez méltó élethez szükséges feltételektől. Ez olyan szélsőséges nyomort és létbizonytalanságot eredményez, amely az alanyok erős személyiségtorzulásához vezet, hiszen csak így képesek elviselni a helyzetük miatt fellépő erős stresszt, és a megaláztatásokat. Vagyis az a viselkedési forma amit a többségi társadalom mélységesen elítél, és nyomorúságos helyzetük okának tart, - a felelőtlenség, az előrelátás és a tervezés hiánya, az alkoholizmus, az élősködő életforma, az átlagosnál nagyobb családnagyság, a gyermekek veszélyeztetése - az ilyen esetekben egyedül alkalmazható túlélési stratégia. Normális reakció egy abnormális helyzetre. Ennek a feltételezésnek elméleti alapjául szolgálnak Bruno Bettelheim kutatásai, aki a koncentrációs táborok lakóinak viselkedését vizsgálva bebizonyította, hogy abnormális helyzetben az abnormális viselkedés tekinthető normálisnak, ez jelent hatékony alkalmazkodást.

A társadalmilag kirekesztett rétegeknek két fajtája van. Az egyik csoport már az elsődleges szocializációval elsajátítja a túléléshez szükséges viselkedési formákat, olyan nevelési módszereken keresztül, amely a gyermekek veszélyeztetésével azonosítható. Másik részük hagyományos szocializáción megy keresztül, de életének későbbi szakaszában olyan élethelyzetbe kerül, amellyel nem tud megbirkózni, és hajléktalanná válik. Ekkor esik át egy második szocializáción, amely során elsajátítja az ebben a szélsőséges helyzetben hatékony túlélési stratégiákat. Mindkét esetben leépül az önérték-érzet, hiszen a túlélés érdekében az alanyok olyan tevékenységekre kényszerülnek, amelyet egy egészséges önbecsüléssel rendelkező ember nem tudna elvégezni. (prostitúció, guberálás, piti bűnözés, a segélyező szervek zaklatása és zsarolása) Mindez összhangban van Maslow szükséglethierarchiájával, amely kimondja, hogy amíg az elemi, fiziológiai szükségletek nem elégültek ki, addig nincs mód magasabb rendű szükségletek kielégítésére, mint például az önértékérzet, és az önmegvalósítás.

Mivel hibás az a feltevés, hogy a személyiségjellemzők generálják a szegénységet, sőt ennek fordítottja igaz, így megkérdőjelezhetővé válik az egyénre szabott szociálpolitika létjogosultsága. Hiszen ha a társadalmi kirekesztődés nem az egyéni jellemzőkből fakad, hanem a körülmények (azaz a kapcsolati háló és a munka hiányának) eredménye, akkor hiába próbálkozunk személyre szóló pszichológiai és anyagi segítséggel. A szegénység hátterében meg húzódó tényleges társadalmi okok továbbra is változatlanok maradnak. Sőt a testre szabott segítségnyújtás, amit ráadásul helyi, közösségi szintre toltak, csak eltakarja a döntéshozók szeme elől a társadalmi okokat azzal, hogy a szegénységproblémát egyedi esetek millióira tördeli szét. Ráadásul a cél, amelyért a támogatási rendszert átalakították nem teljesült. A támogatás nem lett személyre szabottabb, és a költségek sem csökkentek.

Tehát a szegénység individualizálása helytelen. A szegénység nem egyéni devianciák eredménye, hanem a körülményekre vezethető vissza. Ez alapján öt szegénységfajta különböztethető meg: a hagyományos szegénység, azaz az iskolázottság alacsony szintje; az "új szegénység", vagyis a munkaerőpiacon való kívülrekedés; a demográfiai szegénység, mint a kor, családszerkezet vagy nemek szerinti kockázati különbségek; a szociálgeográfiai szegénység, vagyis a városok és falvak, illetve Budapest és vidék közötti különbség; és az etnikai szegénység, amely a korábbi szegénységkockázati tényezők halmozott jelenlétére vezethető

vissza.

Ahhoz, hogy hatékonyan megküzdjünk a társadalmi kirekesztődés problémájával, az okokat kell orvosolnunk, valamint elengedhetetlen az is, hogy pontos szegénységdefiníciók alapján különbséget tudjunk tenni a tartós és az átmeneti szegénység között. Hiszen egy adott év szegényeinek jelentős része képes felülemelkedni a problémákon, és magától visszatalál a társadalom boldoguló részébe. Ezekre a rétegekre nem jellemző a korábban tárgyalt személyiségtorzulás. Az átmeneti szociális segítségnyújtás elegendő ahhoz, hogy újból megtalálják a helyüket a társadalomban.

A tartósan szegény rétegek azonban ennél komolyabb segítséget igényelnek. A szegénység során elsajátított túlélési stratégia a rehabilitációt lehetetleníti el. Viszont a körülmények változása nélkül vajmi kevés esély van a személyiség társadalom által elfogadott, és kívánatos irányba terelésére. Kiszámítható és viszonylag biztonságos jövő nélkül normális emberhez méltó élet és felelősségteljes gondolkodás és cselekvés nem lehetséges. Márpedig a biztonságérzet és a tervezés alapfeltétele a stabil munkaviszonyból származó jövedelem. Így a problémát nem oldhatja meg az átmeneti segítségnyújtás. Az egyetlen lehetőség, amellyel a probléma kezelhető, ezeknek a gazdaságon kívül rekedt csoportoknak a visszaemelése a boldogulók társadalmába. Ez munkahelyteremtő társadalompolitikával történhet, hisz a munkahely nélkülözhetetlen alapfeltétele a kirekesztett rétegek rehabilitációjának.

A másik nagyon fontos eszköz ezen csoportok felzárkóztatására a megfelelő oktatási rendszer, amely kellő figyelmet tud fordítani ezeknek a kiilleszkedett zónába tartozó családoknak a sokszorosan hátrányos helyzetű, és veszélyeztetett gyermekeire. Hisz a gyermekek jelentik társadalmunk jövőjét. De milyen jövője lehet egy olyan társadalomnak, amelyben a gyermekek közel egyharmada szegénységben nő föl és komoly fizikai és lelki terheket kell már gyermekként elviselniük? A tartósan szegény, kirekesztett családok gyermekei már az elsődleges szocializációval elsajátítják a szegénységben alkalmazható túlélési stratégiát. Ezt egyedül felkészült tanárok, és jól kialakított oktatási rendszer képes valamelyest kompenzálni.

Mindezek hatékony orvoslása a társadalom érdeke több szempontból is. Egyrészt ez a társadalmi csoport tartósan ki van téve a szegénység káros egészségügyi és pszichés hatásainak. A szegénységben élt élet (a nem megfelelő étrend, a kielégítő higiénés feltételek hiánya, a rengeteg stressz és szorongás, az alkoholizmus) jelentősen megterheli az ember szervezetét. Ez jelentős költségeket jelent az egészségügyi ellátó rendszernek. Emellett a szociális ellátórendszerre is nagy terhet ró a kiilleszkedési zónába tartozók támogatása, amely akadályozza a központi államnak a gazdasági növekedés szempontjából oly szükségszerű zsugorodását. Ráadásul a túl nagy egyenlőtlenség a társadalmi feszültségeket növeli. Ezek alapján beláthatjuk, hogy mindannyiunk közös érdeke a probléma megoldása, és egy olyan jövő felépítése, amelyben az életesélyek nem ilyen szélsőségesen eltérőek, ahol nem fosztják meg a társadalom jelentős részét az emberibb élethez való lehetőségtől.

Kovács Éva IV. évfolyamos gazdálkodási szakos hallgató TDK dolgozata alapján (Kari TDK második helyezett)

BACK OFFICE AKADÉMIA (AEGON) - KÉK VÉRŰEK AZ ISKOLAPADBAN

A biztosítási szakma szakértőinek képzése nehezen szervezhető rendszerbe ma Magyarországon.

Ezért is döntött úgy az AEGON Magyarország Általános Biztosító Rt., hogy a Nyugat-Magyarországi Egyetem Közgazdasági Karával megállapodik, kihasználva a már hosszú évek óta fennálló szakmai együttműködést, és az általa elképzelt Back Office Akadémia oktatássorozatát ezzel az intézettel együtt bonyolítja le.

Különös hangsúlyt kap a címben szereplő szín is, hiszen ez időszakra tehető a társaság arculatváltása is. Ennek eredményeként a jól ismert piros kör logót felváltotta a kék négyzet.

A Nyugat - Magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kara és a pénzintézet közösen kialakított tematikája szerint két féléven át folyamatosan oktatják munkatársaik a biztosító szolgáltatási, adminisztrációs, kárszakmai vezetőit és kiemelt munkatársait. A kapott visszajelzések alapján a sikertárgyak a nappali tagozatos hallgatók véleményéhez hasonlóan itt is marketing és szolgáltatási témák voltak.

Mint minden képzésen, természetesen itt is elvártuk, hogy a résztvevők diplomamunkát készítsenek. A konzultációk-, illetve a diplomamunkák értékelése során az egyetem munkatársai betekintést kaptak az ország egyik legjelentősebb pénzintézetének tevékenységébe, illetve a munkatársai által elképzelt jövőképébe. Reményeink szerint, nem pusztán ennyi a hasznunk az együttműködésből. Azt azonban biztosan állíthatjuk, hogy azok, akik a kurzuson szerephez jutottak sokkal közelebb érzik magukat ehhez az üzleti szegmenshez. Magánemberként pedig, ha kapcsolatba kerülünk a céggel, akkor talán kicsit egyszerűbben értjük majd meg a folyamatok működését és elégedett ügyfélként visszük jó hírét.

Bár ez a kurzus lezárult, de az együttműködés nem. Folytatódik az Közgazdaságtudományi Kar infrastrukturális fejlesztésének támogatása az AEGON által. Az együttműködés keretében "műhelyként" is működünk, azaz lehetőséget biztosítunk szakmai gyakorlatra, szakdolgozatírásra, diploma konzultációra is. A korábbi hallgatók közül többen az AEGON-t választották munkahelyül is. Kollégáink nem csupán a Back Office Akadémia képzésében vettek részt, hanem többen a posztgraduális képzésüket is az Egyetemnél folytatják. Az egyetem biztosítási - pénzügyi posztgraduális képzésében is együttműködünk, melynek következtében a hallgatók betekintést nyerhetnek tanulmányaik során a napi operatív biztosítói működésbe is.

Ha tehát valaki a folyosón az AEGON kék jelvényes emberét látja, a jövőben sem lehet biztos, hogy hallgató vagy előadó jött vele szembe.

Horváth Andrea vezérigazgató - helyettes AB - AEGON
Bartók János vezérigazgató - helyettes AB - AEGON

HA A FŐIGAZGATÓ VIZSGÁZIK...

2004. december 3-án Sopronban igazán különleges alkalom részese lehettem. Dr. Cseh Sándor Főigazgató úr Ph.D disszertációjának védését hallgathattam meg.

Cseh Sándor főigazgató az extraterrisztikus hatásokról

Az öttagú bizottság előtt elmondott rövid beszámolóra és az értékelésre sokan voltak kíváncsiak Karunkról és a soproni egyetem társkarairól egyaránt. Az ünnepélyes eseményen Prof. Dr. Faragó Sándor rektor úr is részt vett.

"Extraterresztrikus hatások érvényesülése a troposzférában és a sztratoszférában" Az előadás címét meghallva a témában kevéssé járatosként kissé meglepődtem és féltem, hogy a sok idegen kifejezés mellett csak a névelőket fogom majd érteni. Valójában a téma rövid összefoglalása során bemutatott mérési eredmények alapján, betekintést nyerhettem egy globális időjárási folyamat kutatásába.

A terjedelmes szakmai munkáról és az előzményekről kérdeztem Dr. Cseh Sándor főigazgató urat.

-Mit jelent lefordítva a disszertáció címe? Mire keresi a választ kutatásaiban?

-A dolgozathoz kapcsolódó vizsgálat arra keresi a választ, hogy a Földünk éghajlatának módosító tényezői közé sorolhatók-e azok a folyamatok, amelyeket külső kényszernek nevezünk. Pontosítva, olyan jelenségek hatását vizsgáltam, amelyekre Földünk által visszacsatolás nem történik. Ilyenek a Napon történő jelenségek az ún. naptevékenység, a galaxisokból érkező kozmikus sugárzás, valamint a geomágneses tevékenység, amelyet összefoglaló néven extraterresztrikus tényezőknek neveznek. A szakterület a XX. század végéig ezen tényezők éghajlat módosító hatását nem kezelte pozitívan. A kutatások, köztük a disszertációm is hozzájárult ahhoz, hogy a kérdésre a válasz ma már egyértelműen igen, a jelen feladat a hatás mértékének megállapítása, valamint a hatásmechanizmus teljes feltárása.

-Mióta foglalkozik ilyen és ehhez hasonló témákkal?

-Az éghajlattal, a potenciálisan kihullható mennyiséggel, mint közvetett nedvességi paraméterekkel egyetemi éveim óta foglalkozom. Ezen paraméter éghajlati jellemzőit az elmúlt időszakban sikerült feltárnom.

-Mit jelent a jövőre nézve a most megszerzett fokozat?

-A fokozat megszerzése a téma specifikussága miatt nagyon sok energiát és időt igényelt. Ezt nehezítette az is, hogy az országban 2-3 fő foglalkozik e területtel, így a környezetem és a mindennapi munkám során nincs, illetve nem volt lehetőségem konzultációkra.

-Hogyan tudta a mindennapok felelősségteljes munkája mellett időben összeegyeztetni kutatásait, felkészülését?

-A vállalt feladataim, 1990-től jelentősen átalakították életritmusomat, az időbeosztásom szabadságát. A kutatási feladatokra sajnos a jelenben is az energiámból és a nap 24 órájából a maradék elv érvényesül.

-Mit érzett a katedra másik oldalán állva?

-A dolgozat védésénél - a természetes izgalomtól eltekintve - jól éreztem magam. A bírálóknak a feladatuk, hogy kérdezzenek. Sajnálom, hogy a kérdések megítélésem szerint túlzottan általánosak voltak. Szívesebben beszéltem volna azonnali válaszként konkrét légköri folyamatokról, mint például a légköri elektromosság, vagy a sztratoszféra áramlási rendszere, az ózon keletkezésének és lebomlásának mechanizmusai, és hasonló kérdésekről.

-Jövőbeli tervei a tanulás terén?

-A jövőbeni terveim kétirányúak. Valósuljanak meg a Kar célkitűzései minél nagyobb arányban és jó lenne a dolgozatomban megkezdett kutatást tovább vinni, a hatásokat regionális méretekben teljesen feltárni.

-A közelgő vizsgaidőszakra mit javasolna a Kar hallgatóinak, hogy hasonlóan sikeresen tegyék le vizsgáikat?

-A közeli napokra a Kar oktatóinak, munkatársainak, hallgatóinak áldott karácsonyt kívánok. Sok-sok örömöt a 2005. évre, amely mindnyájunknak legyen békés és sikeres!

A december és a január kihívás az oktatóknak és hallgatóknak egyaránt. Az oktatók vizsgaterhei jelentősek, a hallgatói felkészülés különösen az ünnepek árnyékában komoly elszántságot és erőpróbát igényel. Az elért siker, a tudás semmivel össze nem mérhető ereje azonban kárpótlás minden nehézségért.

Íme, kedves hallgatók! Itt a követendő példa! A nehéz mindennapok mellett is kell a kihívás és a céltudatos jövőépítés.

Köszönöm főigazgató úrnak, hogy még a vizsgaidőszak előtt szakított időt a riport elkészítésére és még egyszer gratulálok az elért sikerhez. A jövőben is jó egészséget kívánok tervei megvalósításához.

Horváth Attila
NYME-ATFK
sajtóreferens

KARRIER KEKSZ 7.

Egy kis rágcsálásra invitálom a Tisztelt Olvasót, melynek során akár egy csésze tea vagy kávé mellett megízleljük a pályaválasztás, álláskeresés, önmenedzselés, karriermenedzsment és munkaerőpiac sós, édes, mogyorós, csokoládés, krémes és sokszor citromos világát.

Más kiválasztási módszerek: tesztek, grafológia, értékelő központ

A múlt alkalommal tárgyalt felvételi beszélgetés előtt vagy után más kiválasztási módszereket is bevethet és kipróbálhat a munkáltató annak érdekében, hogy a számára legjobb jelöltet választhassa ki.

Ezen módszerek közül a különböző tesztek alkalmazás a leggyakoribb. A tesztek egyes képességeket, tudásfajtákat mérnek. Ilyenek például a verbális intelligencia (a szóbeli és írásbeli kifejezőkészség, a beszédkultúra), a matematikai képességek (a számbiztonság és az alapműveletek használata), a numerikus gondolkodás vagy akár az analógiás gondolkodás (amely az intelligencia fontos összetevője és a gondolkodás pontosságát és gyorsaságát jelenti). A műveltségi tesztek az általános műveltséget, az irodalom, a történelem, a művészet területén való jártasságot, míg az IQ tesztek a problémamegoldást, az intelligencia gyakorlati alkalmazásának lehetőségeit térképezik fel. Léteznek még a precizitást, a térérzékelést, a motivációt, a munkaalkalmasságot vagy bármely speciális képességet mérő tesztek.

A pszichológiai tesztek, és ezen belül a személyiség tesztek, a jelentkező képességeinek és személyiségének olyan oldalait tárják fel, amelyek megismerésére a személyes beszélgetés nem alkalmas. Ezek a tesztek a klinikai gyakorlatból kerültek a munkapszichológia kutatási területei közé. A személyiségtesztek alapvetően a kérdőívek és a projektív eljárások közé sorolhatóak. A kérdőíveknél több kérdésre kell válaszolni, ahol előre megadott válaszok vagy ábrák közül kell a személyiséghez legközelebb állót vagy legszimpatikusabbat kiválasztani (ilyenek pl. MMPI, CPI, Brengelman tesztek). A projektív eljárásoknál kevésbé konkrét feladatokról van szó, a legismertebb ezek közül a Rorschach teszt, ahol egy festékpacáról kell eldönteni, mit ábrázol. A különböző tesztek értékelése, különösen a projektív eljárások esetében nagy szakértelmet és tapasztalatot igényel.

Különösen francia nyelvterületen népszerű, de hazánkban is egyre gyakoribb kiválasztási módszer a ma már a pszichológia segédtudományává vált grafológia. A grafológia a személyiség feltárásával foglalkozó tudomány, amely szigorú etikai szempontoknak megfelelően működik. A/4-es lapra írt, min. 15-20 soros, aláírt írásmintát képes pontosan elemezni. A nem, kor, iskolai végzettség, bizonyos betegségek, szemüvegviselés illetve az ország, amelyben az illető írni tanult azok az ismérvek, amely alapján a grafológus a betűelemek, betűméretek, kis- és nagybetűk, margók, sortávolságok, ékezetek...stb. vizsgálatával mérések és statisztikák alkalmazásával vonja le következtetéseit. A grafológia képes feltárni a vizsgált személy mentális képességeit, közösséghez való viszonyát, munkavégzésének vagy akár érzelmi életének jellemzőit, de mindig csak célzottan, az adott szempontoknak megfelelően vizsgál. A kiválasztásnál alkalmazott területek a pályaorientációs, munkahelyi és humánpolitikai grafológia.

A kiválasztási módszerek közül a leghatékonyabb, széleskörűen alkalmazható, ám rendkívül időigényes és drága eljárás az Accessment Center, magyarul Értékelő Központ. A stresszinterjúhoz hasonlóan a világháborús kémek és titkos ügynökök kiválasztása során kifejlesztett módszer Nyugat-Európában az 1970-es évektől nyert teret a kiválasztás folyamataiban. Magyarországon a rendszerváltás körül kezdték alkalmazni pszichológusok, szakértők és a vállalatok szakembereinek bevonásával. A módszer lényege, hogy az adott munkakörre jelentkező személyeket kis, 4-10 fős csoportokban, elzártan néhány napon keresztül megfigyelik, melynek során különböző, a munkakörhöz szükséges és szorosan kapcsolódó feladatokat kell megoldaniuk. A módszer jó lehetőséget ad a személyek egyedüli és csoportban történő munkavégzésének megismerésére is, hiszen a mindennapi gyakorlatban használt helyzeteket szimulálják és idézik elő mesterségesen. Ugyanakkor az idő lehetővé teszi minél több vizsgálati módszer, így tesztek, interjúk, akár mélyinterjúk, szituációs gyakorlatok, prezentációk kipróbálását is Ezzel a módszerrel kiválasztott munkatársak ún. beválása rendkívül magas, hiszen minden a munkakörhöz szükséges készség és képesség meglétének feltárására lehetőség van.

Amennyiben a cég, ahová jelentkeztél az itt leírt módszereket is alkalmazza, engedd el magad. A pszichológiai tesztek és a grafológia esetében nem létezik jó és rossz válasz vagy megoldás, az eredmény leíró jellegű: képességeid, személyiséged, rejtett tartalékaid megismerése a cél.

Az Értékelő Központra történő felkészülés az interjúéhoz hasonló, önmagad és a vállalat ismerete elegendő muníció lehet a sikerhez.

Következő számunkban az álláskeresés módszereinek kekszeiből ropogtatunk.

Kérdéseiteket és kommentárjaitokat a karier@nyme.hu-n várom.

Bősze Viktória

NAGYSZÜLŐI ÖRÖKSÉG

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Kar Idegenforgalmi Tanszékének vezetőjét, dr. Csizmadia László tanszékvezető urat kérdeztem a Nemere című romantikus regényről.

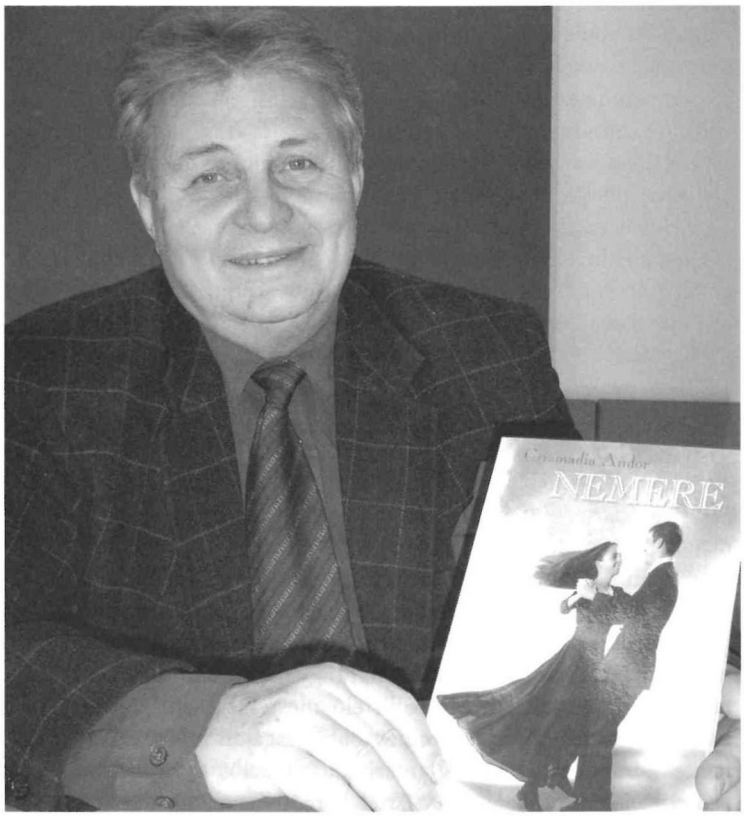

dr. Csizmadia László

-Csizmadia Andor, Nemere című regényét tartom most a kezemben. Ki is volt valójában a szerző?

-Édesapám Győrben született 1910 szeptemberében. Munkáját a közigazgatás terén először szülővárosában, majd Erdély részbeni visszacsatolásakor Kolozsváron, Nagybányán folytatta, ahol 1944-ben polgármester lett. A II. világháborút követően elsőként a Népjóléti Minisztérium Szociális Osztályát vezette, majd az egri Jogakadémián tanított és szervezte a Szociográfiai Intézet kutatásait. 1949-től a budapesti Eötvös Lóránd Tudományegyetem oktatójaként dolgozott. 1958-ban, a Pécsi Tudományegyetem Jogtörténeti Tanszékének vezetésére kapott megbízást. 1980-ban vonult nyugdíjba és 1985 júniusában távozott az élők sorából. Munkássága örökérvényű, hiszen jogtörténeti és szociálpolitikai kutatásainak eredményei a mai kor tananyagát is képezik. A jogtörténészt, egyetemi tanárt, az állam- és jogtudományok doktorát, széles körű tevékenysége mellett, írói vénával is megáldotta a sors. Ennek eredményeként olvasható Nemere című regénye is.

-Mit lehet tudni a regény keletkezéséről, miről szól a történet?

-A regény 1950 és 52 körül íródott, az akkori kor fiatal értelmiségének haladó gondolkodását képviselve, átitatva az egészséges nemzettudattal. Apánk nem kiadásra szánta írását, hiszen csak halála után döntött úgy a család, hogy megjelenteti egyetlen befejezett regényét. Győri kötődésének köszönhetően a híres Vaskakas legendája őt is megihlette, és Győri érckakas címmel elkezdett még egy regényt, de ezt már nem tudta befejezni. A Nemere teljes jogtörténeti hűséggel mutat be egy álmodozó szerelmi kapcsolatot. A történet 1848 áprilisától 1849 márciusáig öleli fel az Erdélyben lezajlott eseményeket. Jakab Elek szerepében maga a szerző jelenik meg. Az ő álmodozó gondolatait élheti át az olvasó, egy régi korba helyezve. A szerző kutatásaiban feltárta Erdély történetét, ennek köszönhetően a ma is ott élő négy nemzet viszonyát is hitelesen tükrözik a regény fejezetei.

-Miért pont Nemere a regény címe? Mit jelent ez pontosan?

-A Nemere, egy forgószél, ami a Hargita hegyéről indul, a könyv címében viszont szimbolikus értékkel bír. A szabadság szeleként ragadta magával és felkavarta az erdélyi magyarság, románság, szászság és a székelység vágyait, törekvéseit. Az akkori és a mostani autonómiai kérdések időszerűvé teszik a regényt napjainkban is.

-Miért lehet fontos a mai kor emberének ez a regény, illetve kinek ajánlaná?

-Ajánlom mindazoknak, akik érdeklődnek a történelem iránt, és vágynak egy kellemes romantikus történetre, amely legalább az olvasás idejére kiszakítja az olvasót, a mindennapokból. Fontos lehet ez a regény, hiszen a hiteles történelmi leírás mellett ismét feleleveníti a nemzettudat érzését, mely talán mára veszített értékéből; ugyanakkor a mai Erdély megértéséhez is kulcsot adhat. Egyéb üzenete is van a regénynek, s ez már napjainkra is kézzel fogható. A regény bevételéből ugyanis a Summa Vitaé 2000. Kht. a fogyatékos gyermekek életét kívánja segíteni. Sajnálatosan a családban is van fogyatékkal élő, így az ő mindennapjait is segíti a nagyapja. Ez az igazi gondoskodó örökség, hogy húsz év távlatából mintegy képletesen simogatja meg beteg unokáját. Remélem, egyre szélesebb körben válik ismertté a könyv.

-Köszönöm dr. Csizmadia László tanszékvezető úrnak, hogy időt szakított a riport elkészüléséhez két vizsgáztatás között. Bízom benne, hogy az általam is megismert regény sokakhoz eljut, és Gyerőfalvy Anna és Jakab Elek romantikus történetét mások is megismerik.

Horváth Attila
NYME-ATFK sajtóreferens

SZÉP MESE

Horváth Elvira: "Hol volt, hol nem volt..."

Sikerrel képviselte főiskolánkat a XVIII. Benedek Elek Országos Mesemondó Versenyen Zsámbékon, az Apor Vilmos Katolikus Főiskolán Horváth Elvira, óvodapedagógus hallgató.

Szép mesemondását a zsűri külön díjban részesítette.

Szintén eredményesen lépett fel a VI. Országos Kossuth Szónokversenyen Raffai Péter, szociálpedagógus hallgató.

Mindkettejük felkészítő tanára Gödéné dr. Török Ildikó, tanszékvezető főiskolai docens.

SZÉP BESZÉD

Kalányos Tamás szöveget mond

A Benedek Elek Főiskolai Kar Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszéke szervezésében Szép Magyar Beszéd versenyen ápolták anyanyelvüket a szociálpedagógus és óvodapedagógus hallgatók. Egy kötelező és egy szabadon választott szöveggel mérették meg magukat a versenyzők. Végül a tanszék oktatóiból álló zsűri Kalányos Tamás, I. évfolyamos szociálpedagógus hallgatót találta érdemesnek arra, hogy az országos versenyen képviselje intézményünket. Dicséret illeti ugyanígy a 2. helyezett Somogyi Tímea, óvodapedagógus, illetve a 3. Raffai Péter, szociálpedagógus hallgatót. Kalányos Tamásnak szép sikereket kívánuk a Kazinczy-versenyre, hogy minként Raffai Balázs a tavalyi esztendőben, úgy idén is Kazinczy-éremmel térhessen haza egy "benedekes" legény.

KÖSZÖNET AZ AJÁNDÉKOKÉRT!

A NYME II. sz Gyakorló Óvodában december 17-én az óvodai karácsonyi ünnepség keretében nemcsak a gyermekek, hanem néhány több gyermeket nevelő család is kapott ajándékot. A Gyermekétkeztetési Alapítvány karácsonyi pályázatán nyert élelmiszer csomagok elszállításában a Tóth Antal Speciális Iskola segített.
Köszönjük!

SZÉP DAL

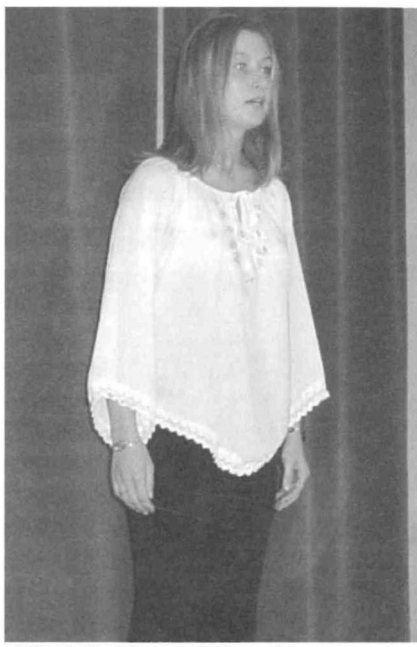

Fülöp Judit: "Fúvom az énekem..."

Az Ének-Zenei Tanszék a hagyományos Benedek Elek-napi programban népdaléneklési versenyt hirdetett. Három különböző karakterű népdal előadása alapján a legszebb ajkú énekmondó leánynak Fülöp Judit, II. évfolyamos német nemzetiségi óvodapedagógus hallgató találtatott, akit kórustagként és ünnepi rendezvényeink fuvolistájaként már sokszor megcsodálhattunk. Judit a népdalok szeretetét és szép előadásmódját - mint a díjkiosztó ünnepség után mondta - nagymamájától tanulta és őrzi, ápolja, megtanulja újra, hogy munkája során majd mint "talált tárgyat" visszaadja a reá bízott gyermekeknek. Műsorában és a rögtönzött ráadásban hallhattunk tőle vidámat, szomorút, szépet, szerelmeset - már amilyen a magyar dal természete -, s úgy énekelt, hogy új dallá dobogtak a szívekben a régi ritmusok és elfelejtett dallamok.

Tóth András - BPFK

Az **ALAPÍTVÁNY A SOPRONI FŐISKOLÁÉRT** kéri a felsőoktatás helyzetén javítani szándékozókat, hogy adójuk egy százalékával támogassák tevékenységét. Köszönjük!
A kedvezményezett adószáma: **18533866-1-08**

HÖK-INFÓ

Jó Szerencsét!
Újra elkezdődnek a versengések, folytatódnak a Dühöngő Kupák. Ez a tavasz más lesz mint a megelőző években volt. A SKUBI és a HÖK szervezésében még soha nem látott rendezvények kerültek a naptárba. (lsd. 14. old.)
Ebben a félévben lehetőséget biztosítunk mindenkinek hogy megmutassa mire képes. Az igen nagy érdeklődést vonzó labdajátékok mellett idén az erő, a kitartás és az ügyesség is számít a versenyekben. A nagy teherbírású embereket fekvenyomó bajnokság, az extreme sportok kedvelőinek futás és úszás, a rosszalvóknak 24 órás kosár és foci került a programba. Teret kapnak a kedvelt, azonban kellő ügyességet kívánó sportok is, így a darts, csocsó valamint a teremfoci.
Minden hallgatót szeretettel várunk a fent említett eseményekre, akik már jelentkeztek azoknak pedig jó szórakozást, jó sportolást.

KOYAANISQATSI

FILMAJÁNLÓ

Ritkán fordul elő, hogy meditálni moziba megy az ember. A "trendi" filmek képi világa a reklámokhoz közelít - nem túl jó meditációs tárgy. A szövegek közönségesek, üresek, a zene harsány, dobhártyarepesztő - ez sem kedvez az elmélyülésnek.

/Az űrhajó rakétái dübörögnek, iszonyú erővel emelve a monstrumot, hogy legyőzve a gravitáció vonzását elhagyja a Földet. A szabadság, a természet fölött aratott elsöprő győzelem szimbóluma ez./

A QATSI filmtrilógia azonban mintha a "világ folyásával ellentétes irányban haladna". Nincs történet, nincs beszéd. "Csak" képek és zene. Mégis - vagy talán éppen ezért - a legmélyebb életbölcsesség szól belőlük. Philip Glass muzsikája tökéletesen illeszkedik a képekhez.

Három film: *Koyaanisquatsi* (1983), *Powaqqatsi (1988), és Naqoyqatsi (2002).* Meditációk a világunkról, az életünkről. A montázs hatását kihasználva megdöbbentenek, megráznak, sokkolnak, felébresztenek. A természet harmóniáját a városi élet paranoiájával állítja szembe. Egyes képsorokat gyorsítva, másokat lelassítva látunk. Játszik az időérzékelésünkkel. Vagy az időérzékelésünk játszik velünk?

/Felhők. Hegyek fölött hömpölyögnek. A felgyorsítva vetített felvétel lenyűgöző. A néző az elemek energiáját érzi. - vágás - Metró, talán Japánban. Emberek hömpölyögnek..../

Hová tűnt a harmónia? Hová rohanunk?

Nincsenek készre gyártott válaszok.

/Az űrhajó még egy darabig büszkén tör az ég felé, a hófehér füstcsík, mint égre mutató ujj. Robbanás. A kamera hosszan, nagyon hosszan követi az aláhulló, még füstölgő darabját, talán az egyik hajtóművet./

HG

Ko.yaa.nis.qua.tsi - (*hopi nyelven*): 1. megromlott, zavart élet; 2. harmóniáját vesztett élet; 3. kizökkent világ
Po.waq.qua.tsi - : 1. olyan életforma, amely más lények életerejét emészti fel, hogy a sajátját megnövelje
Na.qöy.qatsi - 1. pusztító életvitel; 2. háború, mint életforma; 3. civilizált erőszak
Rendezte: Godfrei Reggio (USA)

R.E.M. AROUND the sun

ZENEAJÁNLÓ

R.E.M. KONCERT AZ ARÉNÁBAN

Igazán színvonalas produkciót láthatott a közönség, ha január 22-én kilátogatott a színesnek ígérkező koncertévad egyik nyitó bulijára a Papp László Sportarénába. A több mint 20 éve együtt zenélő, a popzene sajátos, "elvontan könnyed" szerepét betöltő, az amerikai athens-i R.E.M. magas színvonalú, nagyszerűen előkészített és előadott anyagot hozott világturnéjának állomására, Budapestre. A hangulatot a német kezdő, ám lelkes Brainstorm próbálta bemelegíteni, akiket egy szép gesztussal Michael Stipe, az R..E.M fontembere ajánlott a közönség figyelmébe.

Végtelennek tűnő hangolás után jelent meg a színpadon a néhány éve Bill Barryt nélkülöző, kísérőzenészekkel bővült trió: Michael Stipe, Mike Mills és Peter Buck. A koncert elvileg az ősszel piacra dobott *Around the sun* című lemez bemutatója volt, de a számok egész pályafutásukat felölelték, az R.E.M. az elmúlt 20-25 év számaiból válogatott. Az indítást a Finest Worksong című dal jelentette, amit kiváló válogatásban követtek az elmúlt évek slágerei; a nagy himnuszok között helyet kaptak igazi gyöngyszemek és az egyszerűbb, de egyedi R.E.M. hangzások is. Nem maradt el a Losing my religion, sem az Everybody hurts, sőt megszólalt a bevallásuk szerint 20 éve nem játszott Swan Swan H című szám, vagy a csak ős-R.E.M-esek által ismert So. Central Rain.

Michael Stipe ezúttal kék csíkkal a szeme körül nagyszerűen töltötte be a showman szerepét, folyamatos kontaktust tartva az őrjöngő tömeggel végig kezében tartotta a showt, és nem mulasztott el bocsánatot kérni Bush elnök újraválasztásáért sem. Mills és Buck szürke eminenciásként tette a dolgát a színes, villogó neonfényben, nem csinált mást, mint egyszerűen biztosította a tökéletes hangzást. Néhány percnyi szünet és a zenekar ingcseréje után ütős ráadás tette fel az i-re a pontot és adott 2 óra szuperkoncertnyi időt rajongóinak, akiknek 5 éves várakozás elég hosszú volt ahhoz, hogy elégedetten távozzanak a meglepetéseket és extrákat nem tartalmazó, de mindenképen profi koncertről.

Elhangzott számok: Finest Worksong / Get Up / Departure / Animal / Boy In The Well / So. Central Rain / High Speed Train / Everybody Hurts / Leaving New York / The Great Beyond / Swan Swan H / Turn You Inside Out / I Wanted To Be Wrong / Final Straw / Imitation Of Life / The One I Love / Walk Unafraid / Losing My Religion

Ráadás: What's The Frequency, Kenneth? / Drive / I've Been High / Permanent Vacation / I'm Gonna DJ / Man On The Moon

bv

FRÖCCSÖNTŐ SASOK BARÁTI TÁRSASÁGA, AVAGY AKI A PÁRJÁT KERESI

Egyetemünk életében fontos szerepet töltenek be a hagyományaink, mint azt már sokan tudják és érzik. Sok baráti társaság született illetve maradt fenn a hagyományok kezdete óta, s ezek közül szeretnék egy pár sort írni az egyik ilyen baráti társaságról, nemcsak azért mert nagyon közel áll a szívemhez, hanem mert sok olyan dolog történt (és fog is történni), amely erősen kötődik a nevéhez.

Ez az Asztaltársaság a legősibb, s talán a legpatinásabb Sopronban működő baráti társaság. Ősét a Fröccsöntő Ipari Szövetkezetet (FISZ) még 1981-ben alapították. A társaság eredeti neve a Soproni Sasok (SS) lett volna, de erről a félreérthető összecsengés miatt lemondtak. A mostani név egy 1982-es nedves estélyen alakult ki, egy felszólalás alapján.

Ez az FS - a Fröccsöntő Sasok Baráti Társasága. Jelképük a Sas, mely kevélyen őrzi és védi mindazt a hagyományt és értéket, melyet a selmecbányai bányász-erdész hagyományok jelentenek egy bursch számára, és két szárnya átöleli az erdész és faiparos diákélet egészét a barátság és összetartozás jegyében.

Az FS-t tehát egykoron azért alapították, hogy a diákhagyományok ápolóit egy baráti közösségbe tömörítsék! Jelenlegi célkitűzésük sem tér el ettől: a hagyományok megszerettetése és méltó átadása egy új nemzedéknek. Képviselik az erdész-faiparos diákságot, hagyományaikat a különböző rendezvényeken, városi és egyetemi megemlékezéseken, múzeumi megnyitókon. Sokat látogatnak el a testvéregyetemeinkre, szakestélyekre, nedvesestekre. Szoro-sabb kapcsolatot tartanak fenn a Dudujkavölgyi Rókák Asztaltársaságával, a Miskolci Egyetemen és a Sztálinvárosi Leopárdok Asztaltársasággal, a Dunaújvárosi Főiskolán. Soproni körökben a KSZT-vel (Körszakállúak Társasága), a Borbogarak Baráti Társaságával (BBT) és B.A.N.K. Tanszékkel szorosabb a kapcsolatuk.

Tehát ez a baráti társaság az élete folyamán mindig arra törekedett, hogy jó kapcsola-tot tartson fenn a többi baráti társaságokkal, és méltóképpen képviselje, és életben tartsa a hagyományokat. Az idei évben az FS ki szeretné adni az "Aki a párját keresi" című könyvet, amely először 1905-ben jelent meg, tehát idén lesz a 100. évfordulója. A baráti társaság nagyon sok munkával, és erőfeszítéssel végezte kutatásait, és ezek alapján egy teljes reprint ki-adást szeretne, ami azt jelenti, hogy a könyv az eredeti betűtípussal, képekkel, méretben és eredeti kötéssel fog rendelkezni, valamint gazdagon illusztrált lesz. Ennek a megvalósítása mind időben, munkában, mind pedig anyagi vonzataiban is sok kívánnivalót hagy maga után, ezért is fontos, hogy az FS-en kívül még mások is hozzájárulnak a könyv megjelenítéséhez, amely közel 400 oldalt foglal magába.

Előre láthatólag a könyv a 15. Selmeczi Diáknapokra (kb. augusztus közepén) jelenik meg, ami a 100. évfordulóján kívül még különlegesebbé teszi a könyvet. Fontos még, hogy a Diáknapok megrendezésében, soproni részről, az FS-t kérték fel.

2005. április 2-ára (szombat, Áron napja) az FS Jótékonysági Locsolóbált szervez, ami vagy az egyetemi menzán vagy a GyIK-ban lesz; a befolyt összeget szintén a könyv költségei-re fordítják, a bálra pedig mindenkit szeretettel várnak!

Mit is írhatnék még, annyi minden van, amit el lehet mondani erről a kedves társaságról! Erdélyben, Brassóban is van egy faipari egyetem, ahol nagyon sok erdélyi magyar diák tanul. Nyaranta szakmai gyakorlatra jönnek Sopronba. 2002-ben Papp Tibor a. Egon a Kisfő-nök és Szabó Tamás a. Paradox (az FS egykori elnökei) ötlötték ki, hogy legyen a brassói és a soproni faiparos diákoknak is találkozója, úgy, mint az erdészeknél. Ennek, a kizárólag diák-kezdeményezésre létrejövő nemzetközi találkozónak a célja, a két egyetem közötti magyar és szakmai kapcsolatok fenntartása és fejlesztése. Az idei Brassó-Sopron Nemzetközi Faiparos Diáktalálkozó szervezője György Balázs a. Lazúr. Tavaly én is voltam ezen a találkozón és elmondhatom, hogy felejthetetlen élmény volt!

Az FS tehát azon baráti társaságok egyike, amely elszántan és céltudatosan követi a hagyományokat és mindent megtesz azért, hogy méltó lehessen a hagyományok képviselésé-hez. Céljuk még egy új nótáskönyv szerkesztése, amely több nótát, és illusztrációt tartalmaz-na.

FS jelenlegi tagsága:
elnök- Bencze László a. Mormota
titkár- Lőrincz Frenc a. Kredencz
kántor- Papp Tibor a. Egon a Kisfőnök
tagok- György Balázs a. Lazúr
Fekete Tibor a. Sid
tagjelöltek- Mészáros Bálint a. Csavargó
Telek Bálint a. Normálképzés
Szabó András a. Kenny
Kollár Tamás a. Okoska

Azzal, hogy megismertem eme nemes baráti társaságot, úgy gondolom, mindenképpen olyan értékekkel gazdagodtam, amelyek egész életem során végigkísérnek majd, s éppen ezért mindenkinek csak ajánlani tudom, hogy aki még nem ismeri, minél előbb ismerje meg!

Üdv az erdésznek!
Németh Viktória a. Akarsz róla beszélni?

MIT JELENT (MIT NEM JELENT) NEKEM A SELMECI HAGYOMÁNY?

Ki "jogosult" egyenruhát viselni, szakestélyt rendezni és magát a selmeci hagyomány folytatójának tekinteni? - izgalmas, és néha szenvedélyes vitákat kiváltó kérdés.

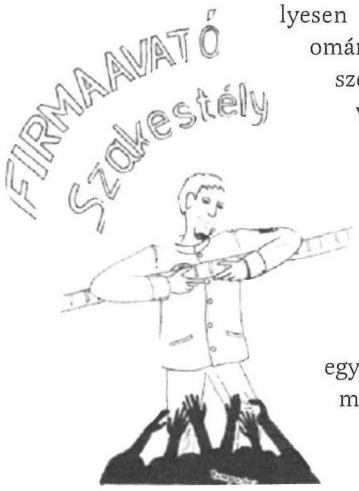

Vallomással kezdem: műegyetemista lévén, az 1970-es években személyesen nem lehetett részem a hagyományápolásban. A Földmérő Kör által szervezett szakmai kirándulások révén azonban eljutottunk Sopronba, Miskolcra, Fehérvárra, s mindhárom helyen rendeztek számunkra, budapesti zöldfülű egyetemisták számára vendégváró szakestélyt az ottaniak. Miskolcon még egy minta-balekavatást is láthattunk, mondhatom, emlékezetes élmény maradt. Amikor 1981-ben a fehérvári főiskolai kar oktatója lettem, itt már közel évtizedes múltja volt a hagyományőrzésnek. Az első adandó alkalommal, az őszi "balekavató" szakestélyen engem is balekká "avattak" (akkor nem lehetett "keresztelni")... emlékszem a vizsga-feladatomra: a tanársegéd szerepét kellett (volna) eszperente nyelven ecsetelnem... nehezen ment... Talán azóta, a pótvizsgákon, sikerült valamit javítanom az akkori gyenge teljesítményemen. Aztán múltak az évek, sok balekhét, szakestély követte egymást, többször lehettem elnöke ezen esteknek, együtt éltem át szép és kevésbé szép eseményeket hallgatóinkkal. Erről szeretném most megosztani gondolataimat a tisztelt Olvasóval.

A selmeci hagyomány örökösei. Ki "jogosult" egyenruhát viselni, szakestélyt rendezni és magát a selmeci hagyomány folytatójának tekinteni? - izgalmas, és néha szenvedélyes vitákat kiváltó kérdés. Bizony, "nincsenek már selmeci diákok" a szó földrajzi értelmében, hiszen az egykori Akadémia Selmecbányán megszűnt, elköltözött, szétvált, átalakult, bővült ... Mégis vannak "selmeci diákok", mert csodálatos módon maradtak "őrzők strázsán", akik előbb Sopronban, majd másutt folytatták azt a "valamit", amit megőrzésre és folytatásra méltónak találtak. A Faipari Mérnöki Kar megalakulásakor nem volt kérdés, hogy a faiparos hallgatók ugyanolyan "őrzők"-e, mint az erdészek. Miskolcon sem lehetett kérdéses, hogy a bányászok és kohászok - akik akaratukon kívül kerültek más földrajzi környezetbe - lehetnek-e "selmeci diákok". Dunaújvárosban és Székesfehérváron - ahol egy-egy új kara alakult az anyaintézménynek - természetesnek találták, hogy segítsék a hagyomány megtelepedését az új karokon. Fehérváron a semmiből kellett hagyományt teremteni. Hála Tamás Lászlónak és társainak, akik ezt megtették. A felsőoktatás átalakulásával, az integrációval új karok, szakok jöttek létre a hagyományt ápoló egyetemeken. Lehetnek-e ők is hagyományőrzők? Az elmúlt évtizedek azt mutatják, hogy lehetnek, ha ők is akarják és ha az "igazi" örökösök befogadják, segítik őket. Igen, az újaknak akarniuk kell, meg kell mutatniuk, hogy méltók az átvételre, ki kell küzdeniük a jogosultságot; a régiek pedig akkor járnak el bölcsen, ha ezt a folyamatot segítik mederben tartani. A bányász himnusz mellett ma már felcsendül a közgazdász vagy jogász himnusz is, az erdész valden mellett jelen van a gépész vagy a menedzser egyenruha is. A soproni közgazdászok tablóin egyre több az egyenruhát viselő végzős. Fogadjuk el, sőt, bátorítsuk, hogy a jogutód anyaegyetem bármely új karán és szakán is meghonosodjanak a selmeci hagyományok! Ha együttműködünk, ha tanulunk egymástól, ezzel magunk is, a hagyományápolás is csak erősödik.

Egyetértek viszont azzal, hogy más egyetemek más szakjai ne jelentsék ki magukat a selmeci hagyomány folytatóinak. Hallgatóink nemrég jól kifigurázták azokat a villanykarosokat, akik magukat selmeci diáknak képzelték...

Balekhét, balekvizsga. Az újdonsült egyetemi, főiskolai polgárok bevezetése a felsőoktatási intézmény életébe nagyon fontos esemény és hatását talán nem is értékeljük eléggé. Ezt a munkát felsőbbéves hallgatók végzik, sok energiával, odaadással - a szervezők ilyenkor bizonyára megérzik az oktatás szépségét és nehézségét. A balekjelöltek, akik eddig a középiskola legidősebb, mindentudó diákjai voltak, hirtelen a sor végén találják magukat. Az ismerkedést, ismertetést, az új életformába való bevezetést sok jó ötlet, előadás, kirándulás, beszélgetés, játékos, vidám feladat megoldása szolgálja. Néhány évtizede még mindenkiből balek lett, manapság a hallgatók egy része nem vállalja fel a balekságot. Kutattuk-e ennek okait? Nem riasztottunk el, nem bántottunk-e meg valakit, aki ezért nem akart közénk állni? Nem volt-e túlzó, netalán megalázó a játékosnak szánt feladat? Mert hiába gondoljuk mi humorosnak azt, amit a balekjelölt megalázónak érez, akkor ez esetben (kivételesen) mégis neki van igaza. Ha a balekvizsgán annyi sört fizettetünk a jelölttel, amennyit nem bír el a pénztárcája, amit már nem ugratásnak vesz s ezért elmegy a kedve az egésztől, magunknak kell elgondolkodnunk azon, nem estünk-e túlzásokba? Számos olyan hallgató van, aki a kezdeti bizonytalanságok, esetleges túlkapások miatt ma nem tartozik közénk, pedig minden szempontból itt lenne a helye. S ez kár, mert így kevesebb a balek-firma kapcsolat, amire olyan büszkék vagyunk s ami igazi éltetője a barátságnak és bajtársiasságnak.

A balek-keresztelés. A balek-keresztelés szertartása mindig megható: bizonyára szép emlék marad a baleknak, aki úgy érezheti, hogy ezentúl tartozik valahová; nekünk, idősebbeknek pedig az a bizonyosság jut, hogy a hagyomány-

nak vannak, lesznek folytatói. Jó érzés látni a sok ügyes, talpraesett balekot. Ha már korán megmutatkozik az újoncok tehetsége, habitusa, igazi énje, ez kedvező lehet beilleszkedésükre, a közösség hasznos tagjának érezhetik magukat, hamarabb kialakul a személyes kapcsolat balek és firma, hallgató és oktató között. Egyetlen gondom van csak magával a kereszteléssel: újabban olyan totális kormozást, sörrel való leöntést tapasztaltam, ami nem felel meg az eredeti kedves, jelképes szertartásnak. Kár azért a sok sörért, kár a bekormozott fehér ingekért ... ilyen balek magam sem lennék szívesen. Az öreg veteránok, ha látnák, bizonyára csóválnák a fejüket, hogy az egykori jelképes gesztus mennyire elfajult...

A szakestély. A szakestély fogalmát, műfaját nem merném definiálni, talán, ha megjelenik az erről szóló könyv, megpróbálkozhatunk vele. Elég, ha mi tudjuk, hogy jó szakestélyre járni jó. Mert ott helye van a tréfának és a komoly pohárnak, az ugratásnak és az emlékezésnek, a spontán gondolatoknak és a szigorú szertartásnak, a szellemi és testi töltekezésnek, gondjaink humoros kibeszélésének. Szakestélyt szervezni nem kis szervezési és logisztikai feladat, s azok a hallgatók, akik ezt végzik, biztosan tanulnak annyit ezenközben, mint a tanórákon. Szinte csoda, hogy szellemes felszólalásokra, ötletes műsorszámokra is marad energiájuk, mert mégiscsak ez képezné a szakest lényegét. Amihez persze a szakest hivatalos itala, a sör is hozzátartozik... vagy gépészeknél a vörösbor... De mi van akkor, ha valaki absztinens? Kis ugratással ráhagyjuk persze, hisz ettől még lehet nagyon jó cimbora, ahogy erre több példa van. A másik végletet, a mértéktelenséget az ivásban, viszont el kellene kerülni. Nehéz erről nyilvánosan szólni, mert alkoholfogyasztásban a vezető nemzetek közé tartozunk és igen mélyre vezet az út.... Biztos vagyok benne, hogy a jókedvnek nem kell átcsapnia részegségbe, ha azt a bizonyos pontot, a mértéket jól állítjuk be. Nekem, személy szerint az "eks" felszólításokkal kizárólag a megfelelő jókedv elérése a célom; a "beállítópontot" mindenkinek magának kell megtalálnia, de ebben egymásnak is segítenünk kell.

A valétálás. A valétálás, az Alma Matertől, a várostól való búcsúzás szép koreográfiája érzelmeket fakaszt hallgatóban és oktatóban egyaránt (ha - remélhetőleg - van mire közösen emlékezni), s a közvélemény számára is mutatja jelenlétünket, a hagyomány továbbélését. Valétálhat-e az, aki nincs megkeresztelve? A 90-es évek elejétől kezdve, amikortól nem vált minden hallgató automatikusan balekká, felmerül ez a kérdés. Fájdalmas emlékek maradtak bennem: egyik hallgatóm, akit másoknál jobban ismertem, mert konzulense voltam, ott állt az ünnepségen a valétálók sorában, másik hallgatóm, akinek szintén konzulense voltam s az imént fejeztük be vele szakdolgozata átnézését, ott állt az ablakban és nézte az ünneplőket, de nem ment közéjük. Nekem mindkét hallgatóm egyaránt fontos. Lehetséges, hogy a selmeci örökség, amely lényege szerint az összetartozást akarná erősíteni, éppen a megosztottságot növeli? Kinek az ünnepsége a valétálás: az egész közösségé vagy csak a hagyományápolóké? Szerencsére az idő, a józan ész, valamelyest megnyugtató választ adott ezekre a keserű kérdésekre. Ma mindannyian ott lehetünk a búcsúzók között, együtt vonulhatunk: ki valétál, ki csak ballag. Együtt haladunk, de a korsóból csak azok ihatnak, akik firmává értek és valétaszalagot viselnek. Mégsem jó a közérzetem: itt lenne a helye mindenkinek, a körön belül, mert a körön kívüliek is értékes, közénk tartozó emberek. Úgy érzem, nemcsak maguk okozták kívülre kerülésüket, mi mindannyian is egy kicsit felelősek vagyunk a kialakult helyzetért. Az elején kellene jobban kezdeni, többeket megnyerni, több balekot keresztelni, mindenkit bevonni a selmeci hagyomány bűvkörébe...

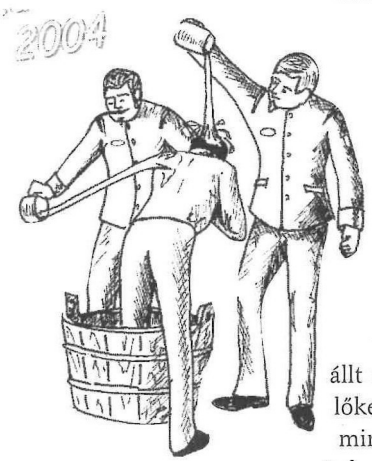

A selmeci hagyomány nekem befogadást jelent, nem pedig kirekesztést; segítőkészséget jelent, nem megalázást; humort jelent, de nem közönségességet, jókedvet jelent, de nem ivászatot; önzetlenséget jelent és nem nyerészkedést.

Csak ennyit szerettem volna mondani.

Dr. Busics György

Fenyvesi Csaba GEO-s hallgató rajzai

Kedves eNY-eM-E !
Nem kertelek: szeretlek.
Neved, szellemed nekem szent!
Mert Selmec szelleme lebeg feletted.
Mert kell egy hely, melyet szeretek.
Melyben csendesen, de lelkesen elleszek.
Melyet nem perelek, de felemelek.
Melyet nem feledek, ellenben csendesen rendbeteszek.
Melyben keresem kenyerem, s belbecsem.
Nem kell nekem egy Belvedere, de kell e hely...

Egyetlenem, kedves Nye-ME!
Legyen ez egy rendes EGYETEM!
Melyet rengeteg ember felemleget.
Mely megedz, de nem elmetsz.
Mely felnevel, de nem elkezel.
Melyben egyenes jellemek eredeznek.
Melyben eszes egyedek versenyeznek.
...
Felelj nekem, Selmecnek szelleme:
mehet-e ezen egyetem egyben, egyeztetve, szeretve,
nevednek megfelelve,
egyszerre mentve szellemet, jellemet s kellemet?
...
Mehet!
Szerencse fel!

AZ ÉPÍTÉSTAN SELMECI ÉLETE

Sokan az itt tanulók közül nem is gondolnák, milyen hosszú előélettel rendelkezik a Nyugat-Magyarországi Egyetem Faipari Mérnöki Karának Építéstani Tanszéke, pedig idén ünnepli önálló egységként a 133. születésnapját. Ez ugyan nem kerek évszám, mégis a tanszék érdekes múltja indokolja a kutatást.

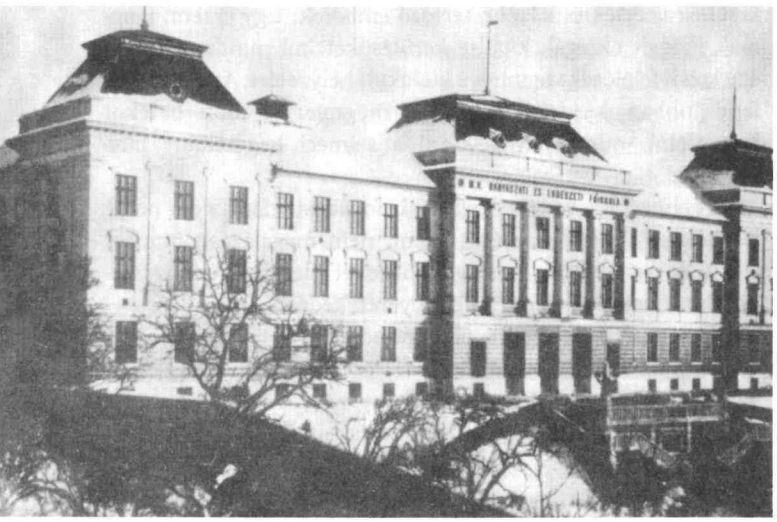

Bányászati és kohászati palota

Az építéstan oktatásának szükségessége már a 19. század első felében felmerült: 1834-ben ugyanis a főbányagrófi hivatal az "alsó-magyarországi bányakerületben" két építész alkalmazását javasolta. Ezt azonban az udvari kamara nem fogadta el, hanem elrendelte, hogy a bányászati oktatás harmadik évfolyamában "polgári építészetből és vízépítészetből is tartassanak előadások". Eleinte az Erdészeti Tanintézet hallgatói kimaradtak e tantárgyak hallgatásából, de 1838-tól az ő tantervükben is szerepel mindkét óra.

Kezdetben nem volt önálló tanára az építészetnek: mindig a rajztanárt bízták meg az órák leadásával. Legelőször Seidl Antal bányatanácsos adta elő a tárgyat, valószínűleg meghívott előadóként tanított az Akadémián. Utána Marschan József bánya- és kohómérnök vette át a stafétabotot, aki később az Ábrázoló geometria-építészet tanszék tanára lett.

1839-től már az új alapítású, imént említett Ábrázoló geometria-építészet tanszéken folytatták az építési tudományok továbbadását: e tanszék első tanára Hönig János lett, aki a bécsi műegyetem tanársegédi állását hagyta ott a selmeci vezetői posztért. A polgári építészet előadásának feladata azonban Adriany Jánosra hárult, aki korábban az Akadémia hallgatója volt, majd a bányaművelés-bányamérés-bányagéptani tanszék kinevezett tanára lett. Eseményekkel teli élete végén bányaigazgatóként ment nyugdíjba, jelentős szerepe volt a Diósgyőr környéki szénbányászat megindításában.

Rövid szünet után Marschan József, majd egy évig a geodézia tudománya terén nemzetközi elismertségnek örvendő Albert Miller vitte tovább a tanszéket. A nagyhírű professzor az Akadémián végzett, és munkássága teljes idejét az Alma Mater falai között töltötte. Az ő nevéhez fűződik a poláris és a kompenzáló planiméter feltalálása.

Albert Millert a tanárok sorában Pöschl Ede követte 1850-ben, aki a tanszékek 1866-os átszervezése után is maradt az új, három tárgyat egyesítő Bányagéptan-kohógéptan-építészet tanszék rendes tanára. Az egyetemünk elődjén összesen 37 évig tanszékvezetői állást betöltő oktató valóságos polihisztor lehetett: oktatói pályafutása előtt összesen négy különböző szakágban (jog, bányászat-kohászat, geodézia, matematika-mechanika) folytatott tanulmányokat, négy különböző felsőoktatási intézményben. Emellett ő volt az Akadémia első, választott igazgatója 1873 és 1876 között.

Említésre méltó, hogy 1867 és 1872 között Szécsi Zsigmond, a magyar erdészeti szakirodalom és szaknyelv egyik megteremtője is tartott építészeti előadásokat.

Az 1872-es tantervreform nyomán végre létrejött az önálló Építészet Tanszék, melynek irányításával Lehoczky Gyulát, a Selmecen végzett bánya- és kohómérnököt bízták meg, először rendkívüli, majd nyilvános rendes tanárként. Oktatáshoz szükséges tapasztalatait a szélaknai gépfelügyelőségnél és a kisgarami vasgyárnál szerezte meg. Tanári énje már itt megnyilvánult: vasárnapi iskolát alapított, ahol a növendékeket szabadkézi és mértani rajzra is tanította. 1864-től három éven át gépészetet oktatott a příbrami bányászati akadémián, majd 1867-ben rövid időre visszatért Selmecre Pöschl Ede tanársegédeként. Egy évre rá a lopéri vasgyárban dolgozott mérnökként, számos tapasztalatot gyűjtve a vasgyárak gépészetéről. Az Akadémiára visszatérve két évtizedig eredményesen tanította a hallgatókat az építészeti tudományokra. Pályafutása vége táján bányatanácsosi rangot nyert. Szinte a katedráról szállt a sírba, eltávozása után fél évig csak hézagosan tudták pótolni: két másik tanár vette át tantárgyait.

Végül Sobó Jenő személyében találták meg a következő tanszékvezetőt: 1892-ben nevezték ki a középítészeti tanszék rendes tanárának. A Staudner néven anyakönyvezett későbbi professzor hazajött Selmecbányára: itt született, itt végezte iskoláit, majd az Akadémia vaskohászati szakosztályát is. Tanulmányai befejeztével a kisgarami, a zólyombrezói és a kabolapojánai vasgyáraknál végezte gyakorlatait, 1880-as államvizsgája után pedig visszatért Zólyombrezóra, ahol a gyár újjáépítését vezette, majd főmérnök lett. Mindez kellő építészeti jártasságot adott neki a tanszék vezeté-

Pöschl Ede

séhez. Elődjéhez hasonlóan neki sem csak középítészetet, hanem egyúttal út- és vasútépítéstant, valamint víz- és hídépítéstant is oktatnia kellett, elméleti és gyakorlati síkon is. Hatalmas szakmai tudásának bizonyítéka a most is korszerű - a mai Építéstan Tanszék által nemrégiben újra megjelentetett - átfogó munkája, az "Erdészeti Építéstan" című kétkötetes mű, mely az első teljes körű, magyar nyelvű épületszerkezettan könyv. Sobó elismertségét mi sem mutatja jobban, minthogy 1903-ban a főiskolai tanács aligazgatóvá választotta, később a rektori méltóságot is felajánlották neki, azonban ezt a tisztséget egészségi állapotára hivatkozva elhárította. Halála előtt két évvel, 1918-ban miniszteri tanácsossá választották. Nemcsak tudományos vonalon volt igen aktív: részt vett különböző társadalmi szervezetek tevékenységében, és többek között vezette a korponai városháza építését is.

A tanszék mindig sokat segített a selmeci Akadémia épületeinek karbantartásánál, sőt, az új épületek, laborok létrehozásánál is. Az 1892-re elkészült erdészeti palota építését például Kosztela János tanársegéd vezette és felügyelte. A 19-20. század fordulója táján emelt intézetek megtervezésében és felépítésében Sobó Jenőnek óriási szerepe volt: az ő közreműködésével emelték az 1900-ban avatott bányászati és kohászati palotát, valamint a kémia laboratórium épületét.

1904-ben a Bányászati és Erdészeti Akadémia M. kir. Bányászati és Erdészeti Főiskolává történt átszervezésével az oktatási idő négy évre emelkedett: ezentúl a tanszék hatáskörébe tartozó tárgyak a harmadik és a negyedik évfolyam tananyagában is megjelentek a bányamérnöki szakosztálynál, a többi három (fémkohómérnöki, vaskohómérnöki és erdőmérnöki) szak hallgatói továbbra is csak harmadéven tanultak építéstant. Maga az Építészet tanszék nem tartozott egyik szakosztályhoz sem, az alapozó tanszékek között találhatjuk meg. A tárgyakat viszonylag magas óraszámban oktatták: középítéstant például az akkori diákok (mindegyik szakon) két félévben is tanultak, először négy óra elmélet, négy óra gyakorlat felbontásban, majd három plusz hat órában. A korabeli középítéstani tantárgyi programokban olyan részleteket találunk, mint az épületi fa osztályozása és kezelése, vagy a boltozatoknál a különféle (pl. donga-, porosz- stb.) boltozatok szerkesztése, rakása, elkészítése és leszerelése. A lakóházak helyiségeinek tárgyalásánál szerepet kapott a házi- és mosókonyha, a sütőkemence és a füstölőkamara ismertetése.

Az "Építészeti tanszék" selmecbányai történetének külön érdekessége, hogy - habár oktatóinak építész szemléletmódra volt szükségük - a tanárok, tanársegédek egyike sem rendelkezett hivatalosan ilyen irányú végzettséggel. Többnyire az Akadémián végzett mérnökök folytatták itt pályafutásukat, vagy tértek vissza diákságuk helyszínére. Az itt oktatók tudása és egyénisége által az építészeti előadások tökéletesen integrálódtak a bányászati, erdészeti szaktárgyak közé.

Sági Éva
doktorandusz
FMK Építéstan tanszék

MIRŐL (ÉS HOGYAN) BESZÉL A FA?

Az akusztikus emissziós anyagvizsgálati módszer és annak faanyagkutatásban való alkalmazása a Műszaki Mechanika és Tartószerkezetek Intézetben

Közismert, hogy a fa törése közben, hallható hangokat bocsát ki, ezzel mintegy előre jelzi a tönkremenetelt. E kedvező tulajdonságát már régóta kihasználja az ember (pl. bányafák recsegő hangot adnak a bányajárat beomlása előtt.) A nem hallható tartományban már jóval a törés előtt hangokat bocsát ki a fa terhelés során. E hangok tartománya 20 - 300 kHz, míg a hallható hangé 0,01-16 kHz. Ennek a tartománynak az érzékelését, megfelelő mérőműszer kifejlesztését csak az utóbbi évtizedekben tudták technikailag megoldani, illetve ekkor vált gazdaságossá ilyen műszerek kifejlesztése. A mérési technika kialakulásával a módszer egyre szélesebb körben terjedt el, az ipar egyre több területén, így a faiparban is.

Az akusztikus emisszió (továbbiakban AE) jelenségén a szilárd testben tárolt energia felszabadulása közben keletkező rugalmas hullámokat értjük. Az AE tehát nem más mint anyaghang, "beszéd". Minden anyag más-más nyelven "beszél". Nekünk ezt a "nyelvet" kell megértenünk, feldolgoznunk az anyaggal kapcsolatos vizsgálatok során.

A vizsgálatok során a próbatestet terhelő-berendezésbe fogjuk és valamilyen igénybevétellel (pl.: húzó, nyomó) terheljük. A terhelés következtében létrejött rostszakadás, repedés során felszabaduló energiát, mint rugalmas hullámot érzékeli a mérőműszer. A kutatási feladat abban áll, hogy e jelek (hangok) és a faanyag mechanikai tulajdonságai között megtaláljuk a kapcsolatot. A módszer tehát "láthatóvá" teszi az anyag belsejében lezajló tönkremeneteli folyamatokat.

A kutatásaink az mutatják, hogy az AE módszer alkalmas a faanyag vizsgálatára, a fa törési természetének feltárására.

Dr. Kánnár Antal

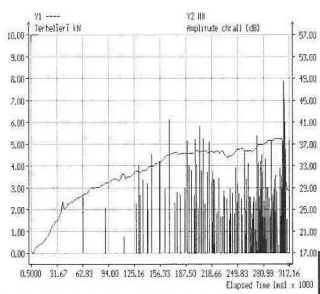

Lucfenyő akusztikus emissziója húzás során

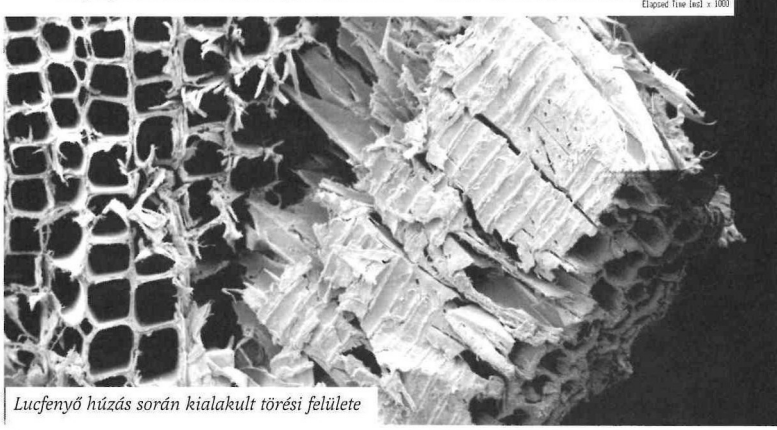

Lucfenyő húzás során kialakult törési felülete

ÓÉVBÚCSÚZTATÓ

A Nyugat- Magyarországi Egyetem ősmagja -az erdészek és a fások - szimbiózisa nemcsak a szoros szakmai együttműködés, hanem a közös hagyományok következménye is. Az utóbbi összetartó erő egyik legbensőségesebb példája az évenkénti óévbúcsúztató.

2004.december 29-én a rektori tanácsteremben a két kar professzorai és meghívott vendégei családias hangulatban emlékezhettek pogácsa és pezsgő mellett a búcsúztatott év eseményeire, s kívánhattak egymásnak minden jót az új évre.

Prof.Dr.Faragó Sándor rektor, mint a nagy család -a hét kar - feje, érzelmi szálakkal átszőtten értékelte a családtagok egyéni sikereit, s a családi vállalkozások és a családi összefogás kimagasló eredményeit, terveit, szólt az időközben szükségessé vált, nem szivesen megtett intézkedések hátteréről, s nem feledjtkezett el a közösen megélt gyászról sem. Néma tisztelgésre kérte a jelenlévőket az örök vadászmezőkre távozottak emlékére.

Prof. Dr.Mészáros Károly és Prof.Dr. Molnár Sándor dékán uraktól a két kar évértékelését hallhatták az ünneplők. A kari vezetők jogosan nem kis büszkeséggel foglalták össze az elmúlt esztendő eseményeit, ismertették a megtett út állomásait, beszámoltak a sikeresen elért célokról, s kitűzték az újakat is.

Az elhangzottak mindenkit jó érzéssel tölthettek el, hisz komoly fejlődésről tettek tanúbizonyságot, s így a jóleső elégedettség is megcsendült az újévi koccintásban

Tóth Mariann

HOGYAN LESZ A JÁTÉKBÓL MŰVÉSZET

Silvia Krivâ az elmúlt félév során az Alkalmazott Művészeti Intézet Kecskeméten működő Szilikát Tanszékén folytatott tanulmányokat. A diplomamunkája egy részét készítette Probsner János tanszékvezető egyetemi docens " vigyázó szemének " segítségével.

A lehetőséget a Socrates program biztosította, melynek segítségével Sopronból is utazott művészhallgató külföldre / beszámoló a 12. oldalon olvasható /.

A törékeny, csillogó szemű, fekete lány inkább egy érettségiző diákra, mintsem a "remekművét " alkotó művésznőre emlékeztetet.

Amikor arról érdeklődtem, hogy mi indította a művészi pályára, szinte nem akartam hinni a fülemnek. Az anyai nagyszülők - akikkel sok időt töltött - pékek voltak, s így leginkább kenyértésztával játszott. A bölcs nagyik mindig kisütötték az alkotásokat, így biztosították a sikerélményt, s megéreztették a kislánnyal az alkotás örömét, no meg mellesleg a kézügyességét is fejlesztették / már a legelső neveléssel foglalkozó teoretikusok is felhívták a figyelmet arra, hogy a kézzel való bánás, a finommotorika fejlesztése az egyik legfontosabb feladat a 3-6 éves korban /.

A játéksütemények készítése mellett sokat rajzolt édesanyja biztatására a kis művészpalánta, s az óvodában rendre-sorra kiállították a képeket.

Silvia már 12 éves korában eldöntötte, hogy keramikus szeretne lenni, kenyértészta helyett az agyag megmunkálásával foglalkozni.

Művészeti középiskolában alapozta meg mai tudását, ahol Michael ZDRAVECKU szobrászművész irányította. Elmesélte, hogy családias légkörben tanulhattak, amit az is bizonyít, hogy nemcsak kerámiák, kerültek a kemencébe, hanem a közösen készített rétes is ott sült.

Érettségi után azonnal folytathatta tanulmányait Prágában Vaclov Šerák vezetésével, aki nagy szabadságot biztosított.

A fiatal művész a magyar művészeti képzés struktúráját összehasonlítva a cseh képzéssel, kiemelte az időbeli különbségeket. Prágában 12 szemeszteres a képzés a mi 10 féléves oktatásunkkal szemben. A plusz idő lehetővé teszi, hogy mindenre több idő jusson, mindenki kipróbálhassa magát. A feladatok évről-évre nehezednek, s az ötödik évfolyam végére minden vizsgát le kell tenniük. Az utolsó két szemeszterben "csak" az önálló alkotómunkával foglalkoznak - a diplomamunkával - , melyhez konzultációkon kapnak segítséget a konzulenstől.

Minden diák elmehet külföldre a csereprogramok keretében, Silvia Marseillesben töltött négy hónapot, 2004-ben pedig a teljes őszi szemesztert Kecskeméten. Sokat hallott a hírös város híres Nemzetközi Kerámia Studiójáról, ezért esett a választása Probsner tanár úrra is amikor konzulenseket keresett.

Elmondta, hogy jó választás volt az AMI Szilikát Tanszéke, sokat tanult és remekül érezte magát.

Nekünk pedig megmarad a jó érzés, hogy SIlvia remekművében a kecskeméti homokszemek is ragyognak majd.

ADVENTI HANGVERSENY

Idén harmadik alkalommal rendeztek Adventi Hangversenyt a Nyugat-Magyarországi Egyetem karainak székhelyein. A műsort hagyományosan az egyetemi polgárság adta, mely mind a négy városban hasonlóan színvonalas, mégis mindenütt kissé más volt. Aki eljött december 9-én Székesfehérváron a Technika Házába, kellemes órát tölthetett el. A Geoinformatikai Főiskolai Kar részéről a műsorhoz hozzájárult Suplicz Orsolya III. évfolyamos hallgató, aki fuvolaszólójával gazdagította a repertoárt.

A mai rohanó világban jó volt egy kicsit megállni, elmerülni a zenében, élvezni a ránk hagyott örökséget.

Popovics Sándor
II. évf. hallagató

KIÁLLÍTÁS A KÖZPONTI KÖNYVTÁRBAN

2004. november 10-én a Központi Könyvtárban "Tárgyak az egzotikus fafajok világából" címmel kiállítás nyílt. A megnyitót és ismertetőt Dr. Sitkei György egyetemünk professor emeritusa tartotta.

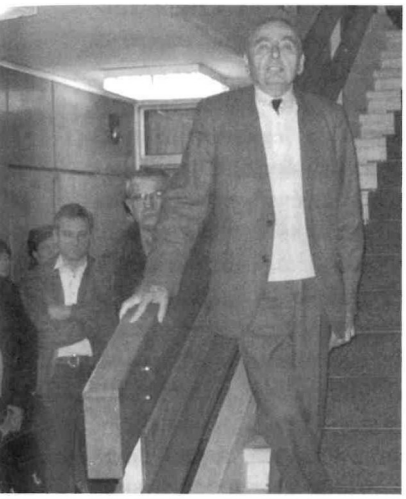

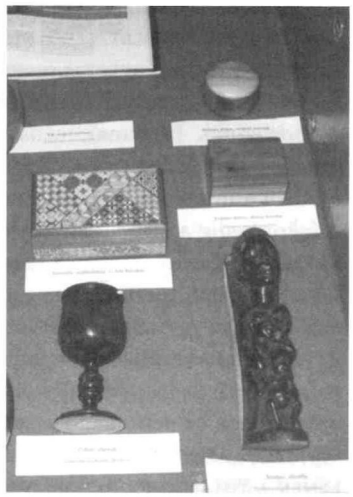

Dr. Sitkei György

Professzor úr utazásai során, világot járva gyűjtötte, vásárolta a szebbnél-szebb tárgyakat, szobrocskákat. Mint a szép és nemes dolgokat szerető, értékelő ember először csak maga számára, de ahogy szaporodtak a tálkák, dobozkák úgy gondolta, hogy számára oly sok örömet jelentő, szemet gyönyörködtető darabokat megmutatja oktatótársainak, egyetemünk hallgatóinak és dolgozóinak is.

Ezért kereste fel Könyvtárunkat, s így kiállítás keretében mutatjuk be a különlegességeket.

A kiállítás tárgyait a legkülönfélébb egzotikus faanyagokból készítették, a fehér színűtől a mély bordó színskáláig terjedően, pld. huon fenyő, oregoni mirtusz, illatos boróka, kókuszpálma, olívafa és 7000 éves mocsári kauri és amely fák Új-Zéland, Dél-Afrika, Tasmánia, Japán és Ausztrália erdőségeiben találhatók meg. A Huon fenyő igen lassú növésű, az ott látható tálban mintegy 350 évgyűrű számolható meg. Ez a faj a korábbi intenzív kitermelés és felhasználás következtében eredeti termőhelyén is igen ritka.

A gyűjtemény a különféle faanyagok jellegzetességeit művészien megmunkált tárgyakon mutatja be, így téve "kézzelfoghatóan" érzékelhetővé a fa csodálatos szépségét, művészi értékét.

A tárgyak nem tudományos célra készültek, így nem, az oktatás során megszokott tananyagszerű szokásos megjelenítésűek, de mégis megmutatják a fa csodálatos szerkezetét, rajzát.

A kiállítás megtekinthető a Könyvtár nyitvatartási ideje alatt és amilyen szeretettel mutatta meg nekünk, a megnyitón résztvevőknek professzor úr gyűjteményét olyan szeretettel és jó szívvel ajánljuk mi is minden kedves érdeklődő részére e páratlan anyag megtekintését.

Tompa Zsoltné és Kozák Istvánné

NYITOTT KAPUK NAPJAI A TANÍTÓKÉPZŐN

Még el sem indult az első félévi vizsgaidőszak, máris a jövő szeptemberben érkező új hallgatók kérdéseire kerestük a válaszokat a 2004. november 27-i Nyitott kapuk Napja rendezvényünkön, ahol az általános információkon túl a szakoknak megfelelő speciális kérdéseket is feltehették leendő oktatóiknak az érettségire készülő diákok és szüleik.

A II. számú épület nagyelőadójában Lipovics János, tanulmányi főigazgató-helyettes és Bercsényi Péterné, a tanulmányi Hivatal vezetője tartotta az általános eligazítást. Többek között elhangzott, hogy a felvételi eljárás során több változás is történik ebben az évben, így idén az eddigi március 1. helyett már február 15-ig be kell nyújtani a kiszemelt intézmények számára a jelentkezési lapokat. További változás még, hogy az érettségi rendszer átalakulásával a felvételi vizsga megszűnik és a pontokat érő érettségi alapján kerül majd felvételre a hallgató.

A november végi rendezvényen legtöbben, a várakozásoknak megfelelően, az idegenforgalom és a szálloda szak tájékoztatójára voltak kíváncsiak. Az eseményen mindegyik tanszékünk képviseltette magát, így a vendégek első kézből értesülhettek a legfrissebb lehetőségekről.

A 2005. január 22-én megrendezett második Nyitott Kapuk Napja már igazán nagy számban vonzotta a Kar iránt érdeklődő végzős diákokat és szüleiket. A legnagyobb érdeklődés ismét az Idegenforgalmi Tanszék kínálatánál volt érezhető. A kétéves idegenforgalmi szakmenedzser felsőfokú szakképzés és a diplomát adó szálloda szak követelményei, pontszámítási módszerei igazán sokakat érdekelt.

Képes összeállításunkból jól látszik az érdeklődés mértéke.

Horváth Attila
NYME-ATFK
sajtóreferens

ÚJJÁALAKULT AZ EGYETEMI KÖZALKALMAZOTTI TANÁCS

Ahogy arról a VIVAT ACADEMIA előző számában már hírt adtunk, 2004. november hó folyamán lezajlottak a közalkalmazotti tanácsválasztások. Ebből az alkalomból beszélgettünk a Tanács új elnökével, Dr. Orbán Józseffel (MÉK) arról, hogy milyen feladatok várnak az általa vezetett fórumra?

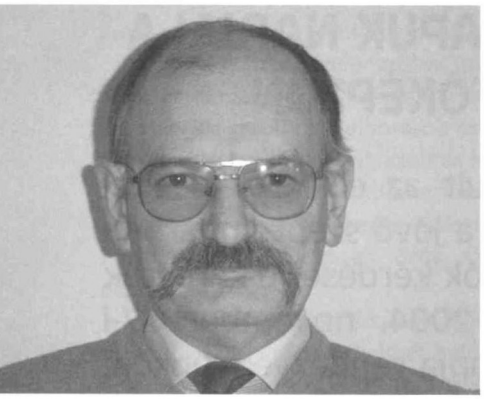

Dr. Orbán József a Közalkalmazotti Tanács elnöke

-A Tanács névsorát átnézve megállapítható, hogy abban nemcsak a hét karunkról, hanem a Rektori Hivatalból és a Gazdasági Főigazgatóságunkról is vannak képviselők. Mi volt a "kiválasztás" alapelve és ez a kialakult összetétel mennyire "fedi le" az Egyetem közalkalmazotti állományát?

-A közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény (1992. évi XXXIII. Törvény -Kjt.-) módosításával az Országgyűlés a Közalkalmazotti Tanácsok mandátumát 2004. október 31-ével megszüntette. Ezt követően a tizenöt közalkalmazottnál többet foglalkoztató munkahelyeken új választást kellett tartani annak érdekében, hogy az érdekképviselet e formáját érvényesíteni lehessen. Erre a rendelkezésre már 2003. év végétől vártunk, így az Egyetem karai és nagyobb szervezeti egységei felkészültek a közalkalmazotti tanácstag választásra. Választási-, illetve jelölő bizottságokat állítottak fel már az elmúlt nyár folyamán. A rendelkezés megjelenését követően az Egyetemi Közalkalmazotti Tanács (EKT) nevében mint soros elnök kezdeményeztem az új választások mielőbbi lebonyolítását. A 11 tagú EKT-ben a képviseletet az egységek közalkalmazottainak létszáma alapján igyekeztünk biztosítani, természetesen szem előtt tartva azt, hogy minden karról legalább egy választott tag kerüljön be az EKT-ba. Így 2-2 helyet az Erdőmérnöki-, a Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi-, 1-1 helyet pedig a Közgazdaságtudományi-, a Faipari-, a Geo-informatikai-, valamint a Benedek Elek és az Apáczai Csere János karaink kaptak. A fennmaradó 2 helyen az Üzemfenntartás, a Kollégiumok és az Informatikai Központ személyi állománya, valamint a Gazdasági Főigazgatóság, a Rektori Hivatal és a Központi Könyvtár közalkalmazottai "osztozhattak".

A választás 2004. november folyamán szabályosan és eredményesen zajlott le, aminek eredményeként Bartal Gábor beruházási osztályvezető (Üzemfenntartás), Facskó Ferenc egyetemi adjunktus (EMK), Gödéné dr. Török Ildikó főiskolai docens (BPFK), dr. Juhász Lajos egyetemi docens (KTK), dr. Kajdi Ferenc egyetemi docens (MÉK), dr. Kovács Gyula egyetemi adjunktus (FMK), Letenyei Hédi titkárságvezető (GEO), dr. Orbán József egyetemi docens (MÉK), Szunyogh László főiskolai docens (ATFK), Tompa Zsoltné könyvtári informatikus (Központi Könyvtár) és Tóth György tanműhely vezető (FMK) került be az EKT-ba.

-Elnök Úr úgymond "régi motoros" az érdekvédelem/érdekképviselet területén. Mennyiben más ez, mint például a szakszervezeti tevékenység?

-A Közalkalmazotti Tanácsnak a közalkalmazottak nagyobb csoportjainak (szakmai, beosztásbeli stb. egybetartozóinak) érdekeit kell védenie, vagy elvárásait kell érvényesíteni adott esetben a munkáltatóval együtt, a fenntartóval vívott harcban, máskor pedig az intézményen belül a munkáltatóval szemben. Sokszor közvetítő szerepet kap a Tanács, ez jogosítványaiból fakadó feladat, mert a tájékozódási és tájékoztatási joggal való élés kötelessége ennek a szervezetnek.

A szakszervezeti jogosítványokat természetesen nem gyakorolja az EKT, de felügyeli pl. a Kollektív Szerződés azon pontjait, amelyeknek be nem tartása csoportokat sújthat.

-Társadalmunk széles rétegei érzik úgy, hogy védtelenek a tulajdonosokkal, a különböző szintű vezetőkkel szemben. Egy intézmény Közalkalmazotti Tanácsa mit tehet az általa képviselt dolgozók érdekében (védelmében)?

-A Tanács a vezetői döntések előkészítésében legtöbb esetben résztvevő lehet, a kibővített vezetői értekezleteken tanácskozási jogú tagként. Az előterjesztésekhez érdemben hozzászólhat, véleményének, javaslatának előadásával befolyásolhatja a vezető(k) végső döntését. Természetesen az érdembeli hozzászólás csak a kellő tájékozottság - a téma előzetes megismerése és azt követő konzultáció - esetében képzelhető el. Az új EKT tagjai és elnöke nehezebb helyzetben vannak, mint az előző időszakban, mert akkor az EKT a karok KT elnökeiből állt és mögöttük - mellettük - ott volt a Kari Közalkalmazotti Tanács, velük lehetett hivatalosan konzultálni egy-egy fontos ügyben. Most az egységek EKT tagjai egyedül vannak (és lesznek) mindaddig, amíg nem építik ki a saját "szakértői csapatukat", tehát a sajátos ügyek továbbvitele, az érdekérvényesítés rögösebb úton haladhat.

A kérdésre válaszolva az előzőekben felvázoltak szerint az egyetemi szintű ügyintézés, a közalkalmazottak megvédése nehezebbé vált, már csak azért is, mert az egységeket képviselő tanácstagok még nem mindnyájan kapták meg a részvételi jogaikat a kari, nagy szervezeti egységbeli tanácskozásokon. Ezt a jogosítványt a vizsgaidőszakot befejezve sürgősen be kell építsük az átformált Közalkalmazotti Szabályzatba és az Egyetemi SzMSz-be.

Mindenkit érintett a létszámleépítés intézményünkben. Sokakat sajnos közvetlenül, mert megkapták felmondó levelüket szervezeti egységük vezetőjétől, a maradókat azért, mert

a feladataik megnövekedését - azonos javadalmazásért - jelentették ezek az elbocsátások. A szakszervezetek képviselőivel közösen arra törekedtünk, hogy a vezetők a kényszerű intézkedést a lehető legfinomabban oldják meg, vegyék figyelembe a rendeletek betartásán túl az egyéni gondokat is. Az igazsághoz hozzá tartozik az is, hogy a munkáltatókkal ezekben a kérdésekben nem sokat kellett vitatkozni.

Feladatunk a rendeletek, szabályok folyamatos figyelése és azok betartásának elmaradása esetén a közalkalmazottak jogainak érvényesítése. A közeljövőben egy olyan területet tárunk fel, mely a Kjt.-ben meghatározott kötelessége a munkáltatónak, és kellő indoklással alátámasztva fogjuk az Egyetem vezetője elé vinni javaslatunkat.

-Melyek azok a főbb területek, ahol a Tanácsnak "jogosítványai" vannak?

-Az EKT elnöke vagy az EKT megbízott tagja tanácskozási jogú tagja az Egyetemi Tanácsnak (a továbbiakban: ET) és a Rektori Tanácsnak.

Az EKT delegált képviselői útján részt vesz az Egyetemen működő Érdekegyeztető Tanács munkájában.

Az EKT elnöke az ET üléseire hivatalosan meghirdetett napirendi pontjain kívül előterjesztett, az EKT jogosultsága körébe tartozó kérdések tárgyalását szóbeli bejelentéssel kivonhatja a tanácskozásból.

Az EKT alapvető joga és funkciója a közalkalmazottak nevében a vezetésben részvétel. Ennek értelmében vesz részt az intézményi döntéshozatalban.

Az EKT Reprezentatív Szakszervezetek Tanácsával (a továbbiakban: RSZT) egymást kiegészítő funkciót lát el, amelyek nem cserélhetők fel és nem helyettesíthetők.

A Kjt. 16.§ (1) szerint a Közalkalmazoti Tanácsot együttdöntési jog illeti meg a Kollektív Szerződésben meghatározott jóléti célú pénzeszközök felhasználása, illetve az ilyen jellegű intézmények és ingatlanok hasznosítása tekintetében .

A véleményezési jog: minden, a közalkalmazottakkal kapcsolatos intézkedésre vonatkozó véleményezés joga.

A munkáltató döntése előtt az EKT-vel véleményezteti :

a) a munkáltató gazdálkodásából származó bevétel használatának tervezetét,

b) a munkáltató belső szabályzatának tervezetét,

c) a közalkalmazottak nagyobb csoportját érintő munkáltatói intézkedés tervezetét,

d) a korengedményes nyugdíjazásra és a megváltozott munkaképességű közalkalmazottak rehabilitációjára vonatkozó elképzeléseket,

e) a közalkalmazottak képzésével összefüggő terveket, valamint

f) a munkáltató munkarendjének kialakítását és az éves szabadságolási tervet.

Az EKT-ot véleményezési jog illeti meg a személyügyi nyilvántartás rendszerének kialakításának, a nyilvántartandó adatok körének és a MTv.-ben meghatározott adatlap tartalmának tervezetére vonatkozóan.

A tájékozódási- és tájékoztatási jog: az EKT ezen jogosultsága minden olyan területre kiterjed, amelyet személyiségi jogra vonatkozó törvények nem tiltanak, valamint minden olyan kérdésben, amely a munkavállalók munkaviszonnyal összefüggő gazdasági és szociális érdekeivel kapcsolatos. A munkáltató a tájékoztatást nem tagadhatja meg.

Az EKT-nak kötelezettsége, hogy a hozzá eljuttatott tervezet kézhezvételétől számított 10 napon belül kialakítja a tervezettel kapcsolatos álláspontját, amelyet a hozzáérkezéstől számított 15 napon belül írásban közöl a munkáltatóval. A közlés elmulasztását úgy kell tekinteni, mintha az EKT az intézkedéssel egyetértene.

Tekintettel arra, hogy az EKT minden, a jogszabályok által meghatározott gazdasági, pénzügyi és személyügyi információhoz hozzájuthat, lehetősége van olyan megoldások kimunkálására (pl. képzés, átképzés, munkaerő átcsoportosítás), amelyekkel esetleg elkerülhető a közalkalmazottak (nagyobb csoportjának, rétegének) érdekeinek sérelme. Ilyen ügyekben fontos az érdekvédelmi szervezetekkel való együttműködés.

Az EKT tagok folyamatosan figyelemmel kísérik a munkavégzés körülményeit. Ha jogaikat korlátozó, vagy a közalkalmazottak jogait sértő esetekkel és intézkedésekkel találkoznak, hivatalosan is felléphetnek.

Természetesen a titoktartási kötelezettség vonatkozik az EKT tagjaira is!

-Milyen a munkakapcsolat az állami és a társadalmi szervezetek, illetve azok vezetői között ?

Ha röviden fogalmaznék, akkor azt mondanám, hogy szerencsére jó! A kari vezetőkkel legalább tíz éve kapcsolatban állok, mint a Kari Közalkalmazotti tanács elnöke, az Egyetem vezetőivel majdnem öt éve. Akadtak kényelmetlen helyzetek, amikor nemet, vagy mást kellett mondani, mert ezt mondatta velem a Tanács.

-Végül: Elnök Úr hogyan fogalmazná meg az általa vezetett Tanács ars poeticajat?

-Az EKT tagjai számára vissza kell szerezni a részvételi jogot minden helyen, ahol a karok, szervezeti egységek életéről, a kollektívákat alkotó közalkalmazottak sorsa, munkája stb. felett döntenek. Amennyiben ezt rövid időn belül sikerül megoldani - ebben bízom -, akkor az információáramlás rendszerezetten, időben, a szabályok szerinti csatornákon keresztül fognak eljutni a Közalkalmazotti Tanács minden tagjához. Így a fogadás, feldolgozás, válaszadás és a választóink szükség szerinti tájékoztatása is jobb minőségű lesz.

Remélem, hogy 2005-ben a "csapat" az előttünk álló feladatok megoldása során összecsiszolódik és azt követően még két évig - élvezve választóink bizalmát - eredményesen veheti majd fel a harcot, amennyiben harcolni kell, a Munkáltatóval. A csaták valószínűleg nem lesznek "véresek", a tárgyalóasztalok mellett megtaláljuk a kölcsönösen jó megoldást.

-Köszönöm a beszélgetést és a sok hasznos információt! Kívánjuk, hogy az Egyetemi Közalkalmazotti Tanács tagjainak és személy szerint Elnök úrnak sok sikerélményt, nekünk "alattvalóknak" pedig tartós elégedettség érzését eredményezze az újjáválasztott Tanács működése.

Dr. Tenk Antal

GYIMÓTHY JÁNOS (1936-2004)

Az elmúlt évben november végén valamennyiünket megdöbbentett a váratlan hír: elhunyt Dr. DDr. h.c. Gyimóthy János udvari tanácsos, a NyME professzora

Gyimóthy János udvari tanácsos, a Nyugat-Magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar, Mosonmagyaróvár professzora, Élelmiszertudományi Intézetének tiszteletbeli igazgatója, Élelmiszer Minőségbiztosítási Tanszékének volt vezetője, az Osztrák Szövetségi Élelmiszervizsgáló és -kutató Intézet ny. igazgatója, a Bécsi Állatorvosi Kamara volt elnöke, számos osztrák és magyar kitüntetés és megtisztető cím tulajdonosa 2004. november 26-án 69. életévében váratlanul elhunyt.

Gyimóthy János 1936. április 12-én Bécsben született. Gyermek- és ifjúkori éveit Magyarországon, Pápán töltötte. Itt végezte általános iskolai és középiskolai tanulmányait, 1955-ben a Pápai Református Gimnáziumban érettségizett. Egy évig - felsőfokú tanulmányainak megtiltása miatt - Pápán raktárosként dolgozott, majd felvételt nyert Budapestre az Agrártudományi Egyetemre. Az 1956-os forradalom és szabadságharc után politikai okokból hazája elhagyására kényszerült és 1957-ben a Bécsi Állatorvostudományi Egyetem kenyérkeresetre kényszerült hallgatója lett. Anyagi okokból állatorvosi tanulmányait 1960-tól 1968-ig szüneteltette, majd 1971-ben szerzett állatorvosi diplomát és 1972-ben avatták állatorvosdoktorrá. Két évig a Bécsi Állatorvostudományi Egyetem Takarmányozási, Tejhigiéniai és Élelmiszertani Intézetének adjunktusa volt, majd a tiszti állatorvosi szigorlat letétele után Bécs város Élelmiszervizsgáló Intézetének hatósági (tiszti) állatorvosaként a szakvéleményezési, környezetvédelmi és kutatási terület osztályvezetője lett. 1988-ban kinevezték Európa legnagyobb hatósági élelmiszervizsgáló intézete, az Osztrák Szövetségi Élelmiszervizsgáló és -kutató Intézet (Bécs) igazgatójának, amely intézetet nyugdíjazásáig vezetett.

A Bécsi Állatorvostudományi Egyetemen és a Bécsi Élelmiszervizsgáló Intézetben fő munkaterülete és kutatási területe az élelmiszerek szermaradványainak vizsgálata, a vizsgálati analitika fejlesztése volt. Eredményes munkásságát e területen számos tudományos közlemény és előadás bizonyítja. Pályája előrehaladtával egyre inkább az élelmiszerjogi kérdések, az élelmiszerellenőrzés, az élelmiszerbiztonság és a fogyasztóvédelem ausztriai és nemzetközi szaktekintélyeként tartják számon. A Szövetségi Élelmiszervizsgáló és -kutató Intézet igazgatójaként e területeken másfél évtizedig az osztrák egészségügyi és fogyasztóvédelmi miniszter vezető tanácsadója volt. Intézetigazgatóként a fogyasztók egészségének megőrzése érdekében az élelmiszerellenőrzés magas ausztriai színvonalát sikerült munkatársai segítségével megőriznie úgy, hogy a gyorsan változó körülményekhez igazodva figyelembe vette az élelmiszerminőséggel kapcsolatban megnövekedett fogyasztói igényeket is. Korszerű szemléletét bizonyítja, hogy már a nyolcvanas években hangsúlyozta, az élelmiszerbiztonságot a szántóföldtől a fogyasztó asztaláig kell biztosítani. A preventív élelmiszerellenőrzés híveként mindig hangoztatott álláspontja, hogy az élelmiszervizsgáló hatóság célja nem a büntetés, hanem a megelőzés, a probléma feltárása és a termelők tájékoztatása. Nyomatékosan felhívta a figyelmet arra, hogy a valamennyiünk által kívánt és elvárt élelmiszerbiztonságot csak olyan független élelmiszervizsgáló intézetek tudják biztosítani, amelyeknek finanszírozása állami közpénzből történik, ezzel biztosítva az élelmiszerellenőrzés független, egyéni gazdasági érdekek nélküli végrehajtását és fejlesztését. Ezek hazánk számára is megszívlelendő gondolatok és tapasztalatok.

Gyimóthy János - részben beosztásából eredően is - rendkívül aktív szakmai közéleti tevékenységet folytatott. 1973-ban az Osztrák Szövetségi Egészségügyi és Környezetvédelmi Minisztérium kinevezte az Európa Tanács Egészségügyi Bizottsága (Strassburg) osztrák küldöttének. A Szövetségi Mezőgazdasági és Erdészeti Minisztérium 1975-ben kinevezte a Takarmányozási Szakbizottság tagjának. Az Osztrák Élelmiszerkönyv (Codex Alimentarius Austriacus) nagy híve és propagálója. Az állami élelmiszervizsgáló intézet szakértőjeként a Codex Bizottság tagja lett és egyben vezetője az "Élelmiszerek káros anyagai" és a "Tej és Tejtermékek" Codex Albizottságnak, tagja a "Hús és Húskészítmények", a "Zöldség és Gyümölcs" és a "BIO (biológiai élelmiszer)" Codex Albizottságnak. 1977-ben felkerült az igazságügyi szakértők listájára és ezzel egyidejűleg felvették a Brüsszeli Nemzetközi Szakértői Szövetség tagjai közé. 1990-től a nemzetközi hatáskörű FAO/WHO Codex Alimentarius Állandó Bizottságának tagja volt. Feladatait nagy szakértelemmel, lelkiis-

meretesen, jó szervezőkészséggel látta el. Tapasztalatait nagyszámú ismeretterjesztő közleményekben és előadásban tette közzé. A fenti területeken végzett munkájával nemzetközi hírnevet szerzett.

Szakterületének magyar képviselőivel, szervezeteivel, intézményeivel a rendszerváltozás után, az 1990-es évek legelején váltak szorossá Gyimóthy János kapcsolatai. Hazai tudományos rendezvényeken tartott előadásaiban a Magyar Élelmiszerkönyv megújítását szorgalmazta, osztrák tapasztalatok alapján EU-konformmá tételét segítette. Kapcsolata a magyar szakemberekkel állandóvá és folyamatossá vált, számos helyi és országos kérdés megoldásában volt segítségünkre. Az 1992/93. tanév őszi félévében vendégprofesszorként a Budapesti Műszaki Egyetemen tartott előadássorozata adalékul szolgált a magyar élelmiszervizsgálat és -ellenőrzés fejlesztéséhez. Az akkori Pannon Agrártudományi Egyetem Mosonmagyaróvári Mezőgazdaságtudományi Karával is ekkor került közvetlen és szoros kapcsolatba. Egyik kezdeményezője volt az Élelmiszer Minőségbiztosító Agrármérnöki Szak és az Élelmiszertudományi Intézet kialakításának, az európai agrár felsőoktatásban egyedülálló Élelmiszer Minőségbiztosítási Tanszék létrehozásának, amelynek első vezetője volt. Az élelmiszer minőségbiztosító agrármérnök hallgatóknak több szemeszteren keresztül biztosított lehetőséget arra, hogy Bécsben az Élelmiszervizsgáló és

-kutató Intézetben ismerkedjenek meg a hatósági minőségellenőrzés modern műszaki és technológiai hátterével

Az Egyetem és a Mosonmagyaróvári Kar hűséges, nagy barátja lett. Lelkes támogatója volt az Élelmiszertudományi Intézet EU-konform, német akkreditációval rendelkező élelmiszervizsgáló laboratóriuma kialakításának. Az Élelmiszertudományi Intézet ünnepélyes avatásán büszkén mutatta be az intézetet a magasrangú magyar és osztrák vendégeknek, így az osztrák egészségügyi és fogyasztóvédelmi miniszterasszonynak, e minisztérium és a tudományos és kutatási minisztérium államtitkárának, a két ország nagykövetének. Kezdeményezésére később is több alkalommal volt miniszteri és nagykövetei találkozók színhelye a Mosonmagyaróvári Kar. Egyetemünk Gyimóthy János munkásságát 1993-ban c. egyetemi tanári címmel, 1995-ben pedig tiszteletbeli doktori címmel (Dr. h.c.) ismerte el. Gyimóthy professzort 1999-ben a Budapesti Állatorvostudományi Egyetem is díszdoktorává fogadta.

A magyar élelmiszerjog Európai Uniós harmonizációját hatékonyan segítették az osztrák és a magyar élelmiszerkönyvi szakbizottságok Gyimóthy professzor kezdeményezte közös ülései. A Tej és Tejtermék Szakbizottságok évenkénti közös ülései például felváltva Bécsben és Mosonmagyaróváron rendszeressé váltak. A Mosonmagyaróvári Karon tartotta azonban már közös ülését a két ország Higiéniai Állandó Bizottsága is.

Gyimóthy János munkásságát az említett díszdoktori címeken kívül több állami kitüntetéssel is jutalmazták. 1988-ban udvari tanácsosi címet vehetett át az osztrák köztársasági elnöktől. Kitüntették az Osztrák Köztársaság Nagy Becsületrendjével, az Osztrák Köztársaság Nagy Ezüst Díszjelvényével, Bécs Tartomány Arany Díszjelvényével és talán a legbüszkébb volt a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztje kitüntetésre.

Dr. DDr. h.c. Gyimóthy János professzor tapasztalatait, szakértelmét nyugállományba vonulása után is igényelték. Tanácsaival segítette a Magyar Élelmiszerbiztonsági Hivatal felállítását. Az Osztrák Szövetségi Egészségügyi és Női Minisztérium, ill. a miniszterasszony konzulense lett, a szövetségi szociális biztonsági és generációs miniszter "utazó nagyköveteként", kiküldött szakértőként még 2004-ben is segítette Bulgáriában, Romániában, Horvátországban, Szerbia és Montenegróban, továbbá Bosznia és Hercegovinában az Élelmiszertörvény megalkotását, az Élelmiszerkönyv elkészítését. Még október végi mosonmagyaróvári látogatásakor is szakmai terveiről beszélt és az ausztriai hatósági élelmiszerminták mosonmagyaróvári vizsgálatának megszervezését tervezte. Akkor még semmi jele sem volt annak, hogy gazdag élete, tartalmas pályafutása néhány hét múlva befejeződik.

Gyimóthy János teljes életet, példás családi életet élt. Sokirányú elfoglaltsága mellett állatorvosi magánpraxisra is vállalkozott. A bécsi kisállattartók szívesen keresték fel klinikáját. Biztosra veszem, hogy szakmai teljesítményei családi hátterének megteremtésében nagy szerepet játszott Ilse Maria asszony, a rendkívül művelt feleség és gyermekük, Ilse, akire rendkívül büszke volt és aki kiváló minősítéssel Budapesten végezte el az Állatorvostudományi Egyetemet és jelenleg Mosonmagyaróváron a Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karon PhD védése előtt áll.

A felső ausztriai kisváros, Hollabrunn temetőjének ravatalozója szűknek bizonyult 2004. december 16-án. A családon és a rokonságon kívül a munkatársak, a szakma jeles osztrák és magyar képviselői, a hatósági élelmiszerellenőrzés nagy nemzetközi családja, a bécsi magyar nagykövetség, az osztrák és a magyar szakminisztériumok képviselői, az osztrák és a magyar kutatóintézetek, szakegyetemek, köztük a Mosonmagyaróvári Kar vezetői, tanárai és kutatói, a jelenlegi és az elmúlt időszak miniszterei, ismerősök és barátok tisztelegtek Gyimóthy János koporsójánál és búcsúztak a segítőkész, neves professzortól. Gyimóthy professzor még utolsó útján is népszerűsítette Egyetemünket és Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karát. A sírnál a búcsúzó barát és munkatárs, Dr. Herbert Haupt, az Osztrák Köztársaság szociális biztonsági és generációs minisztere többször is kitért mosonmagyaróvári kötődésére és tevékenységére. Gyimóthy professzor munkásságát két ország is nagyra becsüli. Herbert Haupt miniszter méltán hangsúlyozta, hogy Magyarország, a felnevelő haza és Ausztria, a kényszerűen választott haza is büszke lehet fiára, tevékenységére és teljesítményére.

Számosan - jelen sorok írója is - büszkék lehetnek arra, hogy ismerték és szakmai kapcsolatban, munkakapcsolatban lehettek Gyimóthy professzorral. Hivatásszeretete, segítőkészsége nem felejthető és példaként állhat előttünk. Olyan embertől búcsúztunk a hideg decemberi napon, aki után értékek maradnak vissza, amelyek mindannyiunk öröksége. Mindig hiányozni fog. Emlékét kegyelettel és tisztelettel megőrizzük.

Dr. Krász Ádám
Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar
Mosonmagyaróvár

FARSANGI PULYKASÜLT MAJONÉZES KRUMPLISALÁTÁVAL

Hozzávalók (8-10 személy részére):
1 db 5-6 kg-os pecsenyepulyka, 1,0-1,5 kg húsos szalonna, 2 kg salátaburgonya (lehetőleg kifli), 5-6 db közepes lilahagyma, 5db tojás, 2 pohár tejföl, 1 tubus majonéz, étolaj, ecet, só, cukor.

Elkészítés
Pulyka:
A megtisztított és megmosott pulykát a sütés előtti este előkészítjük. Ennek során a mellét 2 cm-es vastagságban csontig beírdaljuk és az egész pulykát kívül-belül jól besózzuk.
A szalonnát 5-6 mm-es szeletekre felvágjuk és a szeleteket a mellen lévő írdalásokba, a combokon kívül és belül késsel készített hasítékokba, valamint a hátbőr alá rakjuk, majd hústűkkel az egészet összetűzzük.
A tepsi aljába étolajat öntünk és erre helyezzük a pulykát, majd azt is meglocsoljuk étolajjal. Az egészet befedjük alufóliával (amit egyórányi sütés után eltávolítunk).
Az alufólia levétele után tejfölből és étolajból készült keverékkel bekenjük a pulykát, amit félóránként megismétlünk. (A teljes sütési idő 2,5-3,0 óra)

Krumplisaláta:
A héjában megfőtt burgonyát megpucoljuk és vékony szeletekre vágjuk. Hozzátesszük a vékonyra szeletelt lilahagymát és a vízből, ecetből, kevés sóból és cukorból készült lével színültig felöntjük. Az egészet egy napig érleljük.

Az 5 db keményre főzött tojás sárgáját villával jól megtörjük, majd hozzáadunk 1 közepes tubus majonézt, 1 pohár tejfölt, 1-2 evőkanál cukrot és szükséges mennyiségű sót. Hozzátesszük a nagyon apróra összevágott tojásfehérjét és az egészet alaposan összekeverjük.
Végül az ecetes léből leszűrt salátát áttesszük a majonézes keverékbe, óvatosan összekeverjük és lehetőleg egy éjszakán át érlelődni hagyjuk.

A pulykasültet és burgonyasalátát hagyományos módon készített rizzsel és száraz fehérborral kínáljuk.

FINOM MÁKOS ÉS DIÓS BEIGLI

Hozzávalók
Tésztához: 60 dkg liszt, 20 dkg vaj (vagy Ráma margarin), 2 tojás, 10 dkg porcukor, só, tej, 3 dkg élesztő, tejföl.

Töltelékhez: 20-25 dkg darált mák vagy dió, 40 dkg porcukor, 2 citrom, 1 vaníliáscukor, 20 dkg mazsola, 4 kávéskanál rum, 4 evőkanál baracklekvár, kevés tej.

Elkészítés
Elmorzsolunk 20 dkg vajat vagy Rámát 60 dkg liszttel, 10 dkg porcukrot és 2 tojássárgáját teszünk hozzá. Egy csipet sót, fél dl édes tejben 3 dkg élesztőt felfuttatva 2-3 evőkanál tejföllel összegyúrjuk. A tésztát 4 cipóra osztva hideg, de fagymentes helyen 1 éjszakát (hűtőszekrény, erkély stb.) pihentetjük.

Másnap a cipókat kb. 3-4 mm vékonyra, tepsi nagyságúra nyújtjuk és vastagon (kb. 1 cm magasan) megkenjük a töltelékkel és csigaszerűen feltekerjük, majd tepsibe tesszük. A tepsiben kicsit villával megszurkáljuk, fél órát pihentetjük, (közben a tetejét tojássárgával 2x átkenjük) és kb. 180-200 C°-on megsütjük.

Diótöltelék:
20-25 dkg darált diót, 20-25 dkg porcukorral és annyi tejjel összekeverjük, hogy nem túl lágy, de kenhető masszát kapjunk. Felfőzzük. Beletesszük a reszelt citromhéjat, vaníliáscukrot, vízben áztatott 10 dkg mazsolát, 1-2 kávéskanál rumot és hagyjuk kihűlni. Ha kihűlt 1-2 evőkanál baracklekvárral kikeverjük.

Máktöltelék:
20 dkg darált mákot 20 dkg porcukorral összekeverjük, annyi vizet teszünk hozzá, hogy nem túl lágy, de kenhető masszát kapjunk.
Felfőzzük. Beletesszük a reszelt citromhéjat, parányi fahéjat, vaníliáscukrot és hagyjuk kihűlni. Ha kihűlt 2 evőkanál baracklekvárral jó állagúvá keverjük.

Jó étvágyat kívánok!

T. A-né

Kínában jártunk - GEO

Tengerparti tájkép Langqi szigetéről nézve

4 fős csoportunk és vendéglátónk, Prof. Jinming Sha

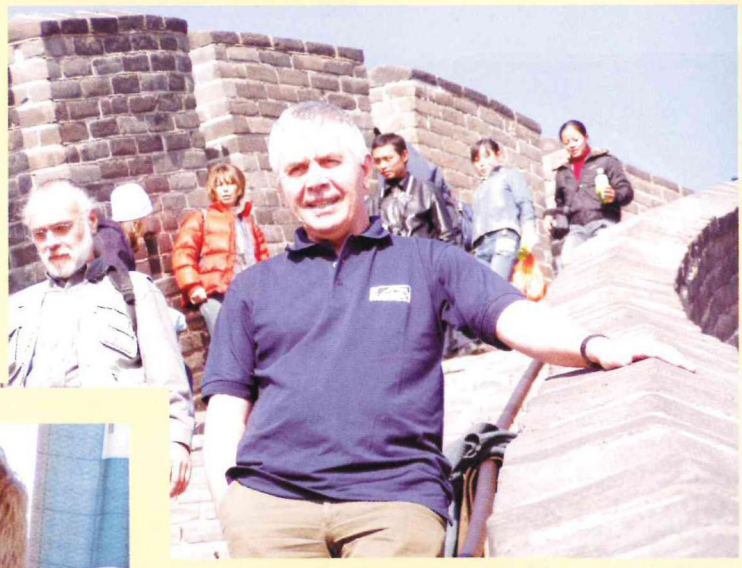

A Kínai Nagy Fal lépcsőin feltűnt a GEO pólója

Így kell helyesen fogni az evőpálcikákat
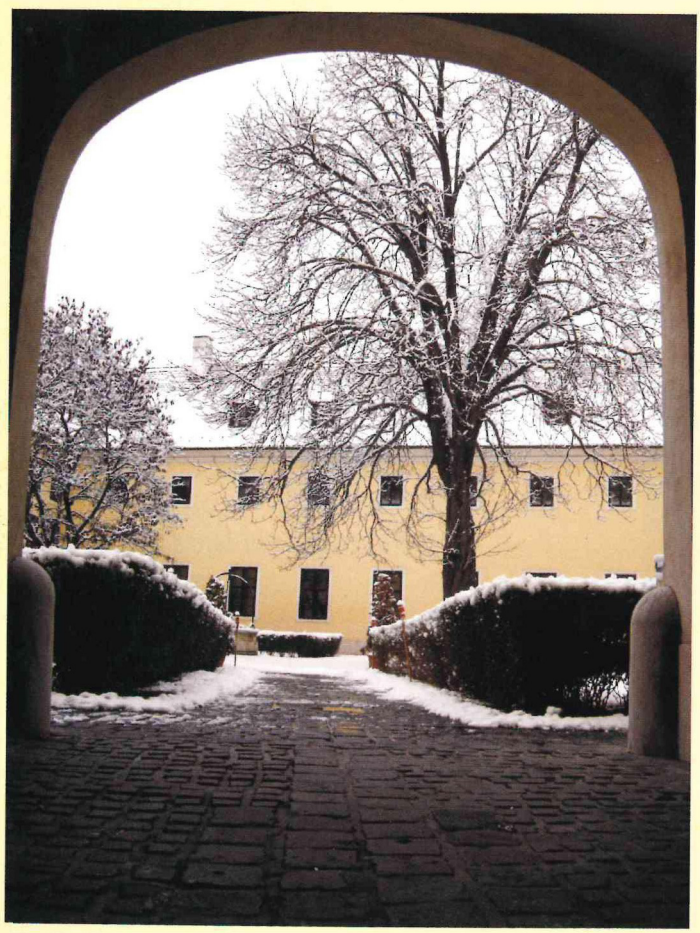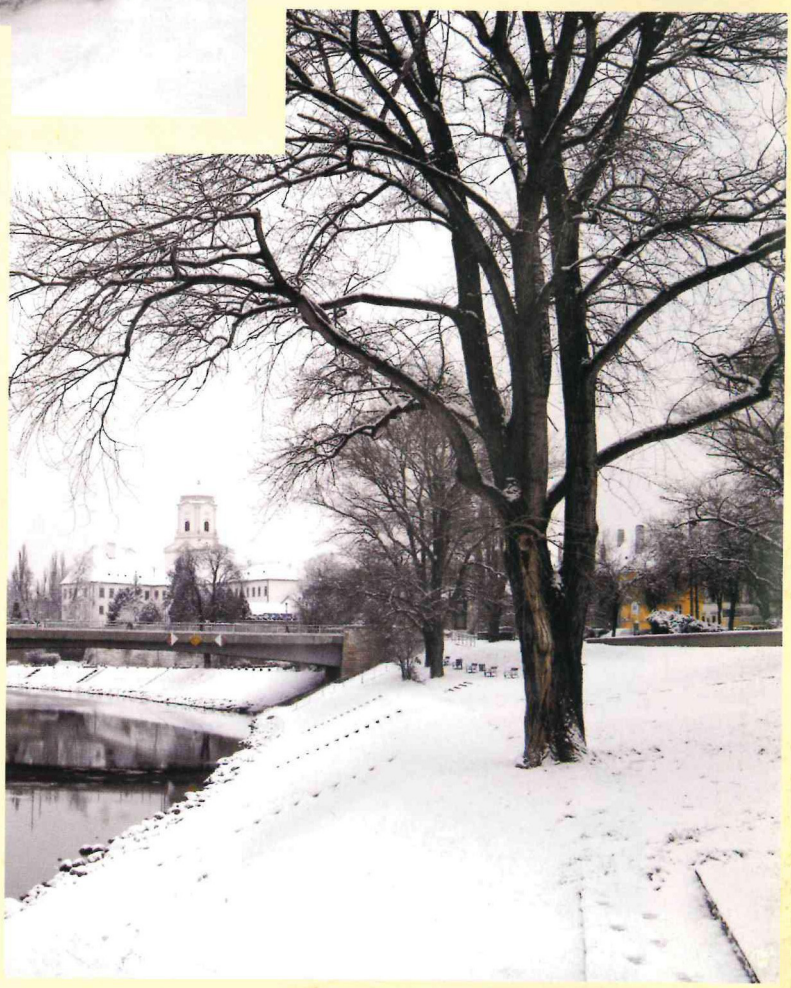
GYŐRI TÉL